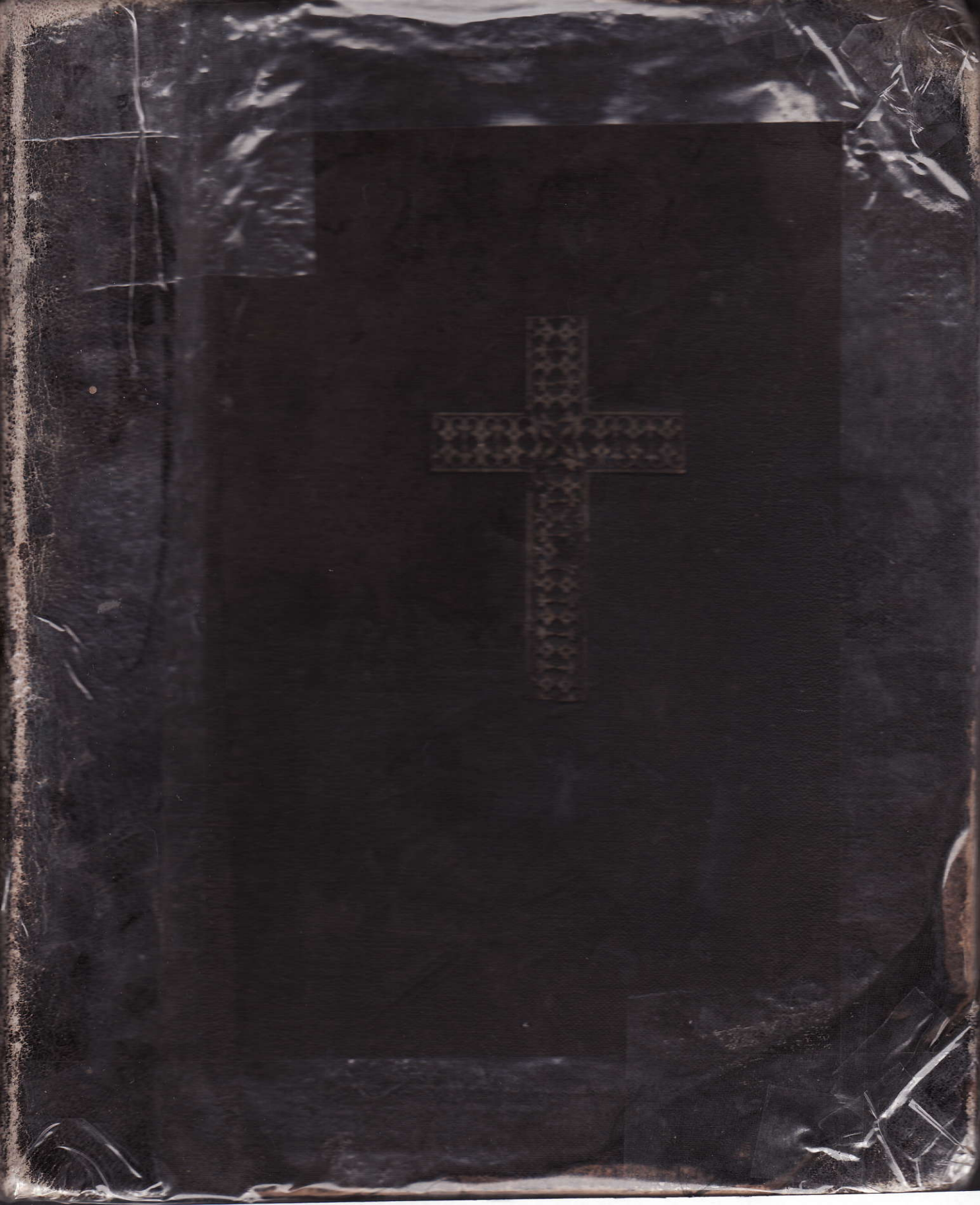
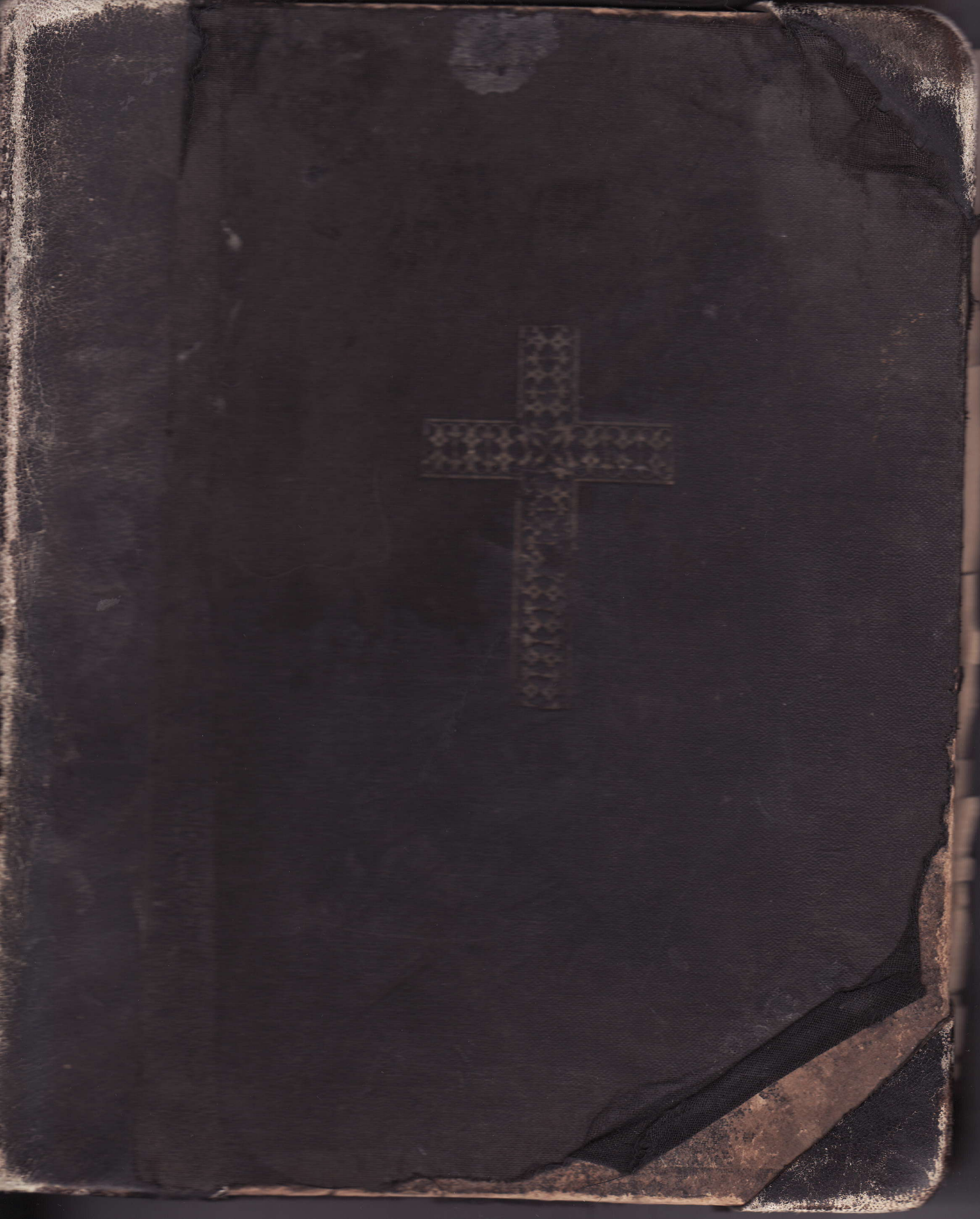
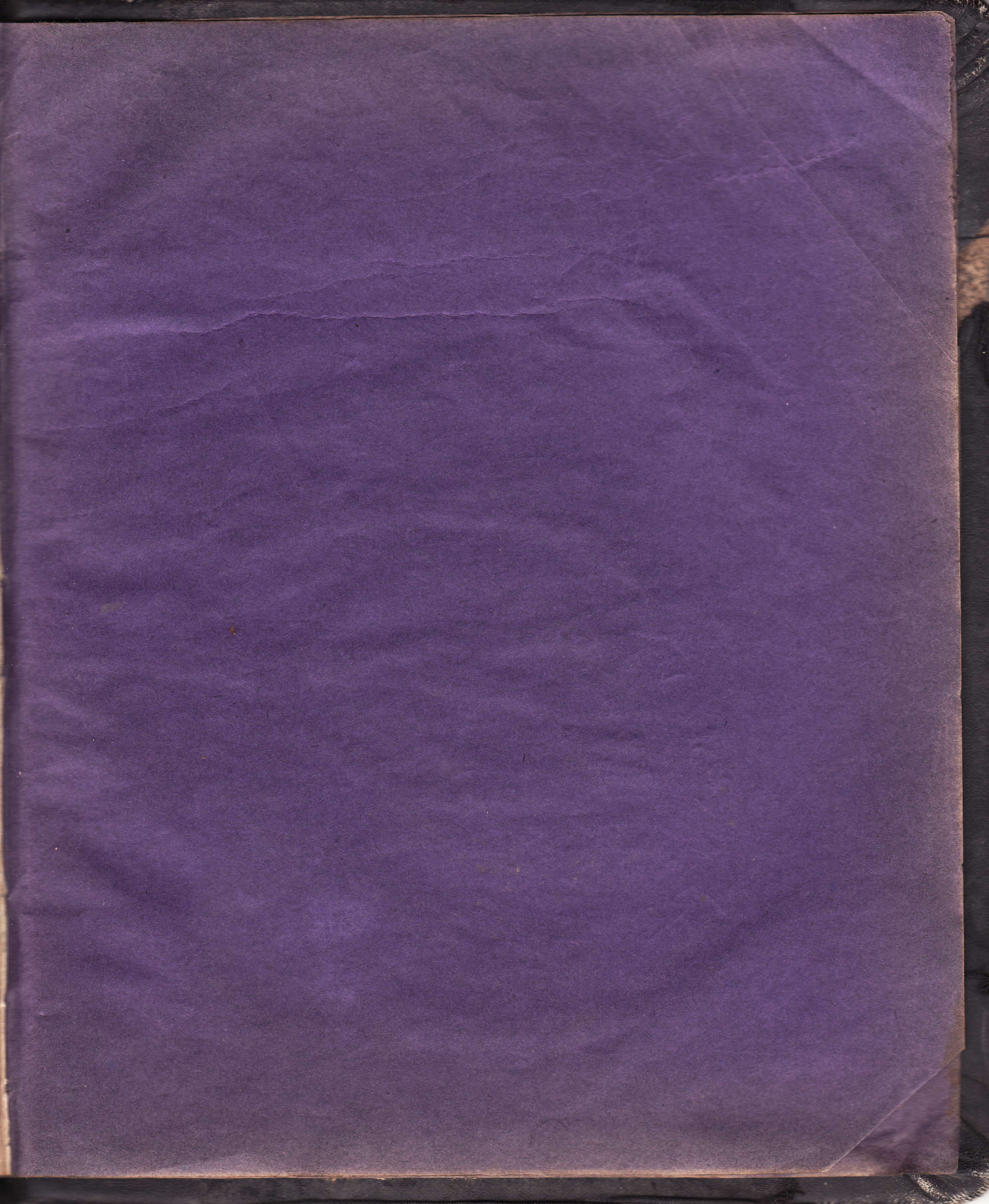

Ministry

DUMNEZEȘTILE
LITURGII

ALE SFINȚILOR IERARCHI

**IOAN GURĂ-DE-AUR, VASILIE CEL MARE ȘI GRIGORIE
TEOLOGUL**

ÎMPREUNĂ CU
RÎNDUELA CHIAMĂRII DUHULUI SFÎNT.

—♦—
TIPĂRITE
ÎN ZILELE PREAÎNĂLȚATULUI NOSTRU ÎMPĚRAT ȘI REGE

FRANCISC IOSIF I.

CU BINECUVÎNTAREA ÎNALTPREASFINȚIEI SALE DOMNULUI

IOAN METIANU,

ARHIEPISCOP AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE DIN TRANSILVANIA ȘI METRO-
POLIT AL ROMÂNILOR GR. ORT. DIN UNGARIA ȘI TRANSILVANIA, CAVALER AL
ORDULUI „CORONA DE FER CL. II.”, PROPRIETARIU AL CRUCII Cei MARI ȘI CELEI
MICI A ORDULUI „FRANCISC IOSIF”, MEMBRU ÎN CASA MAGNAȚILOR, ETC. ETC.

—♦—
SIBIIU,

—♦—
TIPARIUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECESANE

1902.

1. *Va fi vreme, când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi, ci după poftele lor i-și vor alege învățători, gâdilindu-și urechile; și dela adevăr auzul i-și vor întorce, și la basme se vor pleca. — Iară tu priveghiază întru toate, sufere, fă lucrul evanghelistului, îndeplinesce serviciul tău.*

II. Timot. IV. 3—5.

2. *Fraților! Vedeți, ca se nu vă amăgiască pre voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă după obiceiul omenilor, după stihiiile lumii, iară nu după Christos.*

Colos. II. 8.

3. *Întru nimic se nu fiți îngrijați; ci în toate prin rugă și rugăciune cu mulțemită să se facă cunoscute cererile voastre lui Dumnezeu. Și pacea lui Dumnezeu, carea întrece toată mintea, va păzi inimile și cugetele voastre în Christos Iisus.*

Filips. IV. 6—7.

4. *Cereți, și se va da vouă; căutați și veți afla; bateți și se va deschide vouă. Că tot cel ce cere va lua, și cel ce caută va afla, și celui ce bate se va deschide.*

Luca, XI. 9—10.

5. *„Drept aceea zic vouă: Că toate câte cereți, rugându-vă, se credeți că veți lua, și se va face vouă“.*

Marcu XI. 24.

Cătră iubita preoțime din archidieceasa noastră Transilvană.

Esperiind Noi cât de tare s'au împuținat liturgierile vechi cu litere cirile, iar de altă parte convingându-ne, că — în urma abandonării în toate scrierile noastre a literilor cirile, și a introducerii celor străbune, — atât preoții, cât și cântăreții nostri, s'au deprins a folosi numai cărți tipărite cu litere străbune: — după retipărirea „Acaftistului“, „Apostolului“, „Ciaslovului mic“ și a „Octoichului mic“, am ajuns a termina în zilele acestea, cu ajutoriul lui Dumnezeu și revisuirea și retipărirea cu litere străbune a „Liturgierii lui“.

Am întreprins și am sêvêrșit cu mare dragoste și acêsta lucrare modestă, pe care tot cu asemenea dragoste o închin iubitei preoțimi. O închin însă și cu acea smerită rugăciune cătră preabunul Dumnezeu, ca El — din ceriul cel sfînt al Sêu — se audă rugăciunile cuprinse și în acêstă sfîntă carte, și să împlinêscă cererile din acele rugăciuni, revêrsând preste toți darurile Sale cele bogate.

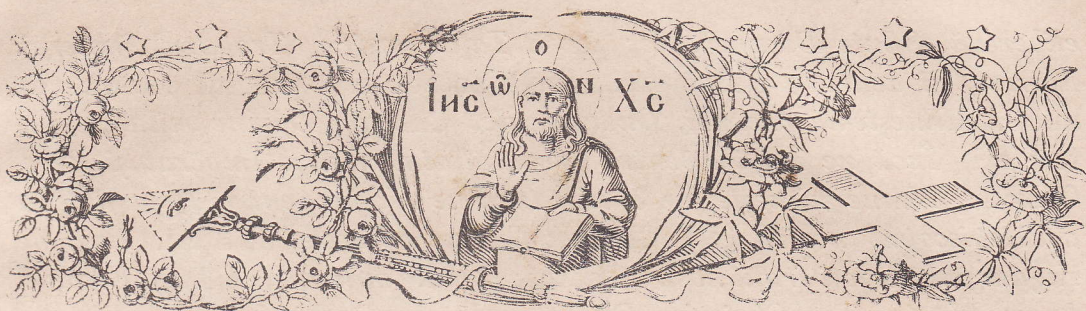
Deci primiți, iubiților preoți, și acêstă sfîntă carte cu dragostea, cu care vi se închină; și îndepliniți cu tótă pietatea serviciile și rugăciunile cuprinse în trênsa, ca astfel se pótă fi folositóre și vouê și acelora, pentru cari se îndeplinesc acelea, atât în vieța cea cerêscă, cât și în cea pămêntêscă.

În deosebi vê atrag atențiunea la prescriptele tipicåle dela finea cărții, cari cuprind îndigitări fôrte de lipsă pentru toți servitorii altariului.

Am aflat de bine a adauge la finea acestui liturgier și „Rênduêla serviciului pentru chemarea duhului sfînt“, avênd preoțimea a se folosi de ea la începerea anului școlar, ținerea sinódelor, etc.

Sibiiu, în Februarie, 1902.

Ioan Metianu,
arhiepiscop și metropolit.

RÎNDUÉLA VECERNIEI CELEI MICI.

Sâmbătă, mai înainte de lăpusul sórelui, merge paraeclesiarchul la cel mai mare și face mătanie, însemnând cu venirea sa vremea tócei. Și luând binecuvântare, iese și tócă în tochița cea mică. Apoi adunându-se frații în tinda bisericei, preotul face începutul: *Bine cuvântat este Dumnezeuul nostru; ăr cetețul cel rânduie zice: Amin; Mărire Ție, Dumnezeuul nostru, mărire Ție; Împărate ceresc; Sfinte Dumnezeu; și după: Tatăl nostru*, preotul zice Ecfonisul: *Că a Ta este împărăția; ăr cetețul cetește óra a 9-a, după obicei.* Apoi, după sfîrșitul aceleia și după Apolis, întrăm în biserică, și fiecarele stă la locul său. Și de se cetește óra a 9-a în biserică, atuncea Apolisul órei a 9-a nu se face, ci îndată preotul începe, zicând: *Binecuvântat este Dumnezeuul nostru; și cetețul zice: Veniți să ne închinăm de 3 ori, și Psalmul Vecerniei, linișor și cu glas blând.* După Psalm: *Mărire, Și acum. Aliluia de 3 ori.* ăr preotul Ectenie nu zice, ci cetețul zice: *Dómnne miluește, de 3 ori. Mărire, Și acum.* Și îndată: *Dómnne strigat-am.* Punem Stihiri 4, și cântăm Stihirile învierii ale glasului, trei, zicând cea dintâiu de 2 ori. *Mărire, Și acum: a Născetórei; apoi: Lumină lină; Prochimen: Domnul s'a împărătit; Stih: Îmbrăcatu-s'a Domnul întru putere și s'a încins; și éráși: Domnul s'a împărătit.* Apoi: *Învrednicește-ne Dómnne; și îndată cântăm Stihóvna, o Stihiră a învierii și alte Stihiri prosomice, ale Născetórei de Dumnezeu, cu stihurile lor. Mărire, Și acum, a Născetórei. Apoi: Acum*

eliberésă, Sfinte Dumneseule; după Tatăl nostru, Troparul învierii. Mărire, Și acum; a Născetőrei. După acesta zice preotul ectenia cea mică: Miluește-ne pre noi, Dumneseule. Chorul: Dómnne miluește, de trei ori. Încă ne rugăm pentru preainălțatul nostru Împărat și Rege. Chorul: Dómnne miluește, de 3 ori. Încă ne rugăm pentru Preasfințitul arhiepiscopul nostru (N). Chorul: Dómnne miluește, de 3 ori. Încă ne rugăm pentru toți frații nostri. Chorul: Dómnne miluește, de 3 ori. Ecfonis. Apoi: Mărire Ție, Christóse Dumneseule, Apolisul mic, și mulți ani. Apoi intrând în trapeza, zicem: Mânca-vor sêracii; Mărire, Și acum; Dómnne miluește de 3 ori, binecuvintéză. Și binecuvântând preotul masa, mâncăm puțin, ca să ne nu ne îngreuiem la priveghere; ér după mâncare: Mărire, Și acum, Făcutu-s'a pântecel têu masă sfintă. După acesta: Ceea-ce ești mai cinstită; apoi: Veselitu-ne-ai pre noi, Dómnne. Și după sfîrșitul acestuia: Mărire, Și acum, Dómnne miluește, de 3 ori. Binecuvintéză preotul. Cu noi este Dumnesen (și mergem pe la chilii, așteptând vremea tócei).

RÎNDUÉLA VEGERNIEI CELEI MARI.

adecă priveghere de tótă nóptea, și Utrenia învierii.

După apusul sórelui, trecând puțin, merge aprinzătorul de candelă și face mêtanie la cel mai mare; apoi iese și lovește rar în clopotul cel mare (sau în tóca cea mare), cetînd: *Fericiți cei fără prihană*, sau Psalmul 20, linișor de 12 ori. Și după aceea intră și aprinde candelile, și gătește cădelnița; apoi éráși iese și sună tóte clopotele; după care întorcându-se în biserică, aprinde o făclie în sfeșnic, și-l pune în fața ușilor împărătesci. Apoi face mêtanii preotului, al căruia este rîndul. Ér preotul sculându-se, face mêtanie la cel mai mare, și mergînd, face 3 închinăciuni înaintea sfintelor uși, și la amîndouă stranele; ér frații șed toți. Și intrând în sfintul altar, pune pre sine-și epitrahilul, sărutând crucea ce este

deasupra lui, și luând cădelnița, și stând înaintea sfintei mese, pune tămâe, și cetește rugăciunea tămâei în taină, și așa cădește sfinta masă, împregiur în chipul crucei, și tot altarul. Și deschidând sfintele uși iese. Țr paraclisiarchul, luând sfeșnicul cel ce stă în mijlocul bisericei, zice cu glas mare: *Sculați-vă*, țiind în mâni sfeșnicul cu făclia aprinsă, și toți se scôlă. Și eșind preotul prin sfintele uși, face cruce cu cădelnița înaintea sfintelor uși, cădind drept și de-a curmezișul; apoi merge și cădește după rânduélă sfintele icône, cele din dreapta și cele din stânga; după acêsta pre cel mai mare, și amêndouê corurile după rânduêla lor; paraclisiarchul mergênd cu sfeșnicul înaintea lui. Țr când face preotul cruce cu cădelnița, se închină puțin, și se închină cu dênsul și paraclisiarchul. Și es și în tinda bisericei și cădește după rânduélă, fiind și acolo frați, și éráși întorcêndu-se în biserică, și stând în mijlocul amênduror corurilor, însemnéză cu cădelnița în chipul crucei, căutând spre rêsărit, și zice cu glas mare: *Dómne binecuvintésă*; și îndată cădește icóna Mântuitoriului Christos și a Născetórei de Dumnezeu, și pre cel mai mare la locul lui, și întrând el în sfîntul altar, și stând înaintea sfintei mese, însemnéză cu cădelnița cruciș, de 3 ori. După acêsta zice cu glas mare așa: *Mărire sfintei, și cei de o ființă și de viață făcetórei și nedespărțitei Treimi, totdeuna, acum și pururea și în vecii vecilor*. Și începe cel mai mare, sau eclisiarchul: *Amin. Veniți să ne închinăm Împêratului nostru Dumnezeu*, jos și cu glas lin. Apoi a doua ôră puțin mai sus: *Veniți să ne închinăm Împêratului nostru Dumnezeu*; ér a treia ôră cu glas și mai înalt, așa: *Veniți să ne închinăm, și să cădem la însuși Christos, Împêratul și Dumnezeul nostru*. Apoi osebit: *Veniți! să ne închinăm, și să cădem înaintea lui*. Și îndată începe cel mai mare, sau eclisiarchul, cu glas mai înalt, pe glas al 8-lea: *Binecuvintésă suflete al meu pre Domnul*, rar și cu cântare dulce, și cântă și ceilalți frați. Și Pripêla: *Bine ești cuvêntat, Dómne*. Apoi a doua ôră cântăreții de la chorul drept: *Dómne Dumnezeul meu, măritu-te-ai fôrte*; și Pripêla: *Bine ești cuvêntat, Dómne*, cu glas ușor, ajutorind cu glasul și ceilalți frați împreună. Țr preotul cu paraclisiarchul ies din sfîntul altar, și fac trei închinăciuni înaintea sfintelor uși, și întorcêndu-se fac închinăciune înaintea celui mai mare, apoi spre amêndouê stranele câte una, și stau la locurile lor.

Acestea se fac fiind preotul îmbrăcat în felon, iar diaconul în stihar.

Er când încep a cânta: *Tôte cu înțelepciune le-ai făcut, și: Mărire Ție, Dómnne, cela ce ai făcut tôte*, atuncia preotul merge înaintea ușilor celor împărătești cu epitrahilul, și stând cu capul descoperit, cetește rugăciunile Vecerniei. Ér după sfîrșitul psalmului, zice Ectenia cea mare: *Cu pace Domnului se ne rugăm*. Și după ectenie, Ecfonis: *Că ție se cuvine*. Apoi cântăm psaltirea pe glas al 8-lea. Catisma cea dintâiu: *Fericit bărbatul*, Antifonul cel dintâiu, ér al doilea și al treilea Antifon îl cântăm pe glasul zilei. Și după sfîrșitul fiecăruia antifon, Ectenia cea mică, și Ecfonis. După ântâiul antifon: *Că a Ta este stăpânirea*; după al doilea: *Că bun și iubitoriu de ómeni*; ér cântându-se și al treilea antifon, iese diaconul, și făcând mătanie la cel mai mare, întră în sfîntul altar și merge cu dînsul și preotul cel de rînd, și luând diaconul stiharul său și orariul, ia binecuvîntare de la preot, și sărutându-i drépta, se îmbracă în stihar după obicei, și zice Ectenia cea mai de pre urmă, ér preotul Ecfonis: *Că Tu ești Dumnezeul nostru*; ér după sfîrșitul obicinuitei Stihologii, face cano-narchul mătanie, și spune glasul octoichului, sau al mineiului. Ér noi cântăm: *Dómnne strigat-am*, pe glasul octoichului ce se va întembla. Ér preotul stă la locul său cel obicinuit, și când încep a cânta: *Dómnne strigat-am*, atuncia cădește preotul, sau diaconul, precum este obiceiul, și întorcându-se, pune cădelnița la locul ei, făcând închinăciune la cel mai mare. Er noi punem Stihuri 10 de la: *Scóte din temniță sufletul meu*; și cântăm Stihurile învierii ale glasului trei, ale răsăritului 4, și ale sfîntului din Mineiu 3. *Mărire: a sfîntului*, de are; ér de nu: *Mărire, Și acum: a Născătoarei*, după glasul de rînd. Și când zicem Stihul: *Că s'a întărit mila lui preste noi*, cântând amēndouē stranele împreună, atuncia preotul face mătanie celui mai mare, și intrând în sfîntul altar, se îmbracă în felon, cântând noi: *Mărire*. Și îndată fac eșirea, deschidēnd sfintele uși, înainte mergēnd cu dōue sfeșnice aprinse; apoi diaconul, țiind cădelnița, și după dînsul preotul, avēnd felonul în jos. Și stă preotul în mijlocul bisericei în dreptul sfintelor uși; ér diaconul stă de-a drépta preotului puțin mai de o parte, și plecându-se țiind orarul cu trei degete ale mînei drepte, zice încet, numai cât ar auzi preotul: *Domnului se ne rugăm*; ér preotul zice în taină rugăciunea: *Sara și diminēța și amiasăsi*; și

după rugăciune ridicându-se, diaconul arătând cătră răsărit cu orariul, ținându-l cu trei degete ale mânei drepte, zice cătră preot: *Binecuvintésă, stăpâne, sfînta intrare*. Țr preotul binecuvintéză spre răsărit, zicënd: *Binecuvântată este intrarea sfînșilor tîi, Dómnne*. Apoi diaconul merge și cădește sfîntele icóne, și pre cel mai mare, și stranele după obicei. Țr sfîrșindu-se stihira, merge diaconul la mijloc, și cădind cruciș, strigă: *Înșelepciune dréptă*, și noi cîntăm: *Lumină lină*; Țr cetetșul luând sfeșnicele merge înainte până la sfîntele uși, și diaconul întrând în lăuntrul sfîntului altar, cădește sfînta masă. Țr preotul închînându-se înaintea sfîntelor uși și sărutându-le pre ele, întră, închizënd sfîntele uși. Țr după ce sê sfîrșește: *Lumină lină*, zice diaconul: *Sê luăm aminte*. Preotul: *Pace tuturor*; și Țrăș diaconul: *Înșelepciune, sê luăm aminte*. Țr canonarchul, făcënd mêtanie la cel mai mare, zice Prochimenul și Stihurile. Țr clericii cîntă Prochimenul zilei, pe glas al 6-lea: *Domnul s'a împêrășit, întru podóbă s'a îmbrăcat*; Stih: *Îmbrăcatu-s'a Domnul întru putere și s'a încins*. Stih: *Pentru că a întărit lumea, carea nu se va clătî*. Stih: *Casei Tale se cuvine sfînșenie, Dómnne, întru lungime de șile*. Și Țrăș: *Domnul s'a împêrășit*, Țr canonarchul, avënd mânil sale strênse la pept, stă în mijlocul bisericei, așteptând sfîrșitul Prochimenului; și făcënd închinăciune, se duce la locul seu. După acêsta iese diaconul și stând la obicinuitul loc, zice Ectenia: *Sê zicem toți din tot sufletul*; și preotul Ecfonis: *Că milostiv și iubitoriu de ómeni*; și după Ecfonis, zice cel mai mare, sau cetetșul cel rënduit: *Înșrednicește-ne, Dómnne*; și Țrăș diaconul: *Sê plinim rugăciunile nóstre*. Și preotul Ecfonis: *Că bun și iubitoriu de ómeni*; apoi: *Pace tuturor*; și diaconul: *Capetele nóstre Domnului sê le plecăm*. Și preotul zice rugăciunea în taină. Apoi Ecfonis: *Fie stăpânirea împêrășiei Tale*; și așa iese preotul cu diaconul pre ușa cea despre miază-nópte, mergënd paraeclesiarchul înaintea lor cu doue sfeșnice, și diaconul cu cădelnița, Țr cîntăreșii merg pe urma lor și cîntă Stihira hramului; și ieșim în tinda bisericei. Acolo cădește diaconul sfîntele icóne, și pre cel mai mare și corurile, după rënduélă; și stă fiecarele la locul seu; și după sfîrșitul stihirilor: *Mărire, Și acum: a Născetórei*. Țr după acêsta zice diaconul întru auzul tuturor, rugăciunea acêsta: *Mântuește Dumneseule, poporul Têu, până în sfîrșit*. Chorul: *Dómnne miluește*, de 40 de ori. Diaconul: *Încă ne rugăm*

pentru preainălțatul nostru Împărat și Rege. Chorul: *Dómnne miluește*, de 30 de ori. *Încă ne rugăm pentru Preasfințitul arhiepiscopul nostru*, sau episcopul (N). Chorul: *Dómnne miluește*, de 8 ori. Diaconul: *Încă ne rugăm, ca să pășéscă sfînt locașul acesta*. Chorul: *Dómnne miluește*, de 3 ori. *Încă ne rugăm, ca să audă Domnul Dumnezeu glasul*. Chorul: *Dómnne miluește*, de 3 ori. După acesta zice preotul: *Ausi-ne pre noi, Dumnezeule*. Chorul: *Amin*. Preotul: *Pace tuturor*. Diaconul: *Capetele nóstre Domnului se le plăcăm*. Și plecându-și toți capetele, preotul se întórce cu fața spre apus, și zice cu glas mare: *Stăpâne mult milostive*; și după terminarea rugăciunei, noi zicem: *Amin*, (ér până se sêvêrșesc acestea afară, paraclisiarchul, sau alt frate, pune Tetrapodul cel mic în mijlocul bisericei, și pre dînsul pune un vas cu grâu, și cu 5 pâni, și spre chorul drept un vas cu unt de lemn, ér spre chorul stîng un vas cu vin). Și întrînd în biserică, cîntăm și celelalte stihiri ale învierii, care sunt după alfa-vita, cu stihurile lor.

Ér cetetii merg cu sfeșnicile, și le pun de amêndouê părțile Tetrapodului, carele este pus în mijlocul bisericei. Și după sfîrșitul stihóvnei, zice cel mai mare: *Acum eliberésă*, și cetetul: *Sfinte Dumnezeule*; după *Tatăl nostru*: Ecfonis: *Că a Ta este împărăția*, și noi cîntăm Tropariul, glas 1: *Născătóre de Dumnezeu fecióră*, de 3 ori. Atuncia diaconul, luând binecuvîntarea de la preot, cădește împregiur Tetrapodul, pre carele stau cele 5 pâni, apoi pre cel mai mare, la locul lui, și pre preot, și éráși Tetrapodul numai de 'nainte. Și zice cel mai mare, sau preotul, rugăciunea cu glas mare: *Dómnne Iisuse Christóse, Dumnezeul nostru*; și ridicând o pâne, însemnéză cu dînsa pre celelalte pâni; și zice: *Însuși binecuvîntésă* (și arată cu drépta spre pâni) *pânile acestea*; asemenea (spre grâu, și spre vin, și spre untul de lemn), *grâul, vinul și untul de lemn*. Și după sfîrșitul rugăciunei, și după: *Amin*, cîntăm: *Fie numele Domnului*, de 3 ori, pe glas al 4-lea; apoi Psalmul 33: *Bine voiu cuvênta pre Domnul*; și-l cetim până la: *Bogații au sêrăcit*. (Acest stih îl cîntăm pe glas al 7-lea). Ér preotul merge și stă înaintea ușilor celor împărătești, căutând spre apus. Și după sfîrșitul Psalmului, zice: *Binecuvîntarea Domnului preste voi*, și cetetul: *Amin*. Și începerea cetirei. Și preotul: *Pentru rugăciunile sfinților părinților nostri*. Apoi se desbracă preotul și diaconul de sfintele vestminte și ies; și așa șede fiecarele la locul sêu.

În știință să fie, că din Dumineca sfintelor Paști, până la Dumineca tuturor sfinților, după binecuvântarea pânilor, se cetesc faptele sfinților apostoli; ér în celelalte Dumineci, preste tot anul, se cetesc cele șapte epistole ale apostolilor, și patruspredece epistole ale sfintului apostol Pavel, și apocalipsul sfintului apostol Ioan Teologul.

ÉR séra după luarea pânei, și după gustarea vinului, ce s'a binecuvântat la Litie cu rugăciunea preotului, dintre aceea oră, nici cum să nu îndrăsniască cineva a gusta ceva după aceea, pentru împărțirea sfintelor preacuratelor ale lui Christos taine.

ÉR o sfărâmare ca acesta a pânei și gustarea de vin o facem din ziua întâiu a lunei lui Septembrie, până la 25 de zile ale lunei lui Martie. ÉR în privegherile cele de vară pânila cele binecuvântate le împărțim la Trapeză, și mai înainte de gustare, le mâncăm.

ÉR pânila cele binecuvântate au multe feliuri de daruri: adecă potolesc lungórea, bându-se cu apă, și frigurile; gonesc tótă neputința și tótă bóla tãmaduiesc; ér spre acestea și șórecii gonesc de la roduri, și pre altele supărátóre le isgonesc.

Iar după cetirea faptelor apostolilor, iasă paraeclisiarchul și tócă trăgënd tóte clopotele.

Și sculându-se cel mai mare și toți frații, zice: *Amin. Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu*, de 3 ori. *Dómne buzele mele vei deschide*, de 2 ori. Și zice cei șese Psalmi, cu glas blând și lin. Și după cei trei Psalmi: *Mărire, Și acum; Aliluia*, de 3 ori. *Dómne miluește*, de trei ori. *Mărire, Și acum; Dómne, Dumneseul mântuirei mele*. Atuncia preotul în epitrahil, ér aiurea și în felon, cetește rugăciunile Utreniei, stând înaintea sfintelor uși cu capul descoperit. ÉR după sfirșitul celor șese Psalmi: *Mărire, Și acum; Aliluia*, de 3 ori. Și zice Ectenia cea mare: *Cu pace Domnului să ne rugăm*. Și după Ecfonis, merge și stă la locul său; ér canonarchul cel rënduit, cel ce și Prochimenul de séra a spus, făcënd mëtanie la cel mai mare, zice: *Dumnezeu este Domnul*, cu stihurile lui, pe glasul ce va fi de rënd. Și cântăm Tropariul Învierii, de 2 ori. *Mărire: al sfintului, Și acum: al Născétórei* (învierii), după glasul Troparului sfintului, de are; ér de nu: *Mărire, Și acum: al Născétórei*, după glasul de rënd. Și îndată

chorul zice: *Dómnne miluește*, de 3 ori. *Mărire Tatălui, și Fiului, și Sfîntului Duh*; ér cetețul: *Și acum*. Apoi cetește Catisma: *Mărturisim-te-voiu Ție Dómnne*. Și după sfîrșitul fie-căreia catisme, iese preotul înaintea sfîntelor uși, și zice ectenia cea mică și ecfonis, după obicei. Și cîntăm: Sedelnele învierii, stihira cea dintâi fără stih; apoi Pripéla: *Scólă-te Dómnne, Dumneseul meu, înalțe-se mâna Ta*; și ceealaltă Sedelna. *Mărire, Și acum, a Născetóreii*. Și după acésta se cetește tâlcuirea evangheliei. Apoi Catisma și după Catismă: Sedelna a 2-a, zicînd cea dintâiu fără stih; apoi Pripéla: *Mărturisi-mă-voiu Ție Dómnne*; și cîntăm celalalt tropariu al Sedelnei. *Mărire, Și acum: al Născetóreii*; și cetirea. Apoi cîntăm: *Fericiți cei fără prihană*, pe glas al 5-lea, la care cădește preotul. Și după: *Fericiți cei fără prihană*, nu zicem: *Mărire, Și acum, ci îndată: Troparele, Ceata ângerescă, Ipacoi al glasului, și cetirea*; apoi Antifónele glasului, la care iese aprinzetoriul de candelă și trage clopotul, ér preotul și diaconul întrînd în altar se îmbracă după obicei; și zice Diaconul: *Să luăm aminte, înțelepciune*. Ér canonarchul spune Prochimenul glasului. Și după sfîrșitul Prochimenului, Diaconul: *Domnului se ne rugăm*; Preotul: *Că sfînt ești Dumneseul nostru*. Chorul: *Amin*. Și Diaconul: *Toată suflarea se laude pre Domnul*. Stih: *Lăudați pre Dumneșeu întru sfînții lui, lăudați pre el întru tăriia puterii lui*. Diaconul zice: *Și pentru ca se ne învrednicim noi a asculta sfînta evanghelie, pre Domnul Dumneșeu se-l rugăm*. Chorul: *Dómnne miluește*, de 3 ori. Diaconul: *Cu înțelepciune dréptă, se ascultăm sfînta evanghelie*. Preotul: *Pace tuturor*. Chorul: *Și duhului Tău*. După acésta preotul numește pre evanghelistul, de la carele este evanghelia. Chorul: *Mărire Ție, Dómnne, Mărire Ție*. Diaconul: *Să luăm aminte*; și cetește preotul evanghelia învierii cea de rînd. După evanghelie Chorul éráș zice: *Mărire Ție, Dómnne, Mărire Ție*. După acésta zicem: *Învierea lui Christos vésînd*; și Psalmul 50; și cetindu-se acestea, iese preotul prin sfintele uși cu evanghelia, țiindu-o la peptul său, ducîndu-se înaintea lui de amîndoué laturile, dóue sfeșnice cu făclii aprinse, și viind în mijlocul bisericeii, o pune pre scaunul cel gătît, érá sfeșnicele se așeză de amîndoué părțile scaunului. Și merge ântâiu cel mai mare singur, și face dóue închinăciuni și apoi sărută evanghelia, și éráși face o închinăciune. Închinăciunile nu se fac până la pămînt, ci mici, plecându-și capul, până ce

va ajunge cu mâna la pământ, pentru că în Dumineci și în serbătorile împărătești, și în toate cele 50 zile după Paști, închinăciuni cu ghe-nunchele la pământ nu se fac. Și dacă se închină cel mare și sărută Evanghelia, face chip de închinăciuni, adică: plcă capul puțin spre chorul stâng și spre cel drept, și se duce la locul lui. Apoi și frații toți merg câte doi, câte doi, după rânduēla lor, făcând și ei asemenea mai ântâiu două închinăciuni, sărută sfînta Evanghelie, și éráși o închinăciune; apoi plcă capetele spre cel mai mare și spre chorul stâng. Și după ce sărută toți, și după Psalmul 50, cântăm: *Mărire, Pentru rugăciunile apostolilor, Și acum, Pentru rugăciunile Născătoare de Dumnezeu*; apoi: *Miluește-mă, Dumneseule*, și stihira învierii, glas al 6-lea, *Înviind Iisus din mormânt*; ér după sărutarea sfîntei Evanghelii, însemnéză preotul spre frați cu sfînta Evanghelie, și întră în sfîntul altariu. Și diaconul stând la obicinuitul loc, zice rugăciunea: *Mântuește Dumneseule poporul Tău*; ér noi: *Dómne miluește*, de 12 ori. Și preotul Ecfonis: *Cu mila și cu îndurările*; și după *Amin*, începem Irmosul canonului învierii. Și cântăm canonul învierii cu Irmosul pe 4. Irmosul odată și al crucei învierii pe 3, și al Născătoare de Dumnezeu pe 3 și la Mineiu pe 4. Și la tropariul cel dintâiu al învierii, zicem Pripēla: *Mărire Dómne sfîntei învierii Tale*; ér la celelalte tropare, zicem stihurile din Psaltire: *Să cântăm Domnului* (sunt scrise în Irmologhion). Și după plinirea cântărei a 3-a, Diaconul zice Ectenia cea mică, și preotul Ecfonis, din lăuntrul altariului: *Că Tu ești Dumnezeul nostru* și se desbracă preotul de vestmintele preotești, și eșind stă la locul lui după obicei; apoi Condacul și Sedēlna sfîntului din Mineiu, și cetire. După a 6-a cântare, preotul zice Ectenia cea mică înaintea sfîntelor uși, și Ecfonis: *Că Tu ești împăratul păcei*, apoi Condacul învierii și Icosul. Și cetim Prologul. În știință să fie și acesta: Că totdeuna după sfîrșitul cântărei a 8-a, când va începe cântarea a 9-a, toți facem închinăciuni grăind: *Să lăudăm, bine să cuvântăm*; apoi Irmosul dela 8-a cântare: Catavasie. Ér preotul și diaconul se îmbracă după obicei, și după sfîrșitul cântărei a 8-a cădind sfînta masă, zice diaconul cu mare glas: *Pre Născătorea de Dumnezeu și maica luminei întru cântări să o mărim*; și noi cântăm în stihuri cântarea a 9-a, cu glas înalt: *Mărește suflete al meu pre Domnul*, și *Ceea-ce ești mai cinstită*; și facem și câte o închinăciune

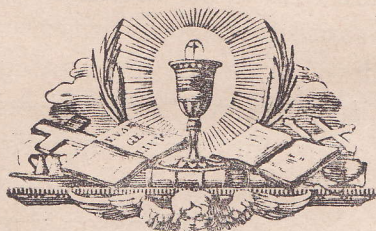
mică, după fiecare cântare. Er preotul sau diaconul cădește sfântul altariu și totă biserica și pre frați. După a 9-a cântare se întorce, și dând cădelnița, zice Ectenia cea mică, și preotul Ecfonis: *Că pre Tine te laudă toate puterile cerești*; apoi zice diaconul: *Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru*, pe glasul ce se va întempla. Stih 1: *Că sfânt este Domnul Dumnezeul nostru*. Stih 2: *Preste tot poporul Dumnezeul nostru*. Preotul stă la obicinuitul seu loc. După acesta Luminânda învierii (odată); apoi: *Mărire a sfântului*, de are; *Și acum, a Născătoareii învierii*. La laude: *Totă suflarea*, pe glasul zilei, și punem stihiri 8 și cântăm stihirile învierii din Octoich 4, și ale răsăritului 4. Er după ce se zice: *Totă suflarea se laude pre Domnul*, se împreună amândouă corurile și cântă și Pripelele acestea: 1. *Scolă-te Dómnne Dumnezeul meu*; a 2-a: *Mărturisi-mă-voiu Ție Dómnne, Mărire, Stihira evangheliei*, cea de rënd, *Și acum, a Născătoareii*, cea de la glas al 2-lea, *Prea binecuvântată ești* (acesta o cântăm pe glasul Măririi Laudelor). Doxologia cea mare. Apoi Tropariul învierii, unul din doue, glasul al 4-lea: *Astăzi mântuirea a totă lumea*, sau glasul al 8-lea: *Înviat-ai din mormânt*. Apoi zice preotul sau diaconul Ectenia: *Miluește-ne pre noi. Dumnezeule*, și Ecfonis: *Că milostiv*. După acesta: *Să plinim rugăciunile noastre*. Ecfonis: *Că Dumnezeul milelor*. Preotul: *Pace tuturor*. Chorul: *Și duhului Tău*. Diaconul: *Capetele noastre Domnului se le plecăm*. Preotul rugăciunea în taină, apoi Ecfonis: *Că ție se cade a ne milui*. După acesta: *Înțelepciune*. Chorul: *Binecuvînteză*. Preotul: *Cel-ce este binecuvântat*. Chorul: *Amin, Întărește Dumnezeule*. După acesta preotul: *Prea sfîntă Născătoare de Dumnezeu*. Chorul: *Ceea-ce ești mai cîstită*; apoi celelalte după obicei, și Apolisul, și *Mulți ani*. Apoi facem eșire în tinda bisericeii, cântând stihira, singur glasul, după obicei, și învățătura lui Teodor Studitul. Și după cetire Tropariul sfîntului Teodor, glas 8, *Al ortodocsiei îndreptătoriule*, și ora 1. La 1-a oră, Tropariul învierii, *Mărire al sfîntului*, de are; er de nu, *Și acum, a Născătoareii*; după *Tatăl nostru*: Condacul învierii, și Apolisul cel desevêșit. La liturghie: Fericirile Octoichului, pe 8. După intrare, Tropariul învierii, apoi al hramului, și al sfîntului de rând și al altui sfînt de are; Condacul învierii, și al hramului; *Mărire al sfîntului* de are, *Și acum, al hramului Născătoareii de Dumnezeu*. Er unde nu este hramul Născătoareii, *Și acum*: Condacul: *Ceea-ce ești*

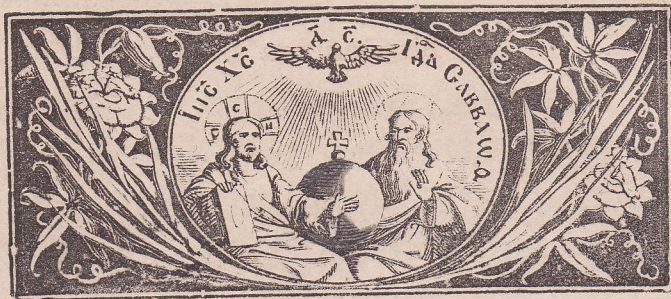
folositore creștinilor. Er al hramului lui Christos, Tropariul și Condacul, Duminecă la liturgie nu'l zicem preste tot anul, pentru că întimpină al învierii. Prochimen, Apostol și Evanghelia glasului, și a Sfântului, de are. Comunicânda: *Lăudați pre Domnul din ceriuri*, și a Sfântului de are.

În știință se fie, că la cântarea privegherei de tótă nóptea, când se face Polieleu și cântă Psalmii: *Lăudați numele Domnului*, și: *Mărturisi-ți-ve Domnului*, atuncia se pune Analogul în mijlocul bisericeii, și pre dânsul se pune icóna serbărei dintru acea zi, sau a Născătoarei de Dumnezeu, sau a sfântului, sau a sfintei. Și se îmbracă cel mai mare în felon și toți preoții în felone după obicei, și eșind din altariu prin ușile împărătești, stau câte doi împregiurul Analogului. Se împart lumini, ântâiu la cel mai mare, apoi la preoți, și la cei ce stau în sfînta biserică. Êr după împărțirea luminărilor, ia cel mai mare cădelnița, și diaconul merge înaintea lui cu o făclie aprinsă; cădește ântâi împregiur icóna cea de pre analog, și mergênd în altariu, cădește sfînta masă și tot altariul, și în biserică sfintele icône tôte, apoi pre preoții cei ce stau împregiur, și pre cântăreții din partea dreptă și din stânga. După acêsta și pre tot poporul și éráși sfintele uși, și numai cele douê icône, a lui Christos și a Născătoarei și Analogul. În timpul acela se cântă: Mărimurile, cu Psalmii cei aleși ai lui David. După aceea obicinuită cântare, zice diaconul ectenia cea mică, și se cântă Sedelnele. Și întrând toți în sfîntul altariu, se desbracă de sfintele vestminte, numai preotul cel de rênd rêmâne îmbrăcat pentru cetirea Evangheliei.

În știință se fie, că și Dumineca la utrenie, când se cântă Catizma, fără polieleu, *Fericiți cei fără prihană*, și după ea: *Ceata ângerească*, și într'alte zile când se cântă: *Mărimu-te pre Tine*, fără priveghere, și atuncia preotul cu diaconul nu se mai îmbracă în sfintele vestminte, și diaconul ia sfeșnicul cu făclia aprinsă, ér preotul cădelnița, și cădește sfînta masă și tot altariul, apoi iese prin ușa cea despre méză-nópte și cădește sfintele uși cele împărătești, și sfintele icône, și analogul, apoi pre cel mai mare, și tótă biserică, după obicei. Și éráși întră pre ușa dinspre méză-zi.

RÎNDUÉLA VECERNIEI.

Întrând preotul în sfînta biserică, se închină de 3 ori, și luând epitrabilul în grumazi merge înaintea ușilor împăratești, unde zice:

Binecuvîntat este Dumnezeuul nostru totdeuna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cetețul: Amin.

Mărire Ție, Dumnezeuul nostru, mărire Ție. Împărate ceresc. Sfinte Dumnezeule. Preasfîntă Treime. Tatăl nostru; apoi zice preotul Ecfonisul:

Că a Ta este împărăția și puterea și mărirea: a Tatălui, și a Fiiului, și a sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Cetețul: Amin.

Dómne miluește **de 12 ori.** Mărire și acum. Veniți, să ne închinăm **de 3 ori.** Și psalmii césului al nouélea. Dar fiind-că în biserică nu se face apolisul césului al nouélea, ci numai când se cetește în portic (pridvor); așa preotul îndată după rugăciunea cea de la finea césului, luându-și iarăși epitrabilul în grumazii sei, zice: Bine-cuvîntat este Dumnezeuul nostru, totdeodată trage și perdéua ușilor împăratești, iar chorul zice: Amin; Cetețul zice: Veniți, să ne închinăm, **de 3 ori.** Psalmul 103: Binecuvintéază suflete al meu. În acest timp preotul, stînd înaintea sfintelor uși cu capul descoperit, cetește rugăciunile Vecerniei.

Rugăciunea 1.

Dómne, îndurate şi milostive, îndelungrăbdătoriule şi mult milostive, ascultă rugăciunea noastră şi ia aminte glasul cererei noastre; fă cu noi semn spre bine, îndreptăză-ne pre noi la calea Ta, ca să umblăm întru adevărul Tău; veseleşte inimile noastre, ca să ne temem de numele Tău cel sfânt, pentru-că mare eşti Tu, şi faci lucruri minunate, Tu singur eşti Dumnezeu şi nu este asemenea Ție între Dumnezei; Dómne, puternic întru milă şi bun întru tărie, spre a ajuta şi a mângăia şi a mântui pre toţi cei ce nădăjduiesc întru numele Tău cel sfânt.

Că Ție se cuvine totă mărirea, cinstea şi închinăciunea : Tatălui şi Fiului, şi sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea 2.

Dómne, nu cu mânia Ta se ne mustri pre noi, nici cu urgia Ta se ne cerţi pre noi; ci fă cu noi după mila Ta, vindecătoriule şi tămăduitoriule al sufletelor noastre. Îndreptăză-ne pre noi la limanul voiei Tale; luminează ochii inimilor noastre, spre cunoştinţa adevărului Tău, şi ne dăruiesce nouă ceealaltă vreme a zilei de acum în pace şi fără de păcat, şi tot timpul vieţii noastre, pentru rugăciunile preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi ale tuturor sfinţilor.

Că a Ta este stăpânirea, şi a Ta este împărăţia, şi puterea şi mărirea. a Tatălui, şi a Fiului, şi a sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea 3.

Dómne, Dumneḑeul nostru, adu-Ți aminte de noi păcătoșii și nevrednicii robii Tăi, când chie-măm numele Tău cel sfânt, și se nu ne rușinezi pre noi dela așteptarea milei tale; ci ne dăruiește nouă, Dómne, toate cererile cătră mântuire, și ne învrednicește, să Te iubim și să ne temem de Tine din totă inima noastră, și să facem întru toate voia Ta.

Că bun și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea 4.

Cela ce cu cântări fără de tăcere și cu docso-logii fără de încetare ești lăudat de sfintele puteri, umple gura noastră de lauda Ta, ca să dăm mărire numelui Tău celui sfânt, și ne dă nouă parte și sorte cu toți cei ce se tem de Tine întru adevăr și păzesc poruncile Tale, prin rugăciunile preasfintei Născătoare de Dumnezeu și ale tuturor sfinților Tăi.

Că Ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea: Tatălui, și Fiiului, și sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea 5.

Dómne, Dómne, cela ce cu palma Ta cea preacurată cuprinzi toate, carele îndelung rabzi pentru noi toți, și-Ți pare rău de răutățile noastre, adu-Ți aminte de îndurările Tale și de mila Ta;

cercetéză-ne pre noi întru bunătatea Ta; și ne dă cu darul Tău, ca și în celalalt timp al zilei de acum să scăpăm de meșteșugirile viciului, cele de multe feliuri, și fără de bântuélă păzesce viața noastră cu darul Duhului Tău celui întru tot sfânt.

Cu mila și cu îndurările și cu iubirea de ómeni a unuia născut Fiiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu preasfântul, și bunul și de viață făcătorul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea 6.

Dumnezeule cel mare și minunat, care cu bunătatea cea nespusă și cu pronia cea mare chivernisești toate, cea ce ne-ai dăruit nouă bunătăți lumești, și ai chezașuit nouă împărăția cea făgăduită prin bunătățile cele făgăduite nouă, cea ce ne-ai făcut cale și în partea cea trecută a zilei, ca să ne abatem dela ori ce rău, dăruiește-ne, ca și cea rămasă să o plinim fără de prihană înaintea sfintei mărire Tale, ca să te laudăm pre Tine, Dumnezeul nostru, cel singur bun și iubitoriu de ómeni.

Că Tu ești Dumnezeul nostru, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea 7.

Dumnezeule cel mare și preînalt, cea ce singur ai nemurire, și locuiești întru lumina cea neapropiată, carele ai făcut totă făptura întru înțe-

lepciune, cea ce ai despărțit între lumină și între întunec, și ai pus sôrele spre stăpânirea zilei, luna și stelele spre stăpânirea nopții, carele ne-ai învrednicit pre noi păcătoșii și în ôra de acum, a întimpina fața Ta întru mărturisire și a-Ți aduce laudă de sară, Însu-Ți iubitoriule de ômeni, îndrepteză rugăciunea noastră ca o tămâie înaintea Ta, și o primește ca o mirésmă cu bun miros, și ne dă nouă sara de acum și nóptea ce vine, pacinică; îmbracă-ne cu arma luminei, ferește-ne de frica nopții și de tot lucrul ce umblă întru întunec; și ne dăruiește somn spre odihna neputinței noastre, scutit de ori ce nălucire diavolésă. Așa, stăpâne dătătoriule de bunătăți, ca și întru așternuturile noastre umilindu-ne, să po-
menim nóptea numele Tău, și cu gândirea porun-
cilor Tale luminându-ne, să ne sculăm întru bu-
curie sufletéscă, spre lauda bunătății Tale; aducând
rugăciuni și cereri milostivirei Tale, pentru păcatele
noștre și ale întreg poporului Tău, pre care prin
rugăciunile preasfintei Născetőrei de Dumnezeu,
întru milă îl cercetéză.

Că bun și iubitoriu de ômeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și după ce se termină obicinuitul psalm, dice Preotul ectenia, iar de este Diacon, iese acesta pre ușa dinspre méză-nópte și stând la locul cel obicinuit zice:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Chorul: Dómnne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor nóstre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a tótă lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici și pentru întrunirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfînta biserica acésta, și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frica lui Dumnezeu întră 'ntr'ênsa, Domnului să ne rugăm.

Pentru preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul nostru (**sau episcopul nostru N**), pentru cinstita preoție și întru Christos diaconie, și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru preaînălțatul împăratul și regele nostru (**Cutare**), și pentru tótă curtea și ostașii lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să'i ajute și să'i supue piciórelor lui pre tot dușmanul și contrariul, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfînt lăcașul acesta, țara acésta și pentru tóte cetățile și satele, și pentru cei ce cu credință viețuiesc într'ênsese, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea văzduhurilor, pentru îmbelșugarea ródelor pămîntului și pentru vremi cu pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pre ape, pentru cei ce călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Aicea se adaug și alte ectenii pentru deosebite cereri, ce sunt indicate la finea cărții.

Pentru ca să ne mântuim noi de tot necazul, mânia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeuule, cu darul Tău.

Pre preasfînta, curata, preabinecuvîntata, mărita, stăpâna noastră de Dumnezeu Născétórea și pururea fecióra Maria, cu toți

sfinții pomenindu-o : — pre noi înși-ne și unul pre altul, și totă viața noastră lui Christos Dumnezeu să o dăm.

Chorul : Ție, Dómnne.

Preotul, Ecfonisul.

Că Ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea : Tatălui și Fiiului și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul : Amin.

Apoi dacă este Sâmbătă sara, se pune Catisma ântâiu totă, și după fiecare Mărire, zice Diaconul această ectenie mică :

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeule, cu darul Tău.

Pre preasfinta, curata, preabinecuvântata, mărita, stăpâna mîstră de Dumnezeu Născătorea și pururea fecióra Maria, cu toți sfinții pomenindu-o : — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și totă viața noastră lui Christos Dumnezeu să o dăm.

Chorul : Ție Dómnne.

Preotul, Ecfonisul :

Că a Ta este stăpânirea, și a Ta este împărăția și puterea și mărirea : a Tatălui, și a Fiiului, și a sfântului Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor.

Chorul : Amin.

După a 2-a Mărire, Ecfonisul :

Că bun și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm : Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea în vecii vecilor.

Chorul : Amin.

După a 3-a Mărire, Ecfonisul :

Că Tu ești Dumnezeul nostru, și Ție mărire înălțăm : Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul : Amin.

Iar dacă este în altă zi de preste săptămână, atuncea se zice, Catisma
rëndului tótă, și la finea ei urmând ectenia mică, se zice și
Ecfonisul:

Că a Ta este stăpânirea, și a Ta este împărăția, etc.
Apoi: *Dómnne strigat-am*, Stihirile: *Mărire*, Și acum,
după glasul ce va fi la Octoich și la Mineiu.

Și dacă este Sâmbătă sara, sau spre altă sărbătoare, Preotul face
întrare mică și zice încet rugăciunea acesta:

Rugăciunea întrării.

Sara și dimineața și la ameză-zi, laudăm, binecu-
vântăm, mulțămim și ne rugăm Ție, Stăpâne
al tuturor. Îndrepteză rugăciunea noastră ca tă-
mâia înaintea Ta, și nu pleca inimile noastre spre
cuvinte sau cugete viclene, ci ne scapă pre noi
de toți cei ce vénéză sufletele noastre, că spre Tine
sunt, Dómnne, Dómnne, ochii nostri, și întru Tine
am nădejduit, se nu ne rușinezi pre noi, Dumne-
zeul nostru.

Ecfonis:

Că Ție se cuvine tótă mărirea, cinstea și închinăciunea: Tatălui,
și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Binecuvântă întrarea; apoi Diaconul, tămâind biserica și viind în
dreptul ușilor împărătești, zice cu glas înalt:

Cu înțelepciune dréptă. Iar cel mai mare zice:

Lumină lină a sfintei măriri, a Tatălui ceresc,
celui fără de mórte, a sfântului, fericitului,
Iisuse Christóse, — viind la apusul sórelui, vė-
zând lumina cea de sară, — laudăm pre Tatăl,
pre Fiiul și pre sfântul Duh, Dumnezeu. Vrednic

ești în totă vremea a fi lăudat de glasuri cuvióse,
Fiiul lui Dumnezeu, cel ce dai viață, pentru acésta
lumea Te mărește.

*După intrare, Diaconul zice: Să luăm aminte. Preotul: Pace
tuturor. Cetetul: Și duhului Tău. Diaconul: Cu înțelepciune se luăm
aminte.*

*Cetetul cel rânduit, făcând obicinuita închinăciune în mijlocul bisericii,
zice Prochimenul zilei:*

DUMINECĂ SARA, glasul al 8-lea:

Iată acum binecuvântați pre Domnul toate
slugile Domnului.

*Stih: Carii stați în casa Domnului, în curțile casei Dumne-
zeului nostru.*

LUNI SARA, glasul al 4-lea.

Domnul mă va auzi, când voi striga către
dănsul.

Stih: Când am strigat, auzitu-m'ai, Dumnezeu dreptății mele.

MARȚI SARA, glas 1-ii.

Mila Ta Dómnne, mă va întimpina în toate
zilele vieții mele.

*Stih: Domnul mă va paște și nimica nu-mi va lipsi, în locul
pășunii, acolo m'a sălășluit.*

MIERCURI SARA, glasul al 5-lea.

Dumnezeule, întru numele Tău mântuește-mă,
și întru puterea Ta mă judecă.

*Stih: Dumnezeule, ascultă rugăciunea mea, auzi graiurile
gurei mele.*

JOI SARA, glasul al 6-lea.

Ajutoriu meu dela Domnul, cel ce a făcut
ceriul și pământul.

Stih : Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutoriul meu.

VINERI SARA, glasul al 7-lea.

Dumnezeule, spriginitoriul meu ești Tu, și mila Ta mă va întimpina.

Stih : Scóte-mă dela dușmanii mei, Dumnezeule; și de cei ce se scólă asupra mea mântuește-mă.

Iar de este Sâmbătă sara, se zice :

Domnul a împărățit, întru podóbă s'a îmbrăcat.

Stih : Îmbrăcatu-s'a Domnul întru putere, și s'a încins.

Stih : Pentru-că a întărit lumea, carea nu se va clăti.

Stih : Casei tale se cuvine sfințenie, Dómnne, întru lungime de zile.

În timpul cântării Prochimenului, preotul întorcându-se spre apus, și ținând mâinile strânse la piept, așteptă finea Prochimenului; apoi se închină și merge la locul său. După Prochimen, nefiind diacon, preotul stând înaintea sfintei mese, zice ectenia, iar de este diacon, iese acesta pre ușa cea dinspre miază-nópte și stând în mijlocul bisericii, zice :

Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să zicem.

Chorul : Dómnne miluește, (o dată).

Dómnne atotțiitoriule, Dumnezeul părinților nostri, rugămu-ne Ție: auzi-ne și ne miluește.

Miluește-ne pre noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție: auzi-ne și ne miluește.

Chorul : Dómnne miluește, (de 3 ori).

Încă ne rugăm, pentru preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul (sau episcopul nostru, N), și pentru toți frații nostri cei întru Christos.

Încă ne rugăm pentru preainălțatul împăratul și regele nostru (Cutare), pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea și ercarea păcatelor lui, și pentru ca Domnul Dumnezeul nostru mai ales să'i dea sporiu și să'i ajute lui întru tóte, și se supue piciórem al pre tot dușmanul și contrariul.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții ctitorii sfînt lăcașului acestuia, și pentru toți cei mai dinainte adormiții părinți și frații nostri, cari zac aicea, și pentru dreptcredincioșii de pretutindenea.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mîntuirea, cercetarea, lăsarea și ertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu, a ctitorilor și binefăcătorilor sfîntei bisericii acesteia.

Aicea se adaug și alte ectenii pentru deosebite cereri.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri, și fac bine în sfînta și întru tot cinstită biserica acésta, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cîntă, și pentru poporul ce stă 'nainte, așteptând de la Tine mare și multă milă.

Încă ne rugăm pentru toți frații nostri și pentru toți dreptcredincioșii creștini, pentru sănătatea, și pentru mîntuirea lor.

Preotul, Ecfonisul:

Că milostiv și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Urmază Învrednicește-ne Dómnne, iar apoi

Diaconul continuă:

Se plinim rugăciunea noastră cea de sara, Domnului.

Chorul: Dómnne miluește.

Apără, mîntuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Sara totă, desevîrșită, sfîntă, cu pace și fără de păcate, la Domnul se cerem.

Chorul: Dă-ne Dómnne.

Ânger de pace, credincios, îndreptător și păzitor sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul se cerem.

Mina și ertare de păcate și de greșalele noastre, la Domnul se cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumii, la Domnul se cerem.

Ceealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a-o petrece, la Domnul se cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos, la Domnul se cerem.

Pre preasfînta, curata, preabinecuvîntata, mărita, stăpîna noastră de Dumnezeu Născătoare și pururea feciôra Maria, cu toți sfinții pomenindu-o : — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și totă viața noastră lui Christos Dumnezeu se o dăm.

Chorul : Ție Dómnne.

Preotul, Ecfonisul.

Că bun și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm : Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea, și în vecii vecilor.

Chorul : Amin. **Preotul :** Pace tuturor. **Chorul :** Și duhului Tău.

Diaconul : Capetele noastre Domnului se le plecăm.

Chorul : Ție Dómnne.

Iar preotul cetesce în taină rugăciunea acésta, a plecării capetelor :

Dómnne, Dumnezeul nostru, cela ce ai plecat ceriurile, și te-ai pogorît spre mîntuirea neamului omenesc, caută spre robii Tăi și spre moștenirea Ta, că Ție, judecătoriului celui înfricoșat și iubitor de ómeni, robii Tăi și-au plecat capetele, și și-au supus grumazii lor; nu dela ómeni nădăduind a avea ajutor, ci așteptând mila Ta și cerînd mîntuirea Ta. Pre cari 'i păzesce în totă vremea și în séra acésta de acum, și în nóptea ce vine, de tot dușmanul, și de totă lucrarea protivnică a diavolului, și de cugete deșarte, și de duceri aminte.

Ecfonisul :

Fie stăpânirea împărăției Tale binecuvântată, și preamărită : a Tatălui, și a Fiului, și a sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul : Amin.

După acestea eșim în (pridvor) nartică, cântând stihira hramului, sau a sărbătorii și oficiăm Litia. Preotul și diaconul cu cădelnița ies împreună pre ușa cea dinspre miază-nöpte, purtându-se înaintea lor două sfeșnice, (sfintele uși sunt închise); și ajungând în nartică, tămăiază după obicei. Mărire, a Sfântului; Și acum, a Născătoarei. Și după acestea, diaconul, iar de nu este diacon, preotul zice rugăciunile acestea :

Mântuește Dumnezeu, poporul Tău, și binecuvinteză moștenirea Ta. Cercetază lumea Ta cu milă și cu îndurări; înalță cornul creștinilor dreptcredincioși și trimite preste noi milele Tale cele bogate. Pentru rugăciunile preacuratei stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoare și pururea feciōrei Maria; cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu solirile cinstitelor, cereștilor, celor fără de trupuri Puteri; cu ale cinstitului măritului proroc, înainte mergătoriului și botezătorului Ioan; ale sfinților măriților și întru tot laudaților Apostoli; ale celor între sfinți părinților nostri și marilor dascăli ai lumii și ierarchi: Vasile cel mare, Grigore teologul și Ioan Gură de aur; ale lui Atanasie și Chiril și Ioan cel milostiv, patriarhilor Alexandriei; ale lui Nicolae al Mirelor Lichi și ale lui Spiridon al Trimitundei, făcătorilor de minune

și cu ale tuturor sfinților sfințiților ierarchi, cu ale sfinților măriților și marilor mucenici: Gheorghe purtătorul de biruință și Dimitrie izvoritoriul de mir, Teodor Tiron, Teodor Stratilat și Ioan cel nou; cu ale sfântului sfințitului mucenic Haralampie; cu ale sfântului marelui mucenic Nichita Romanul, și cu ale tuturor sfinților bunilor biruitori mucenici; cu ale sfintei mărtire Filotea, cu ale preacuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor părinților noștri: Grigore Decapolitul, Nicodim cel sfințit, și Dimitrie cel nou, și cu ale preacuvioasei maicei noastre Parachiva; cu ale sfântului, **(a căruia va fi ziua)**; cu ale sfinților și dreptilor dumnezeeștilor părinți Ioachim și Ana, și pentru ale tuturor sfinților, — rugămu-Te, mult milostive Dómnne, auzi-ne pre noi păcătoșii, cari ne închinăm Ție, și ne miluește pre noi.

Chorul: Dómnne miluește, de 40 ori.

Diaconul:

Incă ne rugăm pentru preaînălțatul împăratul și regele nostru **(Cutarele)**, pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea și mântuirea lui, și pentru ca Domnul Dumnezeuul nostru mai ales să'i ajute și să îndrepteze calea lui întru toate, și să supue piciórelor lui pre tot dușmanul și contrariul.

pició

duce

Chorul: Dómnne miluește, de 30 de ori.

Incă ne rugăm pentru preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul nostru (**N**), și pentru toți frații nostri cei întru Christos; pentru tot sufletul creștinesc cel întristat și necăjit, căruia îi trebuesce mila și ajutoriul lui Dumnezeu; pentru apărarea țerii acesteia (sfintei casei acesteia), și a celor ce viețuiesc într'ênsă, și pentru pacea și întemeierea a totă lumea; pentru bună starea sfintelor lui Dumnezeu biserici; pentru mântuirea și ajutoriul părinților și fraților nostri, celor ce cu stăruință și cu frica lui Dumnezeu se ostenesc și servesc; pentru cei trimiși și pentru cei ce sunt în călătorie; pentru tămăduirea celor ce zac în bóle; pentru adormirea, ușurarea, fericita pomenire și ertarea păcatelor a tuturor celor ce mai înainte s'au mutat întru cucernicie, părinți și frați ai nostri dreptcredincioși, cari zac aicea și pretutindenea; pentru mântuirea celor robiți și pentru frații nostri cari sunt în serviciu, și pentru toți cei ce servesc, și au servit în sfânt lăcașul acesta, se zicem:

Chorul: Dómnne miluește, de 50 de ori.

Incă ne rugăm, pentru ca se se păzescă sfânta biserică acésta, țara acésta și toate orașele și satele, de ciumă și fómete, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de venirea asupra-ne a altor neamuri și de războiul cel dintre noi; pentru ca milostiv, blând și lesne iertător se ne fie nouă

bunul și iubitoriul de ómeni Dumnezeu nostru, se întórcă tótă mânia carea se pornesce asupra noastră, se ne cruțe pre noi de îngrozirea lui cea dréptă, care este asupra noastră, și se ne miluéscă pre noi.

Chorul: Dómne miluește, **de 3 ori.**

Incă ne rugăm și pentru ca să auză Domnul Dumnezeu glasul rugăciunii nóstre al păcătoșilor, și se ne miluéscă pre noi.

Chorul: Dómne miluește, **de 3 ori.** Apoi **pomenesște** pre cine vrea, vii și morți. După aceea:

Auzi-ne pre noi, Dumnezeule Mântuitoriul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor ce sunt pe mare departe, și milostive stăpâne, milostiv fii pentru păcatele nóstre și ne miluește pre noi.

Ecfonis:

Că milostiv și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Preotul: Pace tuturor.

Diaconul: Capetele nóstre Domnului se le plecăm.

Chorul: Ție Dómne.

Toți plecă capetele căutând spre pământ; iar preotul se rógă cu glas înalt:

Stăpâne mult milostive, Dómne Iisuse Christóse, Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile preacuratei stăpânei nóstre de Dumnezeu Născetőre și pururea feciőrei Maria; cu puterea cinstitei și de viață făcetőrei Cruci; cu folosirile cinsti-

telor, cereștilor, celor fără de trupuri Puteri; cu ale cinstitului, măritului proroc, înainte mergătorul și botezătorul Ioan; ale sfinților măriților și întru tot lăudaților Apostoli; ale sfinților măriți și buni biruitori mucenici; ale celor între sfinți părinții nostri și ai lumii mari dascăli și ierarchi: Vasile cel mare, Grigore teologul (cuvântătorul de Dumnezeu) și Ioan Gură de aur; ale lui Atanasie, Chiril și ale lui Ioan cel milostiv, patriarhii Alexandriei; ale celor între sfinți părinții noștri: Nicolae, arhiepiscopul Mirelor Lichiei, și Spiridon al Trimitundei, făcători de minuni; și cu ale tuturor sfinților sfințiților Ierarhi; ale sfinților măriților marilor mucenici: Gheorghe purtătorul de biruință și Dimitrie izvorătorul de mir, Teodor Tiron, Teodor Stratilat și Ioan cel nou; cu ale sfântului sfințitului mucenic Haralampie, și cu ale tuturor sfinților bunilor biruitori mucenici; ale preacuvioșilor și purtătorilor de Dumnezeu părinții nostri; și cu ale preacuvioasei maicei noastre Paraschiva; cu ale sfântului (N), a căruia pomenire o facem; cu ale sfinților și dreptilor dumnezești părinți Ioachim și Ana, și cu ale tuturor sfinților Tăi, -- bineprimită fă rugăciunea noastră; dăruiește nouă ertare păcatelor noastre; acopere-ne pre noi cu acoperământul aripilor Tale; gonesce de la noi pre tot dușmanul și contrariul; împacă

viața noastră, Dómnne; miluește-ne pre noi și lumea Ta, și mântuește sufletele noastre, ca un bun și de ómeni iubitoriu.

După aceea începem cântările stihirale, și cântându-le întrăm în biserică. Mărire, Și acum: a Născetőrei. Apoi: Acum eliberéză; Preasfîntă Treime. După: Tatăl nostru.

Ecfonis:

Că a Ta este împărăția, și puterea, și mărirea: a Tatălui, și a Fiiului, și a sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Apoi cântăm Tropariul: Născetőre de Dumnezeu Fecióră, zicându-l de 3 ori; iar Eclesiarhul pune mai 'nainte pe Tetrapod cinci pâni, din care mâncăm la masă, și grâul, împreună și un vas cu vin, și altul cu unt-de-lemn.

Diaconul cădește împrejur Tetrapodul, și numai pre Proistos și pe Preot; iar Preotul luând o pâne și însemnând cu dînsa cruciș peste cele-lalte pâni semnul sfintei cruci, zice rugăciunea acésta cu glas mare. Când zice: Însu-Ți bine-cuvintéză, atuncia cu mâna cea dreptă arată spre cele puse înainte, adecă spre pâni, spre grâu, spre vin și spre untul-de-lemn.

Dómnne, Iisuse Christóse Dumnezeul nostru, carele ai binecuvîntat cele cinci pâni și ai săturat cinci mii de bărbați în pustie: însu-Ți bine-cuvintéză și pânilé acestea, grâul, vinul și untul-de-lemn, și le înmulțește pre acestea, în sfînt lăcașul acesta, în orașul acesta, în țara acésta și întru tótă lumea Ta, și pre credincioșii, carii se împărtășesc dintr'ênsele, îi sfîntește. Că Tu ești cela ce bine-cuvintezi și sfîntești tóte, Christóse Dumnezeul nostru, și Ție mărire înălțăm,

împreună și Părintelui Tău celui fără de început, și preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Apoi: Fie numele Domnului bine-cuvântat de acum și până în vec. **De trei ori. Apoi zicem:** Bine voi cuvânta pre Domnul în totă vremea, **până la:** Nu se vor lipsi de tot binele. **Iar Preotul, viind înaintea sfintelor uși, stă și privește spre apus; iar după ce se cântă:** Bogații au sărăcit, **zice Preotul către popor:**

Bine-cuvântarea Domnului preste voi, cu darul Său și cu iubirea Lui de ómeni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și de va fi priveghere, cel mai mare îndată zice cei sése psalmi.

Cuvine-se a ști, că pânea ce s'a bine-cuvântat este apărătoare de toate relele, pentru acela care cu credință o va lua.

Invățătura.

Și acesta s'o știi, Preotule, și s'o păzești: Anume se ferești untul-de-lemn acesta ce s'a bine-cuvântat, ca nu cum-va și a două oră să-l binecuvintezi; asemenea nici vinul, nici grâul, nici pânila, când vei face priveghere; ci altul nebine-cuvântat se pui, fie cât de puțin. Iar untul-de-lemn acesta, pre carele l-ai bine-cuvântat, de este candelă la Tetrapod, unde stă sfânta iconă spre sărutare, îl poți pune și în candelă, poți cu acela se miruești pre popor, ori să-l mânânci și în bucate. Vinul să-l bei cu bună cucernicie, însă ca pre un lucru bine-cuvântat; pânila se le tai și se le împarți poporului, ca anaforă, sau în casă mai înainte de alte bucate cu cinste se le mânânci, iar grâul sau să-l sameni, sau cu altul să-l amesteci, și cu mulțămită să-l cheltuești. Se nu îndrăznești a face liturgie cu aceste pâni sau cu acest vin, după cum zic sfintele Canóne pentru lucrarea celor sfinte.

Iar într'alte zile, când nu este vre-o Sărbătoare (Praznic), nici Sfânt mare, se face Vecernia așa: După Ectenia cea mare, Catisma rëndului.

După Catismă, Ectenia cea mică. **Și la:** Dózne strigat-am: Stihirile. Lumină lină și Prochimenul zilei sau Aliluia.

După: Invrednicește-ne Dózne. **Ectenia:** Se plinim rugăciunea noastră cea de sară. **Și la Stihóvnă Stihirile.**

Apoi: Acum eliberază; Sfinte Dumnezeule. **Și Troparele după rânduéla tipicului.**

După aceea Ectenia: Miluește-ne pre noi, Dumnezeule. **Iar:**

După Ecfonis, Preotul zice: Înțelepciune.

Chorul: Bine-cuvintéză.

Preotul: Cel ce este bine-cuvântat.

Chorul: Intărește, Dumnezeule, pre preainălțatul împăratul și regele nostru **(N)** și sfînta credință a dreptcredincioșilor creștini în vecii vecilor.

Preotul: Preasfîntă Născătoare de Dumnezeu, mântuește-ne pre noi.

Chorul: Ceea ce ești mai cinstită.

Preotul: Mărire Ție, Christóse Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire Ție.

Chorul: Mărire, Și acum.

Apoi Preotul, întorcându-se din sfintele uși spre apus către popor, zice Apolisul. În fine pomenește pre Sfîntul, a căruia zi se serbeză.

Chorul cântă: Mulți ani.

Mezo-noptica (Polunoșniță) se face precum e rânduéla Orologionului, și după cetirea rugăciunii, zice Preotul Apolisul, și face obicinuita ertare. Deci zice:

Să ne rugăm pentru preainălțatul împăratul și regele nostru (Cutare). **Iar noi adese zicem:** Dómnne miluește.

Pentru bun sporiul și întărirea dreptcredincioșilor lui supuși.

Pentru preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul nostru, **(N)**, și pentru toți frații noștri cei întru Christos.

Pentru cei ce ne urăsc și pentru cei ce ne iubesc pre noi.

Pentru cei ce ne miluesc și ne servesc nouă.

Pentru cei ce ne-au poruncit nouă, nevrednicilor, să ne rugăm pentru dînșii.

Pentru scăparea celor robiți.

Pentru cei ce s'au dus în laturi, părinții și frații nostri.

Pentru cei ce umblă cu corăbiile pre mare.

Pentru cei ce zac întru neputințe.

Să ne rugăm și pentru îndestularea ródelor pământului.

Și pentru tot sufletul dreptcredincioșilor creștini.

Se fericim pre dreptcredincioșii împărați.

Pre dreptcredincioșii archierei.

Pre ctitorii sfântului lăcașului acestuia.

Pre părinții nostri și învățătorii, și pre toți cei mai înainte adormiții părinți și frații nostri, cari zac aicea și pre dreptcredincioșii de pretutindenea.

Dómnne miluește, **de 3-ori.**

Pentru rugăciunile sfinților părinților nostri, Dómnne Iisuse Christóse, Dumnezeuul nostru, miluește-ne pre noi.

Chorul : Amin.

Cuvine-să a ști, că în sfântul munte al Atonului, după Pome-nește Dómnne, **se zic Treparele :** Miluește-ne pre noi Dómnne. Mărire : Dómnne miluește-ne pre noi. Și acum : Ușa milostivirei.

Și Preotul Ectenia : Miluește-ne pre noi, Dumnezeuule. Incă ne rugăm pentru ca să se păzescă sfânt lăcașul acesta. **Și altele.** Dómnne miluește, **de 40-ori. Ecfonis.** Auzi-ne pre noi, Dumnezeuule.

Cu această rânduială se îndeplinește și Dupăcinarea cea mică. (Pavecernița).

RÎNDUÉLA UTREŢIEI.

De este în marele post, după ce zice Preotul:

Bine-cuvântat este Dumnezeu nostru, **începem**: Sfinte Dumnezeule; Preasfintă Treime. **Şi după**: Tatăl nostru, Că a Ta este împărăția; Dómnne milueşte, **de 2 ori**. Mărire, Şi acum; Veniţi se ne închinăm, **de 3 ori**.

Apoi psalmii:

Auză-te Domnul; şi, Dómnne, întru puterea Ta.

Iar de nu este în post, după: Bine-cuvântat este Dumnezeu nostru, Veniţi se ne închinăm, **de 3 ori**. **Şi iarăşi aceşti doi psalmi**. Mărire, Şi acum; Sfinte Dumnezeule. **Şi după** Tatăl nostru, Că a Ta este împărăția.

Apoi Troparele: Mântueşte Dómnne poporul Tău. Mărire: Cel ce Te-ai înălţat. Şi acum: Solitóre, înfricoşată...

După aceea zice Preotul:

Milueşte-ne pre noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne şi ne milueşte.

Chorul: Dómnne milueşte, **de 3 ori**.

Încă ne rugăm pentru preasfinţitul arhiepiscopul şi mitropolitul (sau episcopul nostru, N.), pentru sănătatea şi mântuirea lui.

Chorul: Dómnne milueşte, **de 3 ori**.

Încă ne rugăm pentru preaînălţatul imperatul şi regele nostru (N. N.), pentru sănătatea şi mântuirea lui.

Chorul: Dómnne milueşte, **de 3 ori**.

Încă ne rugăm pentru toți frații nostri și pentru toți cucernicii creștini dreptcredincioși, pentru sănătatea și pentru mântuirea lor.

Chorul: Dómnne miluește, **de 3 ori.**

Ecfonis:

Că milostiv și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Și îndată zice: Întru numele Domnului binecuvintéză, Părinte.

Iar Preotul, Ecfonis:

Mărire sfintei și cei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin. *intra malsar*

După aceea zicem cei șese psalmi cu tótă umilința, și cu frica lui Dumnezeu. Iar după ce se zic trei psalmi, eșind Preotul din altar ce-tește rugăciunile utreniei, stând cu capul descoperit înaintea sfintelor uși.

RUGĂCIUNEA 1.

Mulțămim Ție, Dómnne Dumnezeul nostru, carele ne-ai ridicat pre noi din așternuturile nóstre, și ai pus în gura nóstră cuvânt de laudă, ca să ne închinăm și să chiemăm numele Tău cel sfânt; și ne rugăm îndurărilor Tale, pe care pururea le ai pentru viața nóstră, trimite și acum ajutoriul Tău preste cei ce stau înaintea feței măririi Tale celei sfinte și așteptă dela Tine multă milă; și le dă celorla ce cu frică și dragoste totdeauna servesc Ție, să laude, să cânte și să mărescă bunătatea Ta cea negrăită.

Că Ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea: Tatălui, și Fiiului și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 2.

De năpte mănecă duhul nostru cătră Tine, Dumnezeuul nostru, pentru că luminează sunt poruncile Tale pre pământ; înțelepțește-ne pre noi, ca să îndeplinim întru frica Ta dreptate și sfințenie; că pre Tine te mărim, cel ce cu adevărat ești Dumnezeuul nostru; plăcă urechia Ta și ne auzi pre noi; adu-Ți aminte, Dămine de numele tuturor celor ce sunt aicea și se rōgă împreună cu noi, și-i mântuește pre dănsii cu puterea Ta; binecuvintăză poporul Tău și sfințește moștenirea Ta; pace lunei Tale dăruiește, bisericilor Tale, preoților, împăraților nostri și la tot poporul Tău.

Că s'a binecuvântat și s'a mărit preacinstitul și de mare cuviință numele Tău: al Tatălui, și al Fiiului, și al sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 3.

De năpte mănecă duhul nostru cătră Tine, Dumnezeule, pentru că luminează sunt poruncile Tale; învață-ne pre noi, Dumnezeule, dreptatea Ta, poruncile Tale și îndreptările Tale; luminează ochii gândurilor noastre, ca nu când-va să adormim în păcate spre mărte; risipește ori ce negură de la inimile noastre; dăruiește nouă sōrele dreptății și fără de bântuială păzește viața noastră, cu pecetea

sfântului Tău Duh; îndreptéază paşii nostri în calea păcii; dă-ne noué diminéta şi ziua acésta întru bucurie, ca să-Ţi înălţăm rugăciuni de diminéta.

Că a Ta este stăpânirea, şi a Tă este împărăſia şi puterea şi mărirea: a Tatălui, şi a Fiiului, şi a sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 4.

Stăpâne, Dumnezeu cel sfânt şi necuprins, carele ai zis se străluciască lumină dintru întunec, cela ce ne-ai odihnit pre noi în somnul de nópte şi ne-ai ridicat spre doxologia şi ruga bunătăſii Tale, înduplecându-Te de însăşi milostivirea Ta: primeşte-ne şi acum pre noi, carii ne închinăm Ţie şi după putere î-Ţi mulţămim; şi ne dăruéşte noué tóte cererile cele spre mântuire. Arată-ne pre noi fii luminei şi ai zilei şi părtăşi bunătăſilor Tale celor vecinice; adu-Ţi aminte, Dómne, în mulſimea îndurărilor Tale, de tot poporul Tău, de cei ce sunt aicea şi se rógă împreună cu noi, şi de toſi fraſii nostri, cari sunt pre uscat, pre mare şi în tot locul stăpânirii Tale, cari au trebuinſă de iubirea de ómeni şi ajutoriul Tău, şi tuturor le dăruéşte mila Ta cea mare. Ca mântuiſi cu sufletul şi cu trupul, totdeuna rămâind, cu îndrăsnélă să mărim numele Tău cel minunat şi binecuvântat: al Tatălui, şi al Fiiului, şi al sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 5.

Comóra (vistieriul) bunătăților, izvorule nesecat, Părinte sfinte, făcătoriule de minuni, atotputernice și atotțiitoriule, toți Ție ne rugăm, chemând milele și îndurările Tale spre ajutoriul și paza umilinței noastre. Adu-Ți aminte, Dómnne de robii Ței, primește rugăciunile cele de diminéță ale noastre a tuturor, ca tāmăia înaintea Ta, și se nu faci nevrednic pre nici unul din noi, ci ne păzesce pre noi pre toți cu îndurările Tale. Adu-Ți aminte, Dómnne, de cei ce priveghéză și cântă spre mărirea Ta și a unuia născut Fiiului Țeu și Dumnezeului nostru și a sfântului Țeu Duh; fii ajutoriul și păzitoriul lor, primește rugăciunile lor la cel mai pre sus de ceriuri și înțelegetoriul Țeu (altariu) jertfelnic.

Că Tu ești Dumnezeul nostru și Ție mărirea înălțăm: Tatălui, și al Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 6.

Mulțămim Ție, Dómnne Dumnezeul mântuirilor noastre, că tóte le faci pentru binele vieții noastre, ca totdeauna se privim la Tine, Mântuito-riule și făcătoriule de bine al sufletelor noastre; că ne-ai odihnit pre noi în cursul nopții trecute, și ne-ai sculat pre noi din așternuturile noastre, spre a sta la închinăciunea cinstitului Țeu nume. Pentru acésta ne rugăm Ție, Dómnne, dă-ne nouă dar și putere, ca să ne învrednicim a cânta Ție

cu înțelegere, și a Te ruga neîncetat, cu frică și cu cutremur, lucrând noi la a noastră mântuire, cu ajutoriul Christosului Tău. Adu-Ți aminte, Dómnne, și de cei ce strigă cătră Tine nóptea; auzi-'i pre dînșii, miluește-i și sfărâma sub picióarele lor pre nevězuții și luptătorii dușmani.

Că Tu ești împăratul păcei și Mântuitoriul sufletelor noastre, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 7.

Dumnezeule și Părintele Domnului nostru Iisus Christos, carele ne-ai sculat pre noi din așternuturile noastre și ne-ai adunat la óra rugăciunii: dă-ne nouă dar spre deschiderea gurii noastre și primește ale noastre mulțumiri după putere; învață-ne dreptățile Tale, căci a ne ruga, precum se cuvine, nu știm, de nu ne vei îndrepta Tu, Dómnne, cu Duhul Tău cel sfânt. Pentru acésta ne rugăm Ție, ori ce am greșit până în óra de acum, cu cuvântul sau cu lucrul, sau cu gândul, de voie, sau fără de voie, — lasă, iartă; că de vei căuta la fărădelegi, Dómnne, Dómnne, cine va rămânea? Că la Tine este mântuirea, Tu ești singur sfânt, ajutător, puternic, păzitor vieții noastre, și Ție cântăm totdeauna.

Tăie stăpânirea împărăției Tale binecuvântată și mărită: a Tatălui, și a Fiiului, și a sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 8.

Dómnne Dumnezeuul nostru, carele ai depărtat dela noi trândăvenia somnului și ne-ai chemat cu chemare sfântă, ca și nóptea să ridicăm mânila noastre și să ne mărturisim Ție, după judecățile dreptății Tale: primește rugăciunile noastre, cererile, mărturisirile și închinările de nópte, și ne dăru-ește nouă, Dumnezeule, credință nerușinată, nă-dejde tare, dragoste nefățarnică; binecuvintéză căile noastre, faptele, lucrurile, cuvintele, gândurile, și ne dă nouă să ajungem la începutul zilei, lău-dând, cântând și binecuvântând bunătatea milo-stivirei Tale celei negrăite.

Că s'a binecuvântat preasfânt numele Tău și s'a preamărit împě-răția Ta: a Tatălui, și a Fiiului, și a sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 9.

Strălucește în inimile noastre, iubitoriule de ómeni stăpâne, lumina cea nestricăciósă a cunoștinței Dumnezeirii Tale, și deschide ochii gândului nostru, spre înțelegerea evangheliceștilor Tale învățături. Pune în noi și frica laudatelor Tale porunci, ca călcând toate dorințele trupului, viețuire spirituală să petrecem, toate cele ce sunt spre bună plăcerea Ta cugetând și făcând.

Că Tu ești sfințirea noastră și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 10.

Dómne Dumnezeu nostru, cela ce prin pocăință ai dăruit ertare ómenilor și ai arătat nouă chip de cunoșterea păcatelor și a mărturisirii, pe pocăința prorocului David spre ertare: însu-Ți, stăpâne, pre noi cei căzuți în multe și mari păcate, miluește-ne după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale, curățește fărădelegile noastre; că Ție am greșit, Dómne, cela ce știi cele nearătate și ascunse ale inimei ómenilor, și carele singur ai putere a erta păcatele. Inimă curată creând întru noi, cu Duhul stăpânitor întărindu-ne, și bucuria mântuirii Tale arătându-ne, nu ne lăpêda pre noi dela fața Ta, ci binevoește, ca un bun și iubitoriu de ómeni, până la suflarea noastră cea mai de pre urmă, să aducem Ție jertfa dreptății și prinos în sfintele Tale altare.

Cu mila și cu îndurărilor și cu iubirea de ómeni a unuia născut Fiiului Tău, cu care împreună bine ești cuvântat, cu preasfintul și bunul și de viață făcătoriul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 11.

Dumnezeule, Dumnezeu nostru, cela ce ai așezat puteri cuvântătoare și înțelegetóre cu vrerea Ta, pre Tine te rugăm și Ție ne plecăm: Primește cea după putere a noastră doxologie, împreună cu a tuturor fapturilor Tale, și ne răsplătește cu darurile bunătății Tale celei nemărginite; că Ție se

placă tot genunchiul al celor cerești și al celor pământești și al celor de desupt, și totă suflarea și făptura laudă mărirea Ta cea neajunsă, că singur ești Dumnezeu adevărat și mult milostiv.

Că pre Tine te laudă toate puterile cerești și Ție marire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 12.

Lăudăm, cântăm, binecuvântăm și mulțămim Ție, Dumnezeul părinților noștri, că ai trecut umbra nopții și iarăși ne-ai arătat lumina zilei. Rugăm dar bunătatea Ta, curățește păcatele noastre și primește rugăciunea noastră întru mare milostivirea Ta; că la Tine scăpăm, Dumnezeul cel milostiv și atotputernic. Strălucește întru inimile noastre sôrele cel adevărat al dreptății Tale, luminează mintea noastră și simțirile toate le păzește, ca umblând în zi cu bunăcuviință pre calea poruncilor Tale, să ajungem la viața vecinică, căci la Tine este izvorul vieții, și să ne învrednicim a fi întru desfătarea luminei Tale cei neapropiate.

Că Tu ești Dumnezeul nostru, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După aceea Preotul, sau Diaconul, zice Ectenia cea mare:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Cherui: Dômnne milueșse.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a tótă lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici și pentru întrunirea tuturor, Domnului se ne rugăm.

Pentru sfântă biserica acésta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frica lui Dumnezeu întră 'ntr'ênsa, Domnului se ne rugăm.

Pentru preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul nostru (**N**), pentru cinstita preoție și întru Christos diaconie, și pentru tot clerul și poporul, Domnului se ne rugăm.

Pentru preaînălțatul împăratul și regele nostru (**Cutare**), și pentru tótă curtea și ostașii lui, Domnului se ne rugăm.

Pentru ca sê'i ajute și sê'i supue piciórelor lui pre tot dușmanul și contrariul, Domnului se ne rugăm.

Pentru sfînt lăcașul acesta, țara acésta și pentru tóte cetățile, și satele, și pentru cei ce cu credință locuiesc într'ênsese, Domnului se ne rugăm.

Pentru bună liniștea văzduhurilor, pentru îmbelșugarea ródelor pămîntului și pentru vremi cu pace, Domnului se ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pre ape și călătoresc, pentru cei bolnavi, și pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mîntuirea lor, Domnului se ne rugăm.

Pentru ca se ne mîntuim noi de tot necazul, mânia și nevoia, Domnului se ne rugăm.

Apără, mîntuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeule, cu darul Têu.

Pre preasfînta, curata, preabineconvîntata, mărita, stăpâna noastră de Dumnezeu Născătórea și pururea fecióra Maria, cu toți sfîntii pomenindu-o: — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și tótă viața noastră lui Christos, Dumnezeu se o dăm.

Chorul: Ție Dómne.

Preotul, Ecfonis:

Că Ție se cuvine tótă mărita, cîntea și închinăciunea: Tatălui, și Fiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Chorul: Amin.

Apoi Canonarchul, mergând și stând în mijlocul bisericii, spune glasul cu stihurile de mai jos; iar chorurile (stranele) cântă: Dumnezeu este Domnul, pe glasul de rînd. Canonarchul stă acolo, până ce se încep Troparele; și apoi închinându-se și plecându-se spre amîndouă chorurile, se duce la locul său.

Dumnezeu este Domnul și s'a arătat nouă, bine este cuvîntat acela ce vine întru numele Domnului.

Stih 1. Mărturisi-ți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

Stih 2. Încungiurând m'au încungiurat, și întru numele Domnului i-am înfrînt pre ei.

Stih 3. Nu voiui muri, ci voiui fi viu, și voiui povesti lucrurile Domnului.

Stih 4. Piatra care n'au socotit-o ziditorii, acesta s'a făcut în capul unghiului, de la Domnul s'a făcut acesta, și este minunată întru ochii nostri.

Și se cântă, Dumnezeu este Domnul, de 4 ori.

Apoi urmează Troparul ce se va întempla, de 2 ori, și a Născătoarei pe acelaș glas. Iar de se vor întempla 2 Tropare, totdeauna Troparul cel dintăiu se zice de 2 ori, după aceea al doilea, și al Născătoarei. Așa se face și când este Aliluia. Iar de este Aliluia, sau în postul mare, după ectenie, cântăm Aliluia, de 4 ori, pe glasul de rînd de la Octoich.

Și zicem stihurile acestea:

Stih 1. De năpte mănecă duhul meu cătră Tine Dumnezeule, pentru că luminează sunt poruncile Tale pre pămînt.

Stih 2. Dreptate vă învățați cei ce locuiți pre pămînt.

Stih 3. Pizmuire va lua pre poporul cel neînvățat.

Stih 4. Adauge lor rele Dămnă, adauge rele celor măriți ai pămîntului.

Și cântă Treimice ale glasului.

După acestea, obicinuita stihologie. Iar după terminarea stihologiei, se zice Ectenia mică:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi Dumnezeule, cu darul Tău.

Pre preasfînta, curata, preabinecuvîntata, mărita, stăpîna noastră de Dumnezeu Născetórea și pururea fecióra Maria, cu toți sfînții pomenindu-o: — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și tótă viața noastră lui Christos, Dumnezeu sê o dăm.

Chorul: Ție Dómnne.

Și Ecfonisul:

Că a Ta este stăpînirea, și a Ta este împărăția, și puterea și mărirea: a Tatălui, și a Fiiului, și a sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Chorul: Amin.

După a doua Stihologie: Iară și iară.

Și Ecfonisul:

Că bun și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

După: Fericiți cei fără prihană. **Și după:** Bine ești cuvîntat Dómnne urměză Iară și iară.

Și Ecfonisul:

Că s'a binecuvîntat numele Tău, și s'a preamărit împărăția Ta: a Tatălui, și a Fiului, și a sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Ipacoi. Antifónele glasului. Prochimenu Invierii.

Diaconul: Domnului sê ne rugăm.

Chorul: Dómnne miluește.

Și Ecfonisul:

Că sfînt ești Dumnezeul nostru, și întru sfînți odihnești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Diaconul: Tótă suflarea se laude pre Domnul. *de zori a zori cu stihia*

a-Stih: Lăudați pre Dumnezeu întru sfinții lui; lăudați-L pre El întru tăria puterii lui.

Și iarăși: Tótă suflarea.

După acésta zice Diaconul:

Și pentru ca se ne învrednicim noi a asculta sfinta Evanghelie, pre Domnul Dumnezeu să'l rugăm.

Chorul: Dómne miluește, de 3-ori.

Cu înțelepciune dréptă se ascultăm sfinta Evanghelie.

Preotul: Pace tuturor. **Chorul:** Și duhului tēu. **Preotul:** Din sfinta Evanghelie a lui (N), cetire. **Chorul:** Mărire Ție Dómne, mărire Ție. **Diaconul:** Să luăm aminte. Iar **Preotul cetește Evanghelia utreniei, care se va întempla la rîndul Duminecii. După aceea: Invierea lui Christos, și psalmul 50. Iar după sērutarea Evangheliei, zice Diaconul:** Mântuește, Dumnezeule, poporul Tēu (caută pag. 25). **Chorul:** Dómne miluește de 12 ori. **Preotul: Ecfonisul.**

Cu mila și cu îndurările și cu iubirea de ómeni, a unuia născut Fiiului Tēu, cu carele bine ești cuvētat, cu prea sfîntul și bunul și de viață făcētorul Tēu Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Apoi încep Canónele: al Invierii, al Crucii, al Născētoarei de Dumnezeu și al Mineiului. După a 3-a cātare (pēsna), Ectenia mică: Iară și iară. Apēră, mântuește. Pre preasfînta, curata etc.

Și Ecfonisul:

Că Tu ești Dumnezeul nostru, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

După aceea, Catismala (sedélna) Mineiului. După a 6-a cātare, Ectenia: Iară și iară. Apēră. Pre preasfînta, etc.

Și Ecfonisul:

Că tu ești împēratul păcii și Mântuitorul sufletelor nōstre, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Condacul și Icosul, și cetim Sinaxariul. După a 8-a cântare, zice Diaconul sau Preotul:

Pre Născătoarea de Dumnezeu și Maica luminei, întru cântări cinstindu-o, se O mărim.

Și tămâiază sfântul altar și biserica după obicei. După a 9 cântare, (de nu este Duminecă: Cuvine-se, să Te ferim; iară de este Duminecă, după Irmos) Ectenia cea mică: Iară și iară.

Și Ecfonisul:

Că pre Tine te laudă toate puterile cerești, și Ție mărire înălțăm; Tatălui, și Fiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Diaconul zice: Sfânt este Domnul, Dumnezeuul nostru.

Stih 1. Sfânt este Domnul Dumnezeuul nostru.

Stih 2. Preste tot poporul Dumnezeuul nostru.

Iar **Chorul cântând:** Sfânt este Domnul, de 3 ori, începe Sfe-tilna (exapostilaria) **Invierii** și a Sfântului ce se serbeză. La **Lăudări** (cualite) punem stihurile **Invierii** 4 și ale lui **Anatolie** 4; zicem și stihuri 2.

Stih 1: Scôlă-Te, Dómnne Dumnezeuul meu. **Stih 2:** Mărturisi-mă-voiu Ție, Dómnne. Mărire: **Stihira Evangheliei rîndului.** Și acum: Preabine-cuvântată ești. **Doxologia mare.** Iar după doxologie, se zice **Tropariul**, **glas 8:** Inviat-ai din mormânt.

Cade-se a ști, că acest **Tropariu** se zice când este **glasul 5, 6, 7 și 8.** Iar la celelalte glasuri se zice: Astăzi mântuirea a totă lumea s'a făcut.

Apoi zice Diaconul sau Preotul Ectenia:

Miluește-ne pre noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluește.

Chorul: Dómnne miluește, de 3 ori.

Încă ne rugăm, pentru preasfințitul arhiepiscopul și metropo-litul (sau episcopul nostru, N), și pentru toți frații nostri cei întru Christos.

și **Î**ncă ne rugăm pentru preainălțatul împăratul și regele nostru **Cutare**, pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mân-

tuirea și ertarea păcatelor lui, și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai ales se'i dea sporiu și se'i ajute lui întru toate, și se supue pi-ciórelor lui pre tot dușmanul și contrariul.

Încă ne rugăm pentru fericirii și pururea pomeniții ctitorii sfintului locașului acestuia, și pentru toți cei mai din 'nainte adormiți părinți și frații nostri, carii zac aicea, și pentru dreptcredincioșii de pretutindenea.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea, și ertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu: ctitori și binefăcători ai sfintei bisericii acesteia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri, și fac bine în sfinta și întru tot cinstită biserica acésta, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă, și pentru poporul ce stă înainte, așteptând dela Tine mare și multă milă.

Și Ecfonisul:

Că îndurat și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Apoi Preotul, sau Diaconul:

Se plinim rugăciunea noastră cea de diminéță Domnului.

Chorul: Dómnne miluește.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Diua tótă, desevêșită, sfintă, cu pace și fără de păcat, la Domnul se cerem.

Chorul: Dă-ne Dómnne.

Înger de pace, credincios, îndreptătoriu și păzitoriu sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul se cerem.

Ertarea și lăsarea păcatelor și-a greșalelor noastre, dela Domnul se cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pac lurr Domnul se cerem.

5. Ceealaltă vreme a vieții noastre în pace, și întru pocăință a o petrece, la Domnul se cerem.

6. Sfirșit creștinesc vieții noastre, fără durere, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos, la Domnul se cerem.

— **P**re preasfînta, curata, preabinecuvîntata, mărita, stăpîna noastră de Dumnezeu Născetórea și pururea fecióra Maria, cu toți sfinții pomenindu-o: — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și tótă viața noastră lui Christos, Dumnezeu se o dăm.

Chorul: Ție Dómnne.

Și Ecfonisul:

— **C**ă Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de ómeni ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. *(într-o m. altă - d. m. c.)*

Preotul: Pace tuturor.

Chorul: Și duhului Tău.

Diaconul: Capetele noastre Domnului se le plecăm.

Chorul: Ție Dómnne.

Iar Preotul cetește rugăciunea acésta, în taină.

Dómnne sfînte, carele întru cele de sus locuești și preste cele smerite privești, și cu ochiul Tău cel a tot vîzătoriu privești preste tótă făptura: Ție am plecat grumazii sufletului și ai trupului, și ne rugăm Ție, sfînte al sfîntilor; tînde mîna Ta cea nevîzută din sfînt locașul Tău și ne binecuvîntéază pre toți, și ori-ce am greșit, cu voe, sau fără voe, ca un bun și iubitoriu de ómeni Dumnezeu értă, dăruindu-ne ~~banătățile~~ Tale cele lumești și cele mai pre sus de lume.

Ecfonisul:

Că Ție se cade a ne milui și a ne mîntui pre noi, Dumnezeul nostru, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Deschide pe treava
Chorul: Amin.

Diaconul: Cu înțelepciune. **Chorul:** Binecuvîntă Părinte. **Preotul:**

Cela ce este binecuvîntat, Christos Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. **Chorul:** Amin. **Cel mai mare:** Intărește, Dumnezeule, pre preainălțatul imperatul și regele nostru (**Cutare**) și sfînta credință a dreptcredincioșilor creștini, în vecii vecilor. **Preotul:** Preasfîntă Născătoare de Dumnezeu, mîntuește-ne pre noi. **Chorul:** Mărire, Și acum; Dómnne miluește, **de 3 ori.** Părinte binecuvînteză.

Preotul face Apolisul Duminecii.

Cela ce a înviat din morți, Christos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei Sale, ale sfîinților, măriților și întru tot lăudaților Apostoli și ale tuturor Sfîinților, se ne miluiască și se ne mîntuiască pre noi, ca un bun și de ómeni iubitriu.

Chorul: Mulți ani.

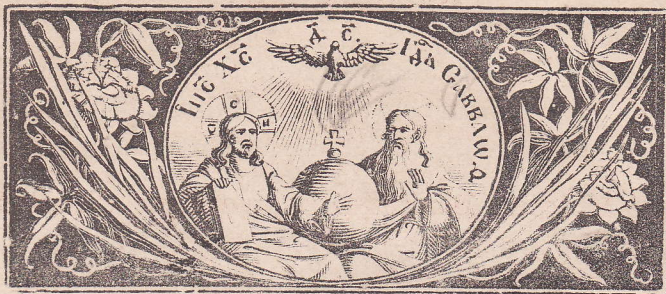
Iar într'alte zile, afară de **Serbătore (praznic)** și înainte de **Serbătore** și după **Serbătore**, precum și de Sămbătă, după **Catisme** nu se zice ectenie, ci după **Catisme: Psalmul 50 și Canónele.** După a 3-a cîntare și după a 6-a și după a 9-a, Ectenia cea mică.

După: Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și: **Invrednicește-ne, Dómnne, în ziua acésta, Ectenia:** Să plînim rugăciunea noastră cea de dimineță. **Stihirile dela Stihóvnă.**

După: Sfînte Dumnezeule, și după Tatăl nostru, **Troparele și Ectenia:** Miluește-ne pre noi, Dumnezeule. Iar după **Ecfonis:** **Intelepciune.** **Chorul:** Binecuvîntă Părinte (**Stăpâne**). **Preotul:** Cela ce este binecuvîntat. **Chorul:** Intărește, Dumnezeule, pre preainălțatul împăratul și regele nostru (**Cutare**). Și **Cetețul cetește óra întăia.** **Veniți se ne închinăm, de 3 ori; și Psalmii.** Iar după rugăciunea: **Christóse, lumina cea adevărată.** **Preotul:** Mărire Ție, Christóse Dumnezeule, mădejdea noastră, mărire Ție. **Chorul:** Mărire, Și acum. **Și face Preotul Apolisul după obicei, pomenind și pre Sfîntul zilei.**

După Apolis, chorul cîntă: Mulți ani.

cu pe una de masas, gura alba si rize indana. Bine cu. sup.
Tata. W. ag. 1. 2. 3.

RÎNDUÉLA DUMNEZEEȘTEI PROSCOMEDII.

Vrënd preotul să officieze dumnezeesca Liturgie, datoriu este mai întâiu să fie mărturisit și ca toții împecat; să nu aibă ceva asupra cui-va; să și păzescă inima de gânduri rele pre cât va putea; să se înfrîneze puțin de cu sară; să priveghieze până la timpul ierurgiei, cetind cele rînduite după tipic. Iar sosind timpul, după ce face obicinuita metanie la cel mai mare, ia binecuvîntare și intră în biserică, și de va fi și Diacon, fac împreună *la* cătră răsărit, înaintea sfintelor uși, trei închinăciuni.

După aceea zice Diaconul: Binecuvîntă Stăpâne.

Preotul: Binecuvîntat este Dumnezeuul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și Diaconul începe a zice: *Impărate ceresc; Sfinte Dumneseule; Preasfîntă Treime; iar după Tatăl nostru.*

Preotul: *Că a Ta este împărăția. După aceea zic Tro-parele acestea:*

1 **M**iluește-ne pre noi, Dómnne, miluește-ne pre noi, că nepricepîndu-ne de nici un răspuns, acesta rugăciune aducem Ție ca unui stăpân noi păcătoșii, miluește-ne pre noi.

Mărire:

2 **D**ómnne miluește-ne pre noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pre noi fórtte, nici pomeni fărădelegile nóstre; ci caută și acum ca un milostiv și ne mântuește pre noi de vrășmașii nostri. Că Tu ești Dumnezeuul nostru, și noi poporul Tău; toți lucrul mînilor Tale și numele Tău chiamăm.

Și acum:

Ușa milostivirei deschide-o nouă binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu perim cei ce nădăjduim întru Tine, ci se ne mântuim prin Tine din nevoi, că Tu ești mântuirea nămului creștinesc.

Apoi merge la icóna Domnului nostru Iisus Christos, zicînd:

Preacuratului Tău chip ne închinăm, Bunule, cerînd ertare greșalelor noastre, Christóse Dumnezeule; că de voe bine ai voit cu trupul a Te sui pre cruce, ca să scapi din robia dușmanului pre cei ce i-ai zidit. Pentru acesta cu mulțămîță strigăm Ție: Tóte le-ai umplut de bucurie, Mântuitoriul nostru, care ai venit să mântuești lumea.

Și sărută pe rînd icóna Născătoarei de Dumnezeu, zicînd Tropariul:

Ceea ce ești izvorul milei, învrednicește-ne pre noi milostivirei, Născătoare de Dumnezeu; caută spre poporul cel păcătos; arată precum deapururea puterea Ta, că întru Tine nădăjduind, strigăm Ție: Bucură-te, ca și óre-cînd Gavriil, mai marele Voivod al celor fără de trupuri.

Apoi mergînd în mijlocul bisericii, descoperindu-și capetele și plecându-le, cetește Preotul rugăciunea acesta:

Dómne, trimite mîna Ta din locașul Tău cel înalt și mă întărește în serviciul Tău de acum, ca fără de osîndă stînd înaintea înfricoșatei Tale mese să sevîrșesc ierurgia (jertfa) cea fără de sânge. Că a Ta este puterea și mărirea în vecii vecilor. Amin.

Apoi face Preotul Apolisul cel mic; și la urmă închinându-se către strane, intră în Altariu, zicînd fie-care în sine:

Intra-voiu în Casa Ta; închina-mă-voiu întru biserica cea sfîntă a Ta, întru frica Ta; Dómne povățuește-mă întru dreptatea Ta, pentru dușmanii mei, îndrepteză înaintea Ta calea mea.

După acestea intrînd în sfîntul altariu, fac trei închinăciuni înaintea sfîntei mese, și sărută sfînta Evanghelie și sfînta masă; apoi iau în

mâni fie-care Stihariul său, și fac trei închinăciuni către răsărit, zicând fie-care în sine :

Dumnezeule, curățește-mă pre mine păcătosul și mă miluește.

După aceea merge Diaconul către Preot, ținând Stiharul și Orarul în dreapta sa, și plecându-și capul cere binecuvîntare, zicînd :

Binecuvîntă Stăpâne, Stihariul d'împreună cu Orariul.

Iar Preotul binecuvîntînd, zice :

Binecuvîntat este Dumnezeul nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

În urmă Diaconul sărută mîna preotului, și retrăgîndu-se la o parte se îmbracă în *Stihar*, rugîndu-se așa :

Bucura-se-va sufletul meu întru Domnul, că m'a îmbrăcat în vestmîntul mîntuirii și cu haina veseliei m'a împodobit : ca unui mire 'mi-a pus mie cunună (corónă) și ca pre o mirésă m'a împodobit cu podóbă.

După acésta, sărutînd *Orariul*, îl pune pre umărul stîng. La noi există obiceiul al încinge pe subsuóra dréptă. Apoi ia mînecuțele zicînd, când pune cea dréptă :

Mâna Ta cea dréptă, Dómnne, s'a preamărit întru tărie ; dréptă Ta, Dómnne, a sfărîmat pe dușmani și cu mulțimea măririi Tale ai zdrobit pre cei contrari.

Iar la stînga, zice :

Mânile Tale m'au făcut și m'au zidit ; înțelepțește-mă și mă voiu învăța poruncile Tale.

Apoi mergînd la *Proscomedie* pregătește cele sfințite. Anume: Luând sfîntul *Disc*, îl pune de-a stînga lui, iar *Potirul* de-a dreapta lui; asemenea așeză celelalte cu buna rînduială de o parte. Intru aceea se îmbracă și Preotul în acest chip: Luând *Stiharul* în mîna stîngă, și închinându-se de trei ori cătră răsărit, precum s'a amintit, și binecuvîntînd, zice:

Binecuvîntat este Dumnezeu nostru, totdeuna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi se îmbracă cu *Stiharul*, zicînd:

Bucura-se-va sufletul meu, până la sfîrșit.

După aceea luând *Epitrahilul*, binecuvîntîndu-l și sărutîndu-l, îl pune în grumaz, zicînd:

Binecuvîntat este Dumnezeu, acela ce varsă darul Său preste preoții Săi, ca mirul pre cap, ce se pogoră pre barbă, pre barba lui Aaron, care se pogoră pre marginea veștmintelor lui.

Apoi luând *Brâul*, se încinge cu dînsul, zicînd:

Binecuvîntat este Dumnezeu, acela ce mă încinge cu putere și a făcut fără prihană calea mea, acela ce întocmește picióarele mele ca ale cerbului și preste cele înalte mă pune.

La Mînecuțe zice tot ca și Diaconul. După aceea de este Protosincel al bisericii celei mari, sau alt óre-care din cei cu rang mai înalt, luând *Epigonatiul*, binecuvîntîndu-l și sărutîndu-l zice:

Incinge sabia Ta preste cópsa Ta, Puternice, cu podóba Ta, și încordéză și binesporește și împerătește, pentru adevăr, blîndețe și dreptate. Și te va povățui minunat dreapta Ta, totdeuna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După aceea, luând *Felonul* și binecuvântându-l, îl sărută, zicând așa:

Preotii Tăi, Dómnne, se vor îmbrăca întru dreptate, și cuvioșii Tăi cu bucurie se vor bucura, totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi, mergând la Proscomedie, își spală mâinile, zicând:

Spăla-voiu întru cele nevinovate mâinile mele și voiu încunjura Altariul Tău, Dómnne, ca se aud glasul laudei Tale și se spun toate minunile Tale. Dómnne, iubit-am bunăcuviința Casei Tale și locul sălășluirii cortului măririi Tale. Se nu perzi cu cei necredincioși sufletul meu și cu bărbații sângiurilor viața mea, întru ale căroră mâni sunt fărădelegile; dreptă lor s'a umplut de daruri, iar eu întru nerentateea mea am umblat. Rescumpără-mă, Dómnne, și mă miluește. Piciorul meu a statut întru ~~drăgăstărie~~, în bisericii bî ~~Te~~ voiu cuvinta, Dómnne.

Și așa merg la Proscomedie, și închinându-se de trei ori înainte Proscomediei, zice fie-care: Dumnezeule, curățește-mă pre mine păcătoșul și mă mântuește. Și:

Rescumpăratu-ne-ai pre noi din blăstemul legii cu scump sângele Tău. Pre cruce fiind răstignit și cu sulita împuns, nemurire ai isvorit oamenilor Mântuitoriul nostru, mărire Ție.

Apoi zice Diaconul: Binecuvinteză, Stăpâne. Și începe Preotul:

Binecuvintat este Dumnezeul nostru, totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor.

Diaconul: Amin.

Apoi ia Preotul în mână stângă prescura, iară în dreapta sfînta copie (cuțit) și însemnând cruciș cu dînsa de 3-ori de-asupra prescurii zice:

Intru pomenirea Domnului și Dumnezeului și Mîntuitorului nostru Iisus Christos. (De trei ori).

Și îndată înfige copia în partea cea dea dreapta a peceteii, și zice tăind:

Ca o ôie spre junghiere s'a adus.

Iar în partea stângă împungînd, zice:

Și ca un miel nevinovat, fără de glas, împotriva celui ce-l tunde pre dînsul, așa nu și-a deschis gura sa.

Iar în partea de sus a peceteii, zice:

Intru smerenia lui judecata lui s'a ridicat.

Iar în partea cea din jos, zice:

Iar nîmul lui cine-l va spune?

Iar Diaconul, căutînd cu evlavie spre aceste Taine, la fie-care tăietură, zice: Domnului se ne rugăm, țîind și Orariul în mână.

După acesta zice: Ridică, Stăpâne. Iar preotul înfigînd sfînta copie în laturi, înspre partea dreaptă a prescurii, ridică sfînta pîne, zicînd așa:

Că s'a luat de pe pămînt viața Lui.

Și puindu-o cu fața în jos pre sfîntul disc, zice Diaconul: Junghie, Stăpâne. Iar preotul junghiind cruciș, zice așa:

Junghie-se mielul lui Dumnezeu, cela ce ridică păcatul lumii, pentru viața și pentru mîntuirea lumii.

Apoi întorce ceealaltă parte în sus, care are cruce și Diaconul zice: Împunge, Stăpâne.

Iar Preotul, împungând cu sfînta copie înspre partea dreaptă, zice :

Și unul din ostași cu sulița cîstă Lui a împuns, și îndată a eșit sânge și apă; și cel ce a văzut a mărturisit, și adevărată este mărturisirea lui.

Învățătura.

Să cuvine a ști, că îndată după ce Diaconul zice: Împunge, stăpâne, — după cum am arătat mai sus, — Preotul cu aceeași sfîntă copie împunge sfîntul Agneț în partea dreaptă, unde este scris numele Iisus, zicînd: Și unul din ostași cu sulița cîstă Lui a împuns. Îndată ce preotul a zis atîta, Diaconul ia în mîna dreaptă vasul cu vin și în stînga vasul cu apă; tîrnă în sfîntul potir deodată vin și apă după rînduélă; iar preotul grijește, ca deodată cu turnarea să continue, zicînd: Și îndată au eșit sânge și apă, și cel ce a văzut a mărturisit, și adevărată este mărturisirea lui.

După acêsta Diaconul zice: Binecuvîntă, Stăpâne, sfînta amestecare. Iar Preotul, binecuvîntînd prestre sfîntul potir, continuă: Binecuvîntată este amestecarea sfîntelor Tale, totdeuna acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi Preotul, luînd în mînă a doua prescură, zice :

Intru cinstea și pomenirea preabinecuvîntatei, măritei, stăpânei nîstre de Dumnezeu Năs-

cătóre și pururea feciórei Maria, pentru ale căreia rugăciuni primește, Dómne, jertfa acésta întru Altariul Tău cel mai pre sus de ceriuri.

Și ridicând părticica, o pune de-adrépta sfintei pâni, aprópe pe mijlocul ei, zicând:

I. De față a stătuț împărătésa de-adrépta Ta, în haină aurită îmbrăcată și preaînfrumsețată.

Apoi luând a treia prescură, zice:

I. A cinstitului, măritului proroc, înainte mergătoriului și botezătoriului Ioan.

Și luând întâia părticică, o pune sus de partea stângă a sfintei pâni, făcând începutul cetei celei dintâiu. Apoi zice:

II. A sfinților măriților proroci, Moisi și Aaron, Ilie și Eliseiu, David și Ieseiu; a sfinților trei tineri și a lui Daniil prorocul și ale tuturor sfinților proroci.

Și pune a doua părticică mai jos de cea dintâiu, bine, pe rënd. Apoi iarăși continuă:

III. A sfinților, măriților și întru tot lăudaților apostoli Petru și Pavel, a celor doi-spre-zece, a celor sépte-zeci și a tuturor sfinților apostoli.

Și așa pune a treia părticică sub cea de a doua, încheiënd rëndul cel dintâiu. Apoi zice:

a. A celor între sfinți, părinților nostri și ai lunei mari dascăli și ierarchi: Vasile cel mare, Grigore Teologul și Ioan Gură-de-aur, Atanasie și Ciril, Nicolae cel din Mira și Spiridon al Trimitundeii; și ale tuturor sfinților ierarchi.

Și luând a patra părticică, o pune lângă părticica cea dintâiu, începând al doilea rând de sus în jos. Apoi iarăși zice:

4/A sfântului întâiu-mucenic și archidiacon Ștefan, a sfinților, laudaților (marilor) mucenici Dimitrie, Gheorghe, Teodor Tiron, Teodor Stratilat și Ioan cel nou; și a tuturor sfinților mucenici și mucenițe: Tecla, Varvara, Ecaterina, Filotea și a tuturor sfintelor mucenițe.

Și luând a cincea părticică, o pune din josul celei dintâiu, care este întru al doilea rând. Apoi zice:

5/A cuvioșilor și purtătorilor de Dumnezeu, părinților nostri: Antonie, Eftimie, Sava, Onufrie, Atanasie cel din Aton, Dimitrie cel nou, și a tuturor preacuvioșilor părinți, și a preacuvioșelor maice: Pelaghia, Teodosia, Anastasia, Evpraxia, Fevronia, Teodula, Eufrosina, Maria Egipténca, Paraschiva și a tuturor sfintelor preacuvioase maice.

Și luând a șésea părticică o pune lângă a treia din rândul prim, implinind astfel rândul al doilea. Iar după acesta zice:

6/A sfinților și făcătorilor de minuni, fără de arginți, Cosma și Damian, Chir și Ioan, Panteleimon și Ermolae; și ale tuturor sfinților fără de arginți.

Și luând a șéptea părticică, o pune de-asupra, începând cu ea al treilea rând. Apoi iarăși zice:

7/A sfinților și dreptilor dumnezeești părinți Ioachim și Anna, și a sfântului (**Cutare, a căruia este ziua**), și ale tuturor sfinților, pentru ale căroră rugăciuni cercetéză-ne pre noi, Dumnezeule.

Și pune a opta părticică mai jos de cea dintâiu, adecă la locul al doilea din rëndul al treilea. Încă mai zice după acestea:

3/ **A**celui întru sfinți părintelui nostru Ioan, arhiepiscopul Constantinopolului, de se face liturgia lui; iar de se face a marelui Vasile, pre acesta îl pomeneste.

Și așa luând a noua părticică, o pune la urmă spre plinirea rëndului al treilea. Apoi luând Preotul a patra prescură, zice:

7. **P**omeneste, stăpâne iubitoriule de ómeni, tótă episcopia dreptcredincioșilor, și pre preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul, (sau episcopul nostru N, pomenind și pe archiereul, care 'l-a hirotonit), și pre cinstita preoție și întru Christos diaconie, și tótă ceta preoțescă, (și pre egumenul N), pre frati, și împreunăliturghisitorii nostri, preoții și diaconii, și pre toți frații nostri, pre carii i-ai chiebat la împărtășirea Ta, prin milostivirea Ta, întru tot bunule stăpâne.

Și luând părticica o pune din jos de sfinta pâne. După aceea pomeneste pre domnitoriul țerii și pe împărații ortodocși, zicând așa:

II. **P**omeneste, Dómne, și pre preaînălțatul împăratul și regele nostru (**Cutare**) și pre toți binecredincioșii Domni.

Și pune și părticica acésta alătura cu cea dintâi, sub sfinta pâne.

pentru via. Apoi scoțând alte părticele, zice așa:

a. **P**rimește, Dómne, jertfa acésta — pentru iertarea păcatelor, ale tuturor fraților celor întru Christos. și pentru tot sufletul creștinilor cel necăjit

*Araucaria
manis
mihou
Joan
Gingha
Maurice
Cassil
Heana
Juliana
Ferdinand
Mirwa*

pentru moarte. După aceea, luând a cincea prescură, zice :

4/ **P**entru pomenirea și iertarea păcatelor, a tuturor celor din véc adormiți întru buna credință, a strămoșilor, a moșilor, a părinților, a maicelor, a fraților, a surorilor, a fiilor și a fiicelor, a celor dintru o rudenie, și a celor dintru o seminție cu

noi, și a tuturor, carii au adormit întru nădejdea învierii și a vieții vecinice; — a ctitorilor sfântului locașului acestuia; (**aicea pomeneste pre ctitori**); a miluitorilor și făcătorilor de bine; — a tuturor celor ce s'au ostenit și au servit sfântului locașului acestuia: archiereilor, archimandriților, ieromonachilor, preoților, ierodiaconilor și monachilor, servitorilor și robilor; — a fericitilor patriarhi, a ortodoxilor archierei și preoți; — a ortodoxilor creștini, pre carii i-au acoperit apa, marea, râurile, isvórele, bălțile, puțurile, războiul i-a secerat și cutremurul i-a cuprins, tâlharii i-au ucis și focul i-a ars, și fiarelor, paserilor, jigăniilor, și la totă firea celor din mare s'a făcut mâncare; — a celor răpiți fără de veste, a celor arși de trăsnete și a celor înghețați, în munți, în cale, în loc pustiu și în sihăstrie, sfârșiți de întristare sau de bucurie; — a celor ce au pățimit în zile bune și în nenorocire; — a celor ce i-a răpit calul, sau grindina, zăpada, plóia înmulțită, cărămida și țărîna i-au împresurat și de năprasnă au căzut; — a celor ce i-au omorît beăturile otrăvitoare, înecările de óse; — a celor loviți de tot feliul de aruncare, a fierului, a lemnului și a tot felul de piatră; — a celor sfârșiți din chiotul tare, de alergarea grabnică, de palmă, de pumn, de lovitură cu piciorul, de ciumă, de fóme, de sete, de mușcările cele veninate, de înghițirea șerpilor, de călcarea cailor, de sugrumare de cel

de aprópe, sau pământul desfăcându-se, sau marea i-a înghițit; — și pre totă vârsta: bătrâni, tineri, voinici, copilandri, copii, pruncii cei fără de vreme, parte bărbătească și femească; — și pre carii nu i-am pomenit, pentru neștiința sau uitarea, sau pentru mulțimea numelor, însu-Ți îi pomenește Dumnezeu, cela ce știi vârsta fie-căruia și numirea.

Și așa pomenește și pre alți morți, pre carii va vrea, pre nume. Și la fie-care nume ia o părticică mică zicând: Pomenește, Dómnne, pre (N), și terminând încheie așa:

Și pre toți, carii întru nădejdea învierii și a vieții de veci, pre cei ce cu împărtășirea Ta au adormit, ortodoxii părinți și frații nostri, iubitoriule de ómeni, Dómnne.

La fine, luând din a patra prescură o părticică, zice așa:

Pomenește, Dómnne, după mulțimea îndurărilor Tale și a mea nevrednicie; ertă-mi totă greșala cea de voe și fără de voie; și se nu oprești pentru păcatele mele darul sfântului Tău Duh, despre darurile ce sunt puse înainte.

Cade-se a ști, că Preotuleste dator a pomeni și pre arhieretul, care l'a hirotonit.

Și după acesta, luând buretele, strînge cu îngrijire pre disc părticelele din jos de sfînta pâne, ca se nu cadă jos ceva dintr'ênsele.

Apoi Diaconul, luând cădelnița și puind într'ênsa tămâe, zice către Preot: Binecuvîntă, Stăpâne, tămâia. Și îndată continuă: Domnului se ne rugăm. Iar Preotul zice rugăciunea tămâei:

Tămâe îți aducem Ție Christóse, Dumnezeuul nostru, întru miros de bună mirézmă duhovnicéscă,

Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae

fr. Nicolae
Alex
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae
Nicolae

pre care primindu-o întru jertfelnicul Tău cel mai pre sus de ceriuri, trimite-ne nouă darul preasfîntului Tău Duh.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Preotul tămâind stéua, o pune de-asupra sfintei pâni zicînd:

Si viind stéua, a stătit de-asupra, unde era pruncu.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. ** acoperemîntul discului*

Preotul, cădînd acoperemîntul cel dintâi, acopere sfînta pâne împreună și discul zicînd:

Domnul a împărățit, întru podóbă s'a îmbrăcat, îmbrăcatu-s'a Domnul întru putere și s'a încins, pentru că a întărit lumea, care nu se va clăti. Gata este scaunul Tău de atuncea, din véc Tu ești. Ridicat-au rîurile, Dómnne, ridicat-au rîurile glasurile lor, ridica-vor rîurile valurile lor, de glasuri de ape multe. Minunate sunt înălțările mării, minunat este întru cele înalte Domnul. Mărturiile Tale s'au încredințat fórté. Casei Tale se cuvine sfîntenie, Dómnne, întru lungime de zile.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Acopere, stăpâne.

Iar Preotul, tămâind al doilea acoperemînt, acopere sfîntul potir zicînd:

Acoperit-a ceriurile bunătatea Ta, Christóse, și de lauda Ta este plin pămîntul.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Acopere, stăpâne.

Iar Preotul tămâind al treilea acoperemînt, adecă aerul, acopere cu dînsul pre amêndóue zicînd:

Acopere-ne pre noi cu acoperemîntul aripilor Tale, depărtéază de la noi pre tot dușmanul și con-

trariul, împacă viața noastră; Dómnne, miluește-ne pre noi și lumea Ta și mântuește sufletele noastre, ca un bun și iubitoriu de ómeni.

După aceea luând preotul cădelnița, tămâiază Proscomedie, zicând de trei ori:

Binecuvîntat ești Dumnezeul nostru, carele bine ai voit așa, mărire Ție.

(Iar Diaconul la fie-care dată, zice) = *se va fi*.

→ **T**otdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și se închină amândoi cu totă evlavie, de trei ori. Apoi luând Diaconul cădelnița zice:

Pentru sfînta și sfîntita punere înainte a cinstitelor daruri, Domnului se ne rugăm.

Iar Preotul zice rugăciunea punerii înainte:

Dumnezeule, Dumnezeul nostru, cela ce pânea cea cerescă, hrană a totă lumea, pre Domnul și Dumnezeul nostru Iisus Christos l-ai trimis mântuitoriu și rescumpărătoriu și de binefăcătoriu, carele ne binecuvînteză și ne sfîntește pre noi: însu-Ți binecuvînteză această punere înainte și o primește pre dînsa întru jertfelnicul Tău cel mai pre sus de ceriuri; adu-Ți aminte, ca un bun și iubitoriu de ómeni, de cei ce o au adus și de cei pentru carii s'au adus; și pre noi ne păzește neosîndiți întru sfînta lucrare a dumnezeeshilor Tale taine.

Că s'a sfințit și s'a preamărit preacinstitul și de mare cuviință numele Tău: al Tatălui, și al Fiiului, și al sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și după acésta face preotul apolisul mic tot acolo, zicând așa:

Mărire Ție, Christóse Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire Ție.

Diaconul: Mărire, Și acum. Dómnne miluește, **de trei ori.** Binecuvîntă părinte.

Preotul face apolisul.

De este Duminecă **începe cu:** Cea ce a înviat din morți; iar de nu, **să zice numai:**

Christos adevăratul Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei Sale, ale celui întru sfinți părintelui nostru Ioan Gură-de-aur, arhiepiscopul Constantinopolei.

Iar când se oficiéază Liturgia marelui Vasile zice:

Vasile cel mare al Chesariei Capadochiei, și ale tuturor sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și iubitoriu de ómeni.

Diaconul: Amin.

Iar după Apolis, tămâiază Diaconul sfînta Proscomedie. După aceea merge și tămâiază sfînta masă, împrejur crucii, zicând în sine:

In mormênt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, și în raiu cu tâlhariul, și pre scaun ai fost, Christóse, împreună cu Tatăl și cu Duhul, tóte umplêndu-le, cea ce ești nedescris.

Apoi psalmul 50, pre carele rostindu-l cădește altariul și tótă biserica. Terminênd întră iarăși în sfîntul altariu, și tămâiază sfînta masă și

pre preot. După aceea pune cădelnița la locul ei, și viind vremea a se începe sfînta liturgie, se deschid ușile împărătești, preotul și diaconul stau amîndoi înaintea sfîntei mese, și se închină de 3 ori, rugându-se în taină și zicînd: *ridicînd mîinile*

Impărate ceresc, Mîngăitoriule, Duhul adevărului, carele pretutindenea ești și tóte le plinești, vistieriul bunătăților și dătătoriule de viață: vin'o și te sălășluește întru noi și ne curățește pre noi de tótă spurcăciunea, și mîntuește, Bunule, sufletele nóstre. (De 3 ori).

Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pămînt pace, întru ómeni bunăvoină. (De 2 ori).

Dómnă, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta. (Odată).

Apoi sărută Preotul sfînta Evangheliie, și Diaconul sfînta masă; și după acésta, plecându-și Diaconul capul său cătră Preot și țîind și orariul cu trei degete ale mînei drepte, zice:

(**V**remea este a face Domnului, binecuvîntă Stăpâne sfînte.)

Preotul îl binecuvîntă pre dînsul zicînd:

Binecuvîntat este Dumnezeul nostru, tot-déuna, acum și pururea și în vecii vecilor.

(**Diaconul continuă:** Rógă-te pentru mine, stăpâne sfînte.)

Preotul:

(**S**ă îndrepteze Domnul pașii tîi spre tot lucrul bun.)

(**Și iarăși Diaconul:** Pomeniște-mă, stăpâne sfînte.)

Preotul:

(Să te pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.)

Iar Diaconul zice: Amin.

După acestea închinându-se diaconul, iese pre ușa cea dinspre miază noapte și stând la locul cel obicinuit, în dreptul sfintelor uși, se închină cu evlavie de 3 ori, zicând întru sine:

(Dómnne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta.)

Apoi ectenia cu glas înalt: Binecuvîntă, stăpâne. **Și începe Preotul:**

Binecuvîntată este împărăția, etc. *face semnul sf. cruci cu sfta evanghelie.*

Se închid ușile împărătești.

E de lipsă a ști, că — de va servi Preotul fără Diacon — cuvintele ce le zice Diaconul la proscomedie și la liturgie, înaintea Evangheliei, și la răspunsurile lui, adică: Binecuvîntă, stăpâne, și Impunge, stăpâne; și Vremea este a face, și altele, să nu le zică, ci numai ecteniile, și cele obicinuite ale preoției; iar de vor servi preoți mai mulți (în sobor) împreună, totă lucrarea proscomediei *numai un preot* să o facă, și ceilalți, ce sersesc, nimic de ale proscomediei de osebi să nu zică.

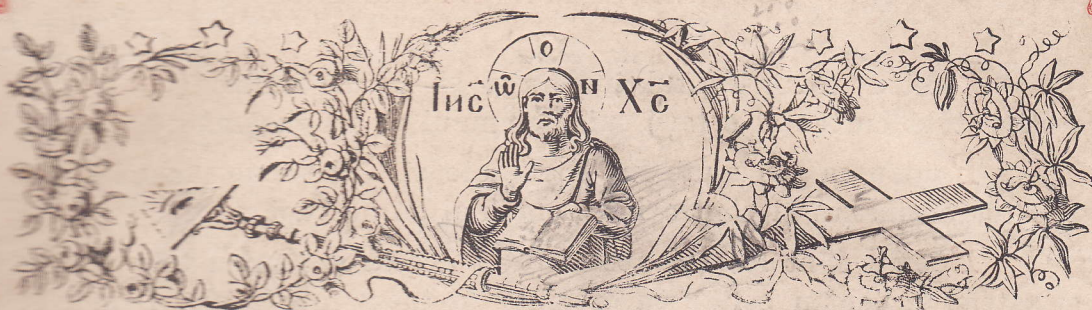
Liturgia

Sfântului Ioan Gură-de-aur.

Musei

DUMNEZEESCA LITURGIE

a celui dintre sfinți, părintelui nostru

Ioan Gură-de-aur,

Arhiepiscopul Constantinopolului.

Să începe așa :

Diaconul: Binecuvîntă, stăpâne.

Preotul, făcînd cu evanghelia semnul crucii, zice:

Binecuvîntată este împărăția: a Tatălui, și a Fiului, și a sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Diaconul: Cu pace Domnului să ne rugăm.

Chorul: Dómnne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mîntuirea sufletelor nóstre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a tótă lumea, pentru bunástarea sfîntelor lui Dumnezeu biserici și pentru într'unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfîntă biserica acésta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie, și cu frica lui Dumnezeu întră 'ntr'ênsa, Domnului să ne rugăm.

Pentru preasfîntitul arhiepiscopul și metropolitul (sau episcopul nostru, N.), pentru cinstita preoție și cea întru Christo diaconie, pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

si Dept curii si rege
Pentru preainăltatul împăratul și ~~regele~~ nostru **(Cutare)**, și pentru totă curtea și ostașii lui, Domnului se ne rugăm.

Pentru ca se'i ajute lui întru toate și se'i supue piciórelor lui pre tot dușmanul și contrariul, Domnului se ne rugăm.

Pentru sfînt locașul acesta, țara acésta și pentru toate orașele și satele, și pentru cei ce cu credință viețuesc într'ênsele, Domnului se ne rugăm.

Pentru bună liniștea văzduhurilor, pentru îmbelșugarea ródelor pămîntului și pentru vremi cu pace, Domnului se ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pre ape și călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mîntuirea lor, Domnului se ne rugăm.

Pentru ca se ne mîntuim noi de tot necazul, mânia și nevoia, Domnului se ne rugăm.

Apără, mîntuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Pre preasfînta, curata, preabinecuvîntata, mărita, stăpâna noastră de Dumnezeu Născetórea, și pururea fecióra Maria, cu toți sfînții pomenindu-o: — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și totă viața noastră lui Christos Dumnezeu se o dăm.

Chorul: Ție Dómnne.

Preotul, Ecfonisul:

Că Ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Cântăreții cîntă întăiul antifon. **Preotul** cetește rugăciunea antifonului; iar **Diaconul**, după ecfonis, face închinăciune; apoi merge și stă înaintea icónei lui Christos din frontariu, ținînd orariul cu trei degete ale mînei drepte.

Rugăciunea antifonului întăiu.

Dómnne, Dumnezeul nostru, a căruia stăpânire este neasemănată și mărire neajunsă, a căruia

milă este nemăsurată și iubirea de ómeni negrăită: însu-Ți Stăpâne, după bună îndurarea Ta, caută spre noi și spre sfântă biserica acésta, și fă cu noi și cu cei ce d'impreună cu noi se rógă, milele Tale cele bogate și îndurările Tale.

Iar după terminarea antifonului, se reîntórce Diaconul iarăși înaintea sfintelor uși și închinându-se, zice:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Chorul: Dómne miluește.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Pre preasfînta, curata, preabinecuvîntata, mărita, stăpâna noastră de Dumnezeu Născătórea și pururea fecióra Maria, cu toți sfîntii pomenindu-o: — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și tótă viața noastră lui Christos Dumnezeu să o dăm.

Chorul: Ție Dómne.

Preotul, Ecfonisul:

Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea, și mărirea: a Tatălui, și a Fiiului, și a sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Cântăreții întonează al doilea antifon; iar Diaconul merge și stă la icóna Născătórei de Dumnezeu, și după finirea antifonului, face asemenea ca și la rugăciunea cea dintâiu.

Rugăciunea antifonului al doilea.

Dómne, Dumnezeul nostru, mântuește poporul Tău și binecuvîntéază moștenirea Ta, plinirea bisericii Tale păzește-o, și iubesc podóba casei Tale, Tu pre ace...

cu dumnezeesca Ta putere, și nu ne lăsa pre noi cei ce nădăjduim întru Tine.

Diaconul: Iară și iară. Apără. Pre preasfînta...

Ecfonisul:

Că bun și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Rugăciunea antifonului al treilea.

Cela ce ai dăruit nouă aceste rugăciuni obștești și împreună glăsuitoare, cela ce și la doi și la trei, ce se într'unesc în numele Tău, ai făgăduit să le dai cererile: însu-Ți și acum plinește cererile cele spre folos ale robilor Tăi, dându-ne nouă întru acest véc de acum cunoștința adevărului Tău, și în cel ce va să fie viață de veci dăruindu-ne.

La bucurărie deschid ușa la mare în evanghelia învingătoare
Acum se deschid ușile cele împărătești, la intrarea cea mică.
Cântăreții cântă al treilea antifon, sau *fericirile*, de va fi Duminecă; și când ajung la Mărire, Preotul și Diaconul — stând înaintea sfintei mese — fac trei închinăciuni. Apoi ia Preotul sfînta evanghelie, o dă Diaconului, și merg ambii în dreapta, pre din dosul sfintei mese, închinându-se la toate laturile ei, precum și la darurile dela proscomie; apoi ies cu pași lini pre ușa cea dinspre miază-nópte, mergînd purtătorii de lumini înaintea lor cu două sfeșnice; stau la locul cel obicinuit, și plecându-și amîndoi capetele, Diaconul zice: Domnului se ne rugăm.

Preotul zice rugăciunea întrării în taină:

Rugăciunea întrării.

Stăpâne Dómnne, Dumnezeul nostru, cela ce ai asădărit ceriuri cetele și oștile ângerilor și ale... spre serviciul măririi Tale: fă

împreună cu întrarea noastră să fie întrarea sfinților ângeri, cari servesc împreună cu noi și împreună măresc bunătatea Ta. Că Ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar după terminarea rugăciunii, Diaconul — ținând orariul cu trei degete, și arătând cu mâna dreaptă spre răsărit — zice către preot:

Binecuvinteză, stăpâne, sfînta intrare.

Iar Preotul binecuvîntînd, zice:

Binecuvîntată este întrarea sfinților Tăi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După acesta merge Diaconul către arhieru, sau în mănăstiri către egumen, și 'i ofere evanghelia spre sărutare; iar de nu va fi acolo cel mai mare, o sărută preotul carele servește. După sărutare merge Diaconul înaintea sfintelor uși, aproape, și stă acolo până la terminarea tropariului, când înalță puțin mânilor și arată sfînta evanghelie, (făcînd cu ea semnul sfîntei cruci); apoi zice cu glas mare: Cu înțelepciune, dreptă. După această intră Diaconul în sfîntul altar și pune sfînta evanghelie pre sfînta masă; iar Preotul închinîndu-se și plecîndu-se și către coruri puțin, intră pre urma lui. Cîntăreții, îndată după cuvintele Diaconului încep cîntarea:

comul: **V**eniți, să ne închinăm și să cădem către Christos, mîntuește-ne pre noi Fiiul lui Dumnezeu, cela ce ești minunat întru sfinți, pre cei ce-Ți cîntăm Ție: Aliluia.

Iar de este Duminecă:

Cela ce ai înviat din morți, pre cei ce-Ți cîntăm Ție: Aliluia.

ne-ai invrednicit pre noi, umiliții și nevrednicii robii Tăi, și în óra acésta a sta înaintea măririi sfintului Tău altariu și a-Ți aduce Ție datorita închinăciune și doxologie: însu-Ți Stăpâne, primește și din gura noastră a celor păcătoși întreit sfînta cîntare, și ne cercetéză pre noi cu bunătatea Ta; iartă-ne nouă tótă greșala cea de voie și fără de voie; sfîntește sufletele și trupurile noastre și ne dă nouă să ne închinăm Ție cu cuvioșie în tóte zilele vieții noastre, pentru rugăciunile preasfintei de Dumnezeu Născătoare și ale tuturor sfinților, carii din véc bine au plăcut Ție.

Că sfînt ești Dumnezeuul nostru și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După terminarea rugăciunii acesteia, Preotul și Diaconul zic în taină: Sfînte Dumnezeule, de trei ori, făcînd împreună și trei închinăciuni înaintea sfintei mese. Apoi zice Diaconul către Preot: Poruncește, stăpâne; și merg la proscomedie zicînd:

Binecuvîntat este cel ce vine întru numele Domnului.

Diaconul:

Binecuvintéză, stăpâne, scaunul cel de sus.

Iar Preotul, mergînd la locul cel de sus, zice:

Binecuvîntat ești pre scaunul măririi împărăției Tale, cea ce sezi pre cheruvimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preotul trebuie să scie, că lui nu i-să cade să se suie la locul cel de sus, nici să șadă într'însul, ci să șadă în partea de sus a sfintei mese dinspre miază-zi.

După terminarea cântării celei întreit sfinte, viind Diaconul înaintea sfintelor uși zice: Să luăm aminte; iar Preotul continuă: Pace tuturor. Cetețul răspunde, stând în mijlocul bisericii: Și duhului Tău. Și cetește: Prochimenul.

Apoi iarăși Diaconul: Cu înțelepciune, iar cetețul zice titlul apostolului, d. e.: Din cartea cea către Romani, sau către Corinteni, sau către Galateni, a sfântului apostol Pavel, — cetire.

3) Diaconul: Să luăm aminte. Acum începe cetețul textul apostolului, pe care îl cetește la înțelesul tuturor cu voce lină, cântătoare; iar terminându-se apostolul, zice Preotul: Pace ție. Cetețul răspunde: Și duhului Tău.

După acesta cântăreții cântă: Aliluia de 3 ori.

Într'aceia Diaconul ia cădelnița cu tămâie și viind către Preot și luând binecuvîntarea de la dînsul, tămâiază mai întâiu sfînta masă împrejur, proscmedia, altariul tot și pre Preot; apoi — ieșind pe ușile împărătești — tămâiază icónele din rîndul prim al frontariului, tetrapodul și poporul.

Iar Preotul cetește rugăciunea acesta:

Rugăciunea dinaintea evangheliei.

Strălucește în inimile noastre, iubitoriule de ómeni Stăpâne, lumina cea nestricăciosă a cunoștinței Dumnezeirii Tale și deschide ochii gândului nostru, spre înțelegerea evangheliceștilor Tale învățături; pune în noi și frica lăudatelor Tale porunci, ca — călcând toate dorințele trupului, — viețuire spirituală să petrecem, toate cele ce sunt spre bună plăcerea Ta cugetând și făcînd. Că Tu ești luminarea sufletelor și trupurilor noastre, Christóse Dumnezeule, și Ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început al Tău Părinte, și preasfîntului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Diaconul — căutând să termineze la timp căditul — pune cădelnița la locul ei; primește sfînta evangheliie în mîni și — apropiindu-se de Preot — i-și plîcă capul sîu, și țîind împreună cu sfînta evangheliie ridicată și orariul între degetele dela mîna drîptă, zice:

Binecuvîntîză, stăpîne, pre binevestitoriul sfîntului apostol și evanghelist (N).

Iar Preotul binecuvîntîndu-l, zice:

Dumnezeu, prin rugăciunile sfîntului mărîtului, înrutotlăudatului apostol și evanghelist (N), sî-ți deie ție cuvînt, celui ce binevestești cu putere multă, spre plinirea evangheliei iubîtului Sîu Fîiu, a Domnului nostru Iisus Christos.

Diaconul înceie rugăciunea cu: Amin.

Apoi îchinîndu-se și eșînd pre sfîntele uși, precedat de două sfeșnice, merge și stă pre amvon, sau la locul cel rînduit.

Iar Preotul, stînd înaîntea sfîntei mese și căutînd spre apus, zice cu glas mare: ¹ Cu întelegciune drîptă, sî ascultăm sfînta evangheliie. **Și îndată tot Preotul:** Pace tuturor.

Chorul: Șî duhului Tîu.

Diaconul: ² Din sfînta evangheliie a lui (N.), — cetire.

Chorul: Mîrire, Tîe Dîmne, mîrire Tîe.

Preotul: ³ Sî luăm amînte.

Acum începe diaconul cetirea evangheliei, cu evlavie, lin, rar și cu demnitate. Dacă servesc doi Diaconi, rîmîne unul în altar și zice **acesta din ușile împîrâtești:** Cu întelegciune drîptă, sî ascultăm sfînta evangheliie. **Preotul:** Pace tuturor. **Asemenea zice același Diacon:** Sî luăm amînte.

Terminîndu-se evanghelia, zice Preotul cîtră Diacon: Pace ție, celui ce binevestești.

Chorul: Mîrire Tîe, Dîmne, mîrire Tîe.

Apoi vine Diaconul până la sfintele uși, și dă sfinta evanghelie în mâna Preotului. Sfintele uși se închid; Diaconul se reîntorce la locul cel obicinuit și rostește Ectenia:

Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să zicem.

Chorul: Dómnne miluește, odată.

Dómnne atot-țiitoriule, Dumnezeul părinților nostri, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluește.

Chorul: Dómnne miluește, odată.

Miluește-ne pre noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluește.

Chorul: Dómnne miluește, de 3 ori.

Rugăciunea cererii stăruitoare.

Dómnne, Dumnezeul nostru, primește această rugăciune căldurosă de la robii Ței și ne miluește pre noi după mulțimea milei Tale; și trimite îndurările Tale preste noi și preste tot poporul Țeu, carele așteptă de la Tine multă milă.

Încă ne rugăm, pentru preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul (sau episcopul nostru, N.), și pentru toți frații nostri cei întru Christos.

Încă ne rugăm pentru preainălțatul îperatul și regele nostru (Cutare), pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea și ertarea păcatelor lui, și pentru ca Domnul Dumnezeul nostru mai ales să-i dea sporiu și să-i ajute lui întru toate, și să supue piciórelor Lui pre tot dușmanul și contrariul.

Încă ne rugăm pentru frații nostri: preoții, ieromonachii, ierodiaconii, diaconii, monachii și pentru toți cei întru Christos frați ai nostri.

Încă ne rugăm pentru fericirii și pururea pomenirii ctitorii sfîinului locașului acestuia, și pentru toți cei mai din 'nainte adormiții rășoi și frați ai nostri, carii zac aicea, și pentru dreptcredincioșii retutindenea.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea, și ertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu: ctitori și binefăcători ai sfintei biserici acesteia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri, și fac bine în sfânta și întru tot cinstită biserică acésta, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei ce cântă, și pentru poporul ce stă înaintea, așteptând de la Tine mare și multă milă.

Iar Preotul Ecfonisul:

Că îndurat și iubitoriu de ómeni Dumnezeu ești, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Iar când va fi pomenirea pentru cei morți, Diaconul, sau Preotul, zice și Ectenia acésta:

Miluește-ne pre noi, Dumnezeule după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluește.

Chorul: Dómnne miluește, de 3 ori.

Încă ne rugăm pentru odihna sufletelor repausaților robilor lui Dumnezeu (N.), și pentru ca să se ierte lor tótă greșala cea de voie și cea fără de voie.

Ca Domnul Dumnezeu să așeze sufletele lor, unde dreptii se odihnesc.

Mila lui Dumnezeu, împărăția ceriului și iertarea păcatelor lor, la Christos, împăratul cel fără de mórte și Dumnezeuul nostru, se cerem.

Chorul: Dă-ne Dómnne.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Preotul:

Dumnezeul duhurilor și a tot trupul, carele ai călcat mórtea și pre diavolul ai surpa și ai dăruit viață lumii Tale: însu-Ți Dómnne, odihnește sufletele adormiților robilor Tăi (N.), în loc lumina în loc cu verdéță, în loc de odihnă, de unde a

fugit durerea, întristarea și suspinarea. Și ori-ce greșală, ce au făcut ei cu cuvîntul, sau cu fapta, sau cu gândul, ca un bun și iubitoriu de ómeni Dumnezeu iértă; că nu este om, carele să fie viu și să nu greșiască. Că nu numai Tu ești fără de păcat, dreptatea Ta este dreptate în véc și cuvîntul Tău adevărul.)

Ecfonis:

Că Tu ești învierea și viéța și odihna adormiților robilor Tăi (N.), Christóse Dumnezeuul nostru, și Ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început al Tău Părinte, și preasfintului, bunului, și de viéța făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Apoi Preotul desface sfîntul antimis; iar Diaconul zice ectenia:

Rugați-vé cei chieმაți Domnului.

Chorul: Dómne miluește.

Cei credincioși pentru cei chieმაți să ne rugăm:

Ca Domnul să-í miluiască pre dênșii;

Să-í învețe pre dênșii cuvîntul adevărului;

Să le descopere lor evanghelia dreptății;

Să-í împreune pre dênșii cu sfînta lui catolicéscă și apostolică biserică.

Mântuește, miluește, apără și-í păzește pre dênșii, Dumnezeule, cu darul Tău.

Cei chieმაți capetele vóstre Domnului să le plecați.

Chorul: Ție Dómne.

Rugărianea pentru cei chieმაți mai înainte de desfacerea sfîntului antimis.

Dómne, Dumnezeuul nostru, cela ce întru cele înalte locuești și spre cele smerite privești, carele ai trimis mântuire némului omenesc pre

unul născut Fiiul Tău și Dumnezeu, pre Domnul nostru Iisus Christos: caută spre robii Tăi acești chiemați, cari și-au plecat cătră Tine grumazii lor, și-'i învrednicește pre dênșii în timpul cuvenit de baia nașterii celei de-a dóua, spre iertarea păcatelor, și de vestmîntul nestricăciunii; împreună-'i pre dênșii cu sfînta Ta catolicéscă și apostolică biserică și-'i numără cu turma Ta cea alésă.

Preotul zicînd Ecfonisul, însemnăză asupra sfîntului antimis cruciș cu sfîntul burete. *sfînta buretele*

Ca și aceștia împreună cu noi se mărescă preacinstitul și de mare cuviință numele Tău: al Tatălui, și al Fiiului, și al sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Diaconul zice: Câți sunteți chiemați, eșiți.

Iar de este și al doilea Diacon, continuă acela:

Cei chiemați, eșiți.

Apoi iarăși cel dintâiu:

Câți sunteți chiemați, eșiți.

Cel al doilea:

Ca nimenea din cei chiemați; câți sunteți credincioși, iară și iară cu pace Domnului se ne rugăm.

Chorul: Dómnne miluește.

Iar de este numai un Preot, atuncea zice acesta tot, așa:

Câți sunteți chiemați eșiți, cei chiemați eșiți, câți sunteți chiemați eșiți, ca nimenea din cei chiemați; câți sunteți credincioși, iară și iară cu pace Domnului se ne rugăm.

Chorul: Dómnne miluește.

Rugăciunea întâia pentru credincioși, după întinderea antimisului.

Mulțămim Ție, Dómnne Dumnezeuul puterilor, carele ne-ai învrednicit pre noi a sta și acum înaintea sfântului Tău altariu și a cădea la îndurările Tale, pentru păcatele noastre și pentru abaterile cele din neștiință ale poporului: primește, Dumnezeule, rugăciunea noastră; fă-ne pre noi a fi vrednici să-Ți aducem Ție rugăciuni, cereri și jertfe fără de sânge, pentru tot poporul Tău, și ne fă demni pre noi, pre carii ne-ai pus la acest serviciu al Tău, cu puterea Duhului Tău celui sfânt, fără de osîndă și fără împedecare, întru mărturie curată a conștiinței noastre, să Te chiamăm pre Tine în tot timpul și locul, ca — auzindu-ne pre noi, — să ne fii milostiv întru mulțimea bunătății Tale.

✓ **A**pără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Chorul: Dómnne miluește.

✓ **Î**ntelepciune:

Ecfonisul:

Că Ție se cuvine totă mărirea, cinstea și închinăciunea: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Diaconul: Iară și iară cu pace Domnului se ne rugăm.

Chorul: Dómnne miluește.

Când oficiază Preotul singur fără de diacon, nu le zice ecteniile mai jos ci numai: Apără, mântuește etc. Iară de este și diacon, acesta rostește și cele următoarele:

✓ Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Chorul: Dómnne miluește.

✓ Pentru pacea a tótă lumea și pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici, și pentru într'unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

✓ Pentru sfântă biserica acesta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frica lui Dumnezeu întră 'ntr'ênsa, Domnului să ne rugăm.

✓ Pentru ca să ne mântuim noi de tot necazul, mânia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Rugăciunea a dóua pentru credincioși.

Iarăș de multe ori cădem la Tine și Ție ne rugăm, bunule și iubitoriule de ómeni, ca — uitându-Te la rugăciunea nóstră — să curățești sufletele și trupurile nóstre de tótă întinăciunea simțurilor și a cugetelor și să ne dai nóuë, să ne înfățișăm nevinovați și fără de osîndă înaintea sfântului Tău jertfelnic. Și dăruiește, Dumnezeule, și celor ce se rógă dimpreună cu noi sporire vieții, credinței și înțelegerii celei duhovnicești. Dă-le lor, ca totdeauna cu frică și cu dragoste să servescă Ție, și cu nevinovăție, fără osîndă să se împărtășescă cu sfintele Tale taine și să se învrednicescă de împărăția Ta cea cerescă.

— **A**pără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Chorul: Dómnne miluește.

Diaconul: Înțelepciune.

Diaconul intră în altar pre ușa cea dinspre **1** ză-nópte.

Preotul Ecfonisul:

Ca sub stăpânirea Ta totdeauna fiind păziți, Ție mărire se înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Rugăciunea carea o cetește Preotul în taină când se cântă cheruvimicesca cântare.

Nimenea din cei legați cu poftetele și cu plăcerile trupești nu este vrednic să vie, sau să se apropie, sau să servescă Ție, împărate al mării; că a servi Ție este lucru mare și înfricoșat chiar și puterilor celor cerești. Dar însă, pentru iubirea Ta de oameni cea negrăită și nemăsurată, nemutat și neschimbat Te-ai făcut om, și arhiereu Te-ai numit nouă, dându-ne lucrare de sfințenie a servițiului acestuia și a jertfei celei fără de sânge, ca un Stăpân al tuturor; căci Tu însu-Ți, Dómnne Dumnezeul nostru, stăpânești cele cerești și cele pământești, carele Te porți pre scaunul cheruvimilor, Domnul serafimilor și împăratul lui Israil, cel ce ești unul sfânt și întru sfinți odihnești. Pre Tine dar Te rog, cela ce ești singur bun și binevoitoriu, caută spre mine păcătosul și netrebnicul robul Tău, și-mi curățește sufletul și inima de cugete viclene; și îndestulează-mă cu puterea sfântului Tău Duh, ca, — îmbrăcat fiind cu darul preoției, — să stau înaintea sfintei Tale mese și să jertfesc sfântul și preacuratul Tău trup și cinstitul sânge; la Tine fiind îmi plec grumazii mei și Ție mă

rog: Nu întorçe fața Ta de la mine, nici să mă lapezi dintre servii Tăi, ci mă învrednicește, ca să-Ți aduc Ție, eu păcătosul și nevrednicul robul Tău, darurile acestea. Că Tu ești cel ce aduci și cel ce Te aduci, cel ce primești și care Te împarți, Christóse Dumnezeu nostru, și Ție mărire înălțăm, împreună și celui fără de început al Tău Părinte, și preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După terminarea rugăciunii zice și ei în taină cântarea cheruvimică de 3 ori, și după fie-care sfârșit, se închină odată.

Carii pre Cheruvimi, cu taină închipuim, și făcătoarei de viață Treimi întreit sfântă cântare aducem, totă grija cea lumescă acum se o lăpădam. Ca pre împăratul tuturor se-l primim pre cel nevăzut, încunjurat de cetele ângerești. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Iarăși se deschid sfintele uși. Apoi — luând Diaconul cădelnița și puind tămâe, — vine către Preot și, luând binecuvântare de la dânsul, tămâiază sfânta masă împrejur, altariul tot, pre preot și pre popor, zicând psalmul 50 și tropare de umilință, câte va vrea. Asemenea și Preotul. Apoi merg la proscomedie, mai înainte mergând Diaconul, carele tămâează sfintele, rugându-se întru sine: Dumnezeuule, curățește-mă pre mine păcătosul. De 3 ori. Apoi zice către Preot: Ridică, stăpâne. Iar Preotul, luând aerul, îl pune pe umărul cel stâng al Diaconului, zicând: Ridicați mâinile vâstre la cele sfinte și binecuvântați pre Domnul.

După această, luând preotul sfântul disc, îl pune pre capul Diaconului, cu totă socotința și buna evlavie, ținând Diaconul împreună și cădelnița într'unul din degete. (La noi s'a dezvoltat usul, că diaconul ține discul

sus la frunte; iar nu pe cap, ca în alte biserici ortodoxe). Iar Preotul însuși ia sfântul *potir* în mâni, și — mergând Diaconul înainte — ies ambii pre ușa cea dinspre méză-nópte, purtându-se înaintea lor două sfeșnice. Astfel cu pași lini și pătrunși de cea mai adêncă evlavie merg în semicerc spre mijlocul bisericii rugându-se. Diaconul zice:

I Pre tot neamul nostru cel creștinesc, și de Christos iubitoriu, sê-'l pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

De va fi numai un Preot, le zice singur pre toate acestea:

II Pre preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul, (sau episcopul nostru, Cutare), sê-'l pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.

Iar când servesc mai mulți preoți, le rostesc perondându-se:

III Pre preaînălțatul împăratul și regele nostru (Cutare), sê-'l pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.

În metropolia noastră se mai obicinuesc și aceste pomeniri:

Pre frații nostri: preoți, ieromonachi și ierodiaconi, și pre tot cinul preoțesc și călugăresc, sê-'l pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.

Pre cei ce au adus aceste sfinte daruri (*prescuri, etc.*) și pre aceia pentru cari le-au adus — vii sau morți — sê-'i pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.

Pre fericiții și pururea pomeniții ctitorii sfântului locașului acestuia, (și pre alți ctitori),

să-'i pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.

Apoi iarăși cel dintâiu :

Și pre voi pre toți, dreptcredincioșilor creștini, să vă pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Intr'aceea Diaconul, mergând încet, intră în altariu pre sfintele uși, și stă de-adrepta; iar când intră preotul, zice Diaconul către dânsul :

Preoția Ta să o pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.

Iar Preotul răspunde Diaconului :

Diaconia Ta să o pomenescă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Apoi pune sfântul potir pre sfânta masă; asemenea luând și sfântul disc de pre capul diaconului, îl pune pre sfânta masă, zicând :

Iosif cel cu bun chip de pre lemn luând prea curat trupul Tău, cu giolgiu curat înfășurându-l și cu mirezme în mormânt nou îngropându-l, l'a pus.

In mormânt cu trupul și în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, în raiu cu tâlhariul, și pre scaun ai fost, Christóse, cu Tatăl și cu Duhul, toate umplându-le, cela ce ești necuprins.

Ca un purtătoriu de viață, ca un mai înfrumusețat de cât raiul cu adevărat, și de cât totă

cămara împăratăescă mai luminat s'a arătat Christóse, mormântul Tău, isvorul învierii nóstre.

*include
usile*
Preotul, luând acoperemintele de pre disc și de pre sfântul potir și împăturându-le, le pune de-o parte pre sfinta masă; iar cu aerul, pe care-l ia de pre umărul diaconului și-l tămâează, acopere *sfintele*, zicând: Iosif cel cu bun chip. Și luând cădelnița din mâinile diaconului, tămâează *sfintele*, de 3 ori, zicând:

Fă bine, Dómne, întru bunăvoirea Ta Sionului și se se zidéscă zidurile Ierusalimului.

Iar Diaconul continuă:

Atuncea bine-vei-voi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atuncea vor pune pre altariul Tău viței. *include usile*

Și dând cădelnița, lasă felonul în jos, își plécă capul și zice către diacon: Pomenéște-mă, frate și împreună-slujitoriule.

Diaconul îl pomenesce, zicând:

Preotia Ta se o pomenéscă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa.

Apoi și Diaconul — plecându-și capul și țiind și orariul cu trei degete ale mânei drepte — zice către preot: Rógă-te pentru mine, stăpâne sfinte.

Preotul răspunde:

Duhul sfânt se vie preste tine, și puterea celui preaînalt se te umbréscă.

Diaconul continuă: Acelaș Duh se lucreze împreună cu noi, întru toate zilele vieții nóstre. **Și iarăși Diaconul:** Pomenéște-mă, stăpâne sfinte.

Preotul:

Să te pomenéscă Domnul Dumnezeu întru împărăția Sa, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Diaconul: Amin.

Și sărutând drepta preotului, iese pre ușa dinspre méză-nópte și stând la locul cel obicinuit, zice:

Să plinim rugăciunile nóstre Domnului.

Chorul: Dómne miluește.

Pentru cinstitele daruri, ce sunt puse 'nainte, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă biserica acésta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frica lui Dumnezeu întră 'ntr'ênsa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim noi de tot necazul, mânia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Preotul zice rugăciunea acésta a proscomediei, după punerea dumnezeștilor daruri pre sfînta masă; urmându-și diaconul ectenia.

Dómne, Dumnezeule atot-țiitoriule, cela ce ești unul sfînt, carele primești jertfă de laudă de la cei ce te chiamă pre Tine cu tótă inima: primește și rugăciunea nóstră, a păcătoșilor, și o du cătră sfîntul Tău altariu; fă-ne vrednici pre noi a-Ți aduce Ție daruri și jertfe duhovnicești pentru păcatele nóstre și pentru neștiințele poporului; invrednicește-ne să aflăm har înaintea Ta, ca să-Ți fie Ție bine primită jertfa nóstră și să se pogóre Duhul cel bun al darului Tău preste noi și preste aceste daruri puse înainte și preste tot poporul Tău.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Chorul: Dómne miluește.

Diua tótă, desevêșită, sfîntă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem.

Chorul: Dă-ne Dómnne.

Ânger de pace, credincios, îndreptătoriu și păzitoriu sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul se cerem.

Milă și ertare de păcate și de greșalele noastre, la Domnul se cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre, și pace lumii, la Domnul se cerem.

Ceea-laltă vreme a vieții noastre în pace, și 'ntru pocăință a o petrece, la Domnul se cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos, la Domnul se cerem.

Pre preasfinta, curata, preabinecuvântata, mărita, stăpâna noastră de Dumnezeu Născătoarea și pururea fecióra Maria, cu toți sfinții pomenindu-o: — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și totă viața noastră lui Christos Dumnezeu se o dăm.

Chorul: Ție Dómnne.

Preotul, Ecfonisul:

Cu îndurările unuia născut Fiiului Tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu preasfintul, și bunul, și de viață făcătoriu Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Preotul: Pace tuturor.

Chorul: Și duhului Tău.

Diaconul: *Să iubim unii pre alții, ca într'un gând să mărturisim.*

Chorul: Pre Tatăl, pre Fiiul și pre sfântul Duh: Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Iar Preotul închinându-se, de 3 ori, zice în taină:

Iubite-voiu, Dómnne, vîrtutea mea; Domnul este întărirea mea și scăparea mea. *de trei ori*

Și sărută *sfintele* așa după cum sunt acoperite: întâiu de-asupra sfântului disc, apoi de-asupra sfântului potir și marginea sfintei mese, dinaintea sa. De vor fi doi sau mai mulți preoți, sărută și ei sfintele toți și unul pre altul (respectiv pe pontificant) pre umere. Când se sărută, cel mai mare zice: Christos în mijlocul nostru, iar cel ce sărută răspunde: Este și va fi.

Asemenea și diaconii — de vor fi doi, sau trei — sărută fie-carele orariul său, unde este semnul crucii, și unul pre altul pre umere, zicând, ca și preoții.

Dacă este numai un diacon, acesta se închină pe locul unde stă și sărută orariul său, unde este semnul crucii. Și apoi zice cu glas:

Ușile, ușile, cu înțelepciune se luăm aminte.

Preotul ridică aerul și-l ține de-asupra sfintelor daruri, iar de vor servi mai mulți preoți împreună, îl ridică cu toții și-l țin de cornuri deasupra sfintelor daruri, clătinându-l încetinel și zicând în sineși mărturisirea credinței. Asemenea zice și poporul credeul în taină:

Cred într'unul Dumnezeu, Tatăl atot-țiitoriul, făcătoriul ceriului și al pământului, văzutelor tuturor și nevăzutelor. —

Și într'unul Domnul Iisus Christos, Fiiul lui Dumnezeu, unul născut, carele din Tatăl s'a născut mai înainte de toți vecii. Lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iară nu făcut, cela ce este de-o ființă cu Tatăl, prin carele toate s'au făcut.

Carele pentru noi ómenii și pentru a noastră mântuire s'a pogorît din ceriuri și s'a întrupat de la Duhul sfânt și din Maria fecióra, și s'a făcut om.

Și s'a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, și a pățimit, și s'a îngropat.

Și a înviat a treia zi după scripturi.

Și s'a suit la ceriuri și șede de-adrépta Tatălui.

Și iarăși va se vie cu mărire, se judece viii și morții, a căruia împărăție nu va avea sfîrșit. —

Și întru Duhul sfînt, Domnul de viéță făcătoriu, carele din Tatăl purcede; cela ce împreună cu Tatăl și cu Fiiul este închinat și mărit, carele a grăit prin proroci.

Intr'una sfîntă, *Sobornicească* catolică și apostolică biserică.

Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor.

Aștept învierea morților.

Și viața vécului, ce va se fie. Amin.

După acésta — sărutând preotul aerul — îl strînge și-l pune de-o parte. Apoi zice Diaconul, care a stat tot la locul său în mijlocul bisericei:

Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfînta jertfă cu pace a o aduce.

Chorul: Mila păcii, jertfa laudei.

Diaconul — închinându-se — întră acum în sfîntul altariu și — luând *ripida*, — apără sfintele cu evlavie.

Iar preotul zice Ecfonisul:

Darul Domnului nostru Iisus Christos și dragostea lui Dumnezeu-Tatăl, și împărtășirea sfîntului Duh, se fie cu voi, cu toți.

Chorul: Și cu Duhul Tău.

*Luând aerul
bucurându-se
cu dragoste*

*Includu
pe...*

cu mâinile sus

Preotul: Sus se avem inimile.

*închinare pe de-a-una
rădăcinile spre cer*

Chorul: Avem cătră Domnul.

Preotul: Se mulțămim Domnului.

face sem crucii

Chorul: Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închina: Tatălui, și Fiiului, și sfântului Duh: Treimei cei de o ființă și nedespărțite.

Iar Preotul se rîgă în taină:

perdeauă

Cu vrednicie și cu dreptate este a-Ți cânta Ție, pre Tine a Te binecuvînta, pre Tine a Te lăuda, Ție a mulțami, Ție a ne închina în tot locul stăpînirii Tale; că Tu ești Dumnezeu negrăit și necuprins cu gândul, nevăzut, neajuns, pururea ~~(fiind)~~ existând și același fiind, Tu și unul născut Fiul Tău, și Duhul Tău cel sfînt. Tu din neființă intru ființă ne-ai adus pre noi, și căzînd noi iarăși ne-ai ridicat și nu Te-ai depărtat, tôte făcîndu-le, până ce ne-ai suit pre noi la ceriu și ne-ai dăruit împărăția Ta, ce va se fie. Pentru tôte acestea, mulțămim Ție, și unuia născut Fiiului Tău și Duhului Tău celui sfînt: pentru tôte care le știm și care nu le știm, pentru facerile Tale de bine cele arătate și cele nearătate, ce s'au făcut pentru noi. Mulțămim Ție și pentru servițiul acesta, pre care ai voit a-l primi din mâinile năstrelor, măcar de și stau înaintea Ta mii de archangheli și zeci de mii de ângeri, cheruvimii cei cu ochi mulți și serafimii cei cu cîte șese aripi, carii se înalță sburînd.

Și Ecfonisul cu voce înaltă:

Cântare de biruință, cântând, strigând, glas înălțând și grăind.

Aicea Diaconul, luând sfinta stea de pre sfântul disc, face semnul crucii de-asupra lui și sărutându-o o pune sus pre sfântul antimis.

Chorul cântă: Sfint, sfint, sfint e Domnul Savaot, plin este ceriul și pământul de mărirea Lui. Osana întru cei din înălțime; bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului. Osana celui dintru înălțime.

Apoi vine Diaconul și stă în partea dreaptă, și luând ripida în mână apără încetișor cu totă luarea aminte și cu precauțiune pre de-asupra sfintelor daruri, ca să nu cadă vre-o muscă, sau alt ceva asemenea; iar de nu este ripidă, face acesta cu un acoperemânt. Preotul întru aceea se rîgă în taină:

Cu aceste fericite puteri și noi, iubitoriile de ómeni Stăpâne, strigăm și grăim: Sfînt ești și preasfînt, Tu și unul născut Fiiul Tău și Duhul Tău cel sfînt. Sfînt ești și preasfînt și de mare cuviință e mărirea Ta, carele lumea Ta așa o ai iubit, în cât pre unul născut Fiiul Tău l-ai dat, ca tot cel ce crede într'însul să nu piară, ci să aibă viață de veci, carele — viind și totă rînduêla cea pentru noi plinind, în nóptea întru carea s'a vîndut, și mai vîrtos însuși pre sine s'a dat pentru viața lumii, luând pânea cu sfintele și preacuratele și fără prihană mînile Sale, mulțămînd și binecuvîntînd, sfîntînd și frîngînd, — a dat-o sfîntîlor Săi invêțacei și apostoli, zicînd:

Ecfonis

Luați, mâncați: Acesta este trupul Meu, carele
se frânge pentru voi spre ertarea păcatelor.

Chorul: Amin.

Pre când zice preotul acestea, Diaconul arătă preotului sfintul disc,
țiind și orariul cu trei degete ale mânei drepte; iară în decursul
cântării: Amin, fac ambii o închinăciune.

După: Amin preotul continuă în taină: Asemenea și păharul
după cină zicând:

Ecfonisul:

Beți dintru acesta toți, acesta este sângele
Meu al legii celei nouă, care pentru voi și pentru
mulți se varsă, spre iertarea păcatelor.

Când zice preotul: Beți dintru acesta toți etc. Diaconul arătă sfintul potir.

Chorul: Amin.

Preotul se rógă în taină:

Aducându-ne aminte dar de acéstă poruncă
mântuitoare și de tóte cele ce s'au făcut pentru
noi: de cruce, de grópă, de învierea cea de a treia
zi, de suirea la ceriuri, de șederea deadrépta, de
a dóua și mărita iarăși venire.

Ecfonisul tare:

Ale Tale, dintru ale Tale, Ție aducem de tóte
și pentru tóte.

Când zice Preotul acésta, Diaconul pune ripida și așezând mânilor în
chipul crucii, apucă sfintul disc cu drépta și sfintul potir cu stânga
și — ridicându-le puțin spre înălțime — face cu tóte semnul crucii
și — plecându-se apoi cu umilință — le reaseză pe pretoi.

Chorul :

Pre Tine te lăudăm, pre Tine bine te cuvîntăm: Ție îți mulțămim, Dómnne, și ne rugăm Ție, Dumnezeuului nostru.

Iar Preotul se rógă :

Incă aducem Ție această slujbă cuvîntătóre și fără de sânge, și cerem și ne rugăm și ne cuțerim: Trimite Duhul Těu cel sfînt preste noi și preste aceste daruri ce sunt puse 'nainte.

Apoi vine Diaconul aprópe de Preot și se închină aměndoi de 3 ori, înaintea sfintei mese, rugându-se întru sine.

Preotul :

Dómnne, cela ce ai trimis pre preasfîntul Těu Duh, în óra a treia apostolilor Těi, pre acela, Bunule, nu-'l lua de la noi, ci ne înoește pre noi, carii ne rugăm Ție. (3 ori) *face omie*

Diaconul :

Stih 1: Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeuule, și Duh drept înoește întru cele din lăuntru ale mele.

Preotul :

Dómnne, cela ce ai trimis pre preasfîntul Těu Duh, etc. *face omie*

Diaconul :

Stih 2: Nu mă lepăda pre mine dela fața Ta și Duhul Těu cel sfînt nu-'l lua de la mine.

Preotul :

Dómnne, cela ce ai trimis pre preasfîntul Těu Duh, etc.

Apoi plecându-și Diaconul capul și arătând cu orariul sfînta pâne,
zice în taină:

Binecuvînteză, stăpâne, sfînta pâne.

Iar Preotul stînd drept, binecuvînteză sfintele daruri, zicînd așa:

Și fă adecă pânea acêsta cînstit trupul Chri-
stosului Tău.

Diaconul: Amin.

Și iarăși Diaconul:

Binecuvînteză, stăpâne, sfîntul potir.

Preotul binecuvîntînd zice:

Iar ce este în Potirul acesta cînstit sîngele
Christosului Tău.

Diaconul: Amin.

Diaconul, arătînd acum cu orariul spre amîndouă sfintele, zice:

Binecuvînteză, stăpâne, pre amîndouă.

Iar Preotul binecuvîntînd amîndouă sfintele, zice:

Prefăcîndu-le cu Duhul Tău cel sfînt.

Diaconul: Amin, Amin, Amin.

Să închină apoi amîndoi pînă la pămînt. La urmă plecînd și

Diaconul capul cătră Preot zice: Pomeniște-mă pre mine, stăpâne sfinte.

Preotul îl pomeniște astfel:

Să te pomenescă Domnul Dumnezeu întru
împărăția Sa, totdeauna acum și pururea și în
vecii vecilor.

Iar Diaconul încheie cu: Amin.

Și luând ripida apără sfintele ca și mai 'nainte; iar Preotul se rîgă încet:

Ca se fie celor ce se vor cumineca, spre trezirea sufletului, spre iertarea păcatelor, spre împărțășirea (împreunarea) cu sfîntul Tău Duh, spre plinirea împărăției ceriurilor, spre îndrăsnirea cea către Tine, nu spre judecată, sau spre osîndă.

Incă aducem Ție acéstă slujbă cuvîntătoare, pentru cei răposați întru credință: strămoși, părinți, patriarhi, proroci, apostoli, predicatori, evangheliști, mucenici, mărturisitori, pustnici, și pentru tot sufletul, carele s'a sêvêșit întru buna-credință.

Apoi continuă cu glas mare, tămâind sfintele taine: •

Mai ales pentru preasfînta, preacurata, preabine-cuvîntata, mărita, stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoare și pururea fecióra Maria.

Chorul cîntă:

Cuvine-se cu adevărat, se Te fericiim Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită, și preanevinovată, și maica Dumnezeului nostru. Ceea ce ești mai cînstită de cât cheruvimii și mai mărită fără de asemănare de cât serafimii, carea fără stricăciune pre Dumnezeu-Cuvîntul ai născut, pre tine cea întru adevăr, Născătoare de Dumnezeu, Te mărim.

Iar Preotul se rógă în taină :

Pentru sfântul Ioan prorocul, înainte mergătorul și botezătorul, pentru sfinții, măriții și 'ntru tot lăudații apostoli, pentru sfântul (N), a căruia pomenire o facem, și pentru toți sfinții Tăi; cu ale căroră rugăciuni cercetéză-ne pre noi, Dumnezeule, și pomeneste pre toți cei adormiți întru nădejdea învierii vieții cei de veci, și-'i odihnește pre dînșii, unde strălucește lumina feței Tale.

Incă Te rugăm: Pomeneste, Dómnne, tótă episcopia ortodocșilor, celor ce drept învață cuvîntul adevărului Tău, tótă preoția, întru Christos diaconia și tot cinul clerical.

Incă aducem Ție acésta slujbă cuvîntătoare pentru lume, pentru sfînta, catolicésca și apostolica biserică; pentru cei ce petrec în curăție și întru viață cinstită; pentru preainălțatul împăratul și regele nostru (Cutăre); pentru tótă curtea și ostașii lui. Dă-le lor, Dómnne, pacinică domnie, ca și noi, întru liniștea lor, vieță lină și fără de cértă se viețuim, întru tótă buna credință și curățenie.

Iar după cântarea Axionului, Preotul zice:

X **I**ntâi pomeneste, Dómnne, pre preasfințitul arhiepiscopul și metropolitul, (sau episcopul nostru, Cutăre), pre carele îl dăruește sfintelor Tale biserici, în pace, întreg, cinstit, sănătos, întru zⁱⁿ.

îndelungate, drept îndreptând cuvîntul adevărului Tău.

Chorul cântă: Și pre toți și pre toate.

Când e scaunul metropoliei vacant se pomenește cei patru patriarhi ecumenici; iar în eparchiile sufragane metropolitul.

Diaconul pomenește pomelnicul viilor. — Iar preotul se rîdă:

Adu-Ți aminte, Dómnne, de cetatea acésta (**sau orașul, sau satul**), în care viețuim, și de toate orașele și satele, și de cei ce cu credință viețuiesc într'ênsele. Adu-Ți aminte, Dómnne, de cei ce umblă pre ape și călătoresc, de cei neputincioși și de cei ce se ostenesc, de cei robiți și de mântuirea lor. Adu-Ți aminte, Dómnne, de cei ce aduc daruri și fac bine în sfintele Tale biserici și-și aduc aminte de cei sêraci, și preste noi toți trimite milele Tale.

Ecfonisul tare:

Și ne dă nouă cu o gură și cu o inimă, a mări și a cânta preacinstit și de mare cuviință numele Tău: al Tatălui, și al Fiiului, și al sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Apoi Preotul se întorțe cătră popor și — binecuvîntând, — zice Ecfonisul:

Și se fie milele marelui Dumnezeu și Mântuitoriului nostru Iisus Christos, cu voi, cu toți.

Chorul: Și cu Duhul Tău.

Iar Diaconul, luând binecuvîntare de la preot, eșind și stînd la obicinuitul loc, rostește ectenia:

Pre toți sfînții pomeneindu-și, iară și iară cu pace, Domnului ne rugăm.

Chorul: Dómnne miluește.

Pentru cinstitele daruri, ce s'au adus și s'au sfințit, Domnului se ne rugăm.

Că iubitoriul de ómeni Dumnezeu nostru — cel ce le-a primit pre dênsele în sfântul cel mai pre sus de ceriuri și înțelegătoriul său jertfelnic, întru miros de bună mirésmă duhovnicéscă — se ne trimită noué dumnezeésca milă și darul sfântului Duh, se ne rugăm.

Pentruca se ne mântuim noi de tot necazul, mânia și nevoia, Domnului se ne rugăm.

Iar Preotul se rógă, urmându-și Diaconul ectenia.

Inaintea Ta punem tótă vieța noastră și nădejdea, Stăpâne iubitoriule de ómeni, și cerem, și ne rugăm, și ne proșternem: Învrednicește-ne pre noi se ne împărtășim cu cereștile Tale și înfricoșatele taine, ale acestei sfinte și ^{duhovnicéscă} spirituale mese, cu curată conștiință, spre lăsarea păcatelor, spre iertarea greșalelor, spre împărtășirea cu sfântul Duh, spre moștenirea împărăției cerești, spre îndrăsnirea cea cătră Tine, iar nu spre judecată, sau spre osîndă.

Apără, mântuește, miluește, și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Chorul: Dómnne miluește.

Dina tótă desevêrșită, sfintă, cu pace, și fără de păcat, la Domnul se cerem.

Chorul: Dă-ne Dómnne.

Ânger de pace, credincios, îndreptătoriu și păzitoriu sufletelor și timpurilor nóstre, la Domnul se cerem.

Milă și iertare de păcate și de greșalele nóstre la Domnul se cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și de împăcare lumii, la Domnul se cerem.

Ceealaltă vreme a vieții noastre, în pace și 'ntru pocăință a o petrece, la Domnul se cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace, și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Christos, se cerem.

Împreunarea (unitatea) credinței și 'mpărtășirea sfintului Duh cerând, pre noi înși-ne și unii pre alții, și totă viața noastră, lui Christos Dumnezeu se o dăm.

Chorul: Ție Dómnne.

Preotul Ecfonisul:

Și ne 'nvrednicește pre noi, Stăpâne, cu îndrăznire, fără de osîndă, se cutezăm: a Te chiema pre Tine Dumnezeul cel ceresc, — Tată, și a zice:

Cetețul sau chorul:

Tatăl nostru, carele ești în ceriuri, sfîntescă-se numele Tău, vie împărăția Ta, fie voia Ta, precum în ceriu așa și pre pămînt. Pânea noastră cea spre ființă dăne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților nostri. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne mîntuește de cel rău.

Preotul Ecfonisul:

Că a Ta este împărăția, și puterea și mărirea: a Tatălui, și a Fiiului, și a sfintului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Preotul: Pace tuturor.

Chorul: Și duhului Tău.

Diaconul: Capetele vóstre Domnului să le plecați.

Chorul: Ție Dómnne.

Iar Preotul să rógă încet:

Multămim Ție, Impăratule nevăzut, carele cu puterea Ta cea nemăsurată tóte le-ai făcut, și cu mulțimea milei Tale din neființă în ființă tóte le-ai adus. Insuți Stăpâne! caută din ceriu spre cei ce ș'au plecat Ție capetele lor, că nu le-au plecat trupului și sângelui, ci Ție înfricoșatului Dumnezeu. Tu dar, Stăpâne, cele puse înainte tuturor nóuě spre bine le întocmește, după a fiecărui osebită trebuință: cu cei ce înnótă pre ape împreună înnótă, cu cei ce călătoresc împreună călătorește, pre cei bolnavi îi tămădueste, cela ce ești doctorul sufletelor și al trupurilor.

Ecfonis:

Cu darul, și cu îndurările, și cu iubirea de ómeni a unuia născut Fiiului Tău, cu carele împreună bine ești cuvîntat, cu preasfîntul, și bunul, și de viéță făcătoriul Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Iar Preotul să rógă:

Ia aminte, Dómnne Iisuse Chistóse, Dumnezeul nostru, din sfînt locașul Tău și de pînă tronul măririi împărăției Tale, și vin'o, ca să ne sfîntești

pre noi, cea ce sus șezi, împreună cu Tatăl și aicea împreună cu noi nevăzut petreci. Și ne învrednicește prin mâna Ta cea puternică, a ni se da nouă preacurat trupul Tău și cinstitul sânge, și prin noi la tot poporul.

(Când cetește Preotul rugăciunea acesta, Diaconul — stând înaintea sfintelor uși — se încinge cu orariul cruciș.

Apoi se închină preotul; asemenea și diaconul se închină la locul carele stă, zicând în taină: Dumnezeule, curățește-mă pre mine păcătosul și mă miluește, de 3 ori.

Iar când vede diaconul pre preot, ținând mânilor și atingându-se de sfânta pâne, spre a face sfânta înălțare, zice cu glas înalt: Să luăm aminte. Atunci — înălțând preotul sfânta pâne — continuă cu glas înalt: Sfintele sfinților:

Chorul: Unul sfânt, unul Domn Iisus Christos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Cântăreții cântă Cuminecătorea (pricësna) zilei sau a sfântului.

Diaconul intră în sfântul altariu și — stând dea-drépta preotului, carele ține sfântul trup, — zice: Sfarmă, stăpâne, sfântul agneț.

Iar Preotul sfărmandu-1 în patru părți cu luare aminte și cu evlavie, zice:

Sfarmă-se și se împarte mielul lui Dumnezeu, cel ce sfarmă și nu se desparte, cel ce se mănâncă pururea, și nici odată nu se sfărșește, ci pre cei ce se împărtășesc îi sfințește.

Diaconul arătă apoi cu orariul sfântul potir și zice:

Plinește, Stăpâne, sfântul potir.

Iar preotul — luând părticica carea este de sus, adică Iisus, — face cu dēnsa crucea de-asupra sfântului potir, zicând:

Plinirea potirului credinței sfântului Duh.

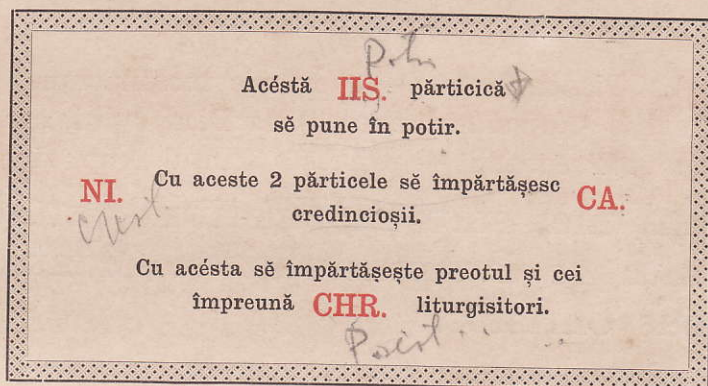
Și o pun în sfântul potir, zicând Diaconul: Amin.

*Prinț, au privind la pânze de pe oliv și la vin din potir, neamuri abies aminte
de patimile de moarte era dură împemare reprezentă viața lui I.*

Indrumări la sfărmarea sfântului agneț.

Este de lipsă, ca să știe preotul următoarele: Când sfarmă sfântul trup, se pue părțile jos pre sfântul disc, în chipul crucii, cu miezul în sus, precum a făcut și mai 'nainte, când s'au junghiat. Părticica primă **IIS.** se pune în partea din sus a sfântului disc, carea este dinspre răsărit; iar a doua **CHR.** din jos, în partea carea este spre apus. Părticica a treia: **NI** în partea dinspre meză-nópte; iar a patra: **CA**, în partea dinspre meză-zi.

Adecă așa, precum se indică aicea:

Apoi luând Preotul pontificant părticica: **IIS.** o pune în sfântul potir, iar părticica: **CHR.** o împarte preoților și diaconilor, cari servesc împreună cu el. Celelalte două sfinte părticele, adecă: **NI.** și **CA.** se sfarmă în părticele mai mici, cât se fie de ajuns pentru cei ce vor să se împărtășescă. Din părticica preasfintei Născătoare de Dumnezeu, sau din ale celor 9 cete, sau din altele, câte sunt pre sfântul disc, se nu se împărtășescă nimenea, nici de cum, ci numai din sfânta pâne (agneț). —

Asemenea se cade, să știe preotul că: — de vor fi mulți împreună servitori preoți și diaconi, și frați de comunicare — trebuie în vremea proscomediei să scôtă sfânta pâne mai mare ca de obicei; iar când tórnă în sfântul potir amestecarea, — adecă vinul și apa, — se tórne mai mult de cât obicinuește, spre a fi de ajuns la toți, carii vor fi a se împărtăși, căci după ce se sêvêrșesc Sfintele, nu este permis și nici să îndrăsnescă care-va a mai pune vin și apă în sfântul potir.

Asemenea și când se tórnă sfânta căldură, trebuie să se chibzuască așa, ca să fie atâta de ferbinte, în cât se se încălzescă Sfintele.

Și luând Diaconul văsuțul cu apa căldută, zice către Preot:

Binecuvintéză, stăpâne, căldura.

Iar Preotul binecuvîntând zice:

Binecuvîntată este căldura sfinților Tăi tot-deuna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Diaconul tórănă apoi în chipul crucii apa, câtă e de lipsă în sfîntul potir, zicînd:

Căldura credinței, plină de Duhul sfînt. Amin.

Punînd vasul la locul său, stă puțin de o parte, iar Preotul zice:

Diacone, apropie-te.

Și apropiindu-se Diaconul, face cu evlavie închinăciune, cerîndu-și iertare; iar Preotul, ținînd sfîntul trup, îl dă Diaconului, carele — sărutînd mîna Preotului — primește sfîntul trup, zicînd:

Dă-mi mie, stăpâne, cîstitul și sfîntul trup al Domnului și Dumnezeuului și Mîntuitoriului nostru Iisus Christos.

Iar Preotul zice:

Cîstitul și preasfîntul trup al Domnului și Dumnezeuului și Mîntuitoriului nostru Iisus Christos se dă ție, ierodiaconului (sau proto-ori archidiaconului, N.), spre iertarea păcatelor și spre viața de veci.

Apoi merge diaconul în dosul sfintei mese, unde — plecîndu-și capul, — se rîgă ea și Preotul. Asemenea și Preotul, luînd o pîrticică din sfîntul trup, zice:

Cîstitul și preasfîntul trup al Domnului și Dumnezeuului și Mîntuitoriului nostru Iisus Christos, se dă mie, Preotului (N.), spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

Și — plecându-și capul — se rógă astfel:

Cred, Dómnne, și mărturisesc, că Tu ești cu adevărat Christos, Fiiul lui Dumnezeu celui viu, carele ai venit în lume: se mântuești pre cei păcătoși, dintre carii cel dintâiu sunt eu. Încă cred, că acesta este însuși preacurat trupul Tău, și acesta este însuși scump sângele Tău.

Deci mă rog Ție: miluește-mă și-mi iartă mie greșalele mele, cele de voe și cele fără de voe, cele cu cuvîntul sau cu lucrul, cele cu știința și cu neștiința; și mă învrednicește fără de osîndă să mă împărtășesc cu preacuratele Tale taine, spre iertarea păcatelor și spre vieța de veci. Amin.

Apoi:

Al cinei Tale celei de taină, astăzi, Fiiule al lui Dumnezeu, părtaș mă primește, că nu voi spune contrariilor Tăi taina Ta, nici sărutare î-Ți voi da ca Iuda, ci ca tâlhariul mă mărturisesc Ție: Pomeneste-mă, Dómnne, întru împărăția Ta.

Nu spre judecată, sau spre osîndă, să-mi fie mie împărtășirea sfintelor Tale taine, Dómnne, ci spre tămăduirea sufletului și a trupului.

Și așa se împărtășesc cu părticele, care le țin în mâni, cu frică și cu toată evlaviază. Apoi ridicându-se drept, prind cu amîndouă mâinile și cu un acoperemînt sfîntul potir, și se împărtășesc pe rînd, bînd de câte 3 ori dintr'însul. Înainte de-a bea zice preotul:

Cuminecu-mă eu robul lui Dumnezeu, preotul (N.), cu cînstitul și cu sfîntul sânge al Domnului,

și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Christos, spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci. Amin.

La urmă își șterge preotul buzele sale și sfântul potir cu acoperământul, pe care îl ține în mâni, și zice:

Iată s'au atins de buzele mele; și va șterge fără-de-legile mele, și păcatele mele le va curăți.

După acésta chiamă pre Diacon, zicând: Diacone, apropie-te.

Diaconul vine și se închină odată, rostind cuvintele:

Iată viu la nemuritoriul împărat.

Iar preotul zice:

Cuminecă-să robul lui Dumnezeu, ierodiaconul (proto- sau archidiaconul, N.), cu cinstitul și sfântul sânge al Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Christos, spre iertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Și împărtășindu-se Diaconul, zice Preotul:

Iată s'au atins de buzele tale; și va șterge fără-delegile tale, și păcatele tale va curăți.

E de lipsă a să ști, că — de vor servi împreună mai mulți preoți și diaconi — la vremea împărtășirii, îndată după sfărămarea sfintei pâni, vin mai întâiu preoții și se pun în rând în partea dinspre méză-nópte a sfântului prestol, și pre rând își cer iertare unul de la altul; apoi urmăză și diaconii a-și cere iertare atât de la preoți, cât și între dinșii. După aceste vin diaconii și primesc pârțile din sfântul trup de la preotul începător, după rânduélă. Urmăză apoi preotul al doilea, cu bună evlavie, și-și ia singur o pârțică din sfântul trup, și se trage înapoi iarăși pe unde a venit, și mergând pre din-dosul sfintei mese, stă în partea dinspre méză-zi. Asemenea fac și ceilalți preoți unul după altul; iar la urmă ia și începătorul o pârțică, și stând la locul său dinaintea sfintei mese, începe a zice rugăciunea:

Cred Dómnne.. și celelalte; asemenea o zic de-odată cu el și ceilalți preoți, încetișor fôrte și cu luare aminte, ca nu cumva prin mai mult sgomot să se încurce în rugăciuni, fiind unul lângă altul apropiați. Terminând rugăciunea să împărtășește întâi cel mai mare cu pârțicica, și după el toți ceilalți. Apoi — luând iarăși cel mai mare cu evlavie sfîntul potir — să cuminecă din el după rînduélă și se retrage deoparte; asemenea fac și ceilalți preoți; iar cel mai din urmă preot împărtășește pre diacon cu luare aminte. Urméază apoi pe rînd celelalte conform prescriselor.

După aceea — luând Diaconul sfîntul disc, — îl ridică de-asupra sfîntului potir și-l șterge cu multă luare aminte și cu evlavie cu sfîntul burete, zicînd cuvintele acestea:

Spală, Dómnne, păcatele celor ce s'au pomenit aicea, cu cînstit sângele Tău, pentru rugăciunile Sfînților Tăi.

Apoi zice și rugăciunile acestea, ale învierii:

Invierea lui Christos vîzînd, să ne 'nchinăm sfîntului Domnului Iisus, unuia celui fără de păcat. Crucii Tale ne 'nchinăm, Christóse, și sfîntă învierea Ta o lăudăm și o mărim; că Tu ești Dumnezeuul nostru, afară de Tine pre altul nu știm; numele Tău numim. Veniți toți credincioșii să ne 'nchinăm sfîntei învierii lui Christos, că iată a venit prin cruce bucurie în tótă lumea; totdeuna binecuvîntînd pre Domnul, lăudăm învierea lui, că — rîstignire răbdînd pentru noi — cu mórtea pre mórte a sfărmat.

Luminéază-te, luminéază-te, noule Ierusalime, că mărirea Domnului preste tine a strălucit. Saltă acum și te bucură Sióne; iar Tu curată Născétóre de Dumnezeu, veselește-Te întru învierea celui născut al Tău.

❶ Pascile cele mari și preasfințite Christóse! O înțelepciunea și Cuvîntul lui Dumnezeu și puterea: Dă-ne nouă, să ne împărtășim cu Tine mai adevărat în ziua cea neînsărată a împărăției Tale.

Și acopere sfîntul potir cu un acoperemînt; asemenea și de-asupra sfîntului disc pune steluța și acoperemintele. Apoi cetește Preotul rugăciunea acésta a mulțămirii:

Mulțămim Tie, Stăpâne iubitoriule de ómeni, dătătoriule de bine al sufletelor nóstre, că și în ziua de acum ne-ai învrednicit pre noi de cereștile și nemuritóarele Tale sacramente. Indreptéză calea nóastră, întărește-ne pre noi pre toți întru frica Ta, păzește vieța nóastră, întărește pașii nostri prin rugăciunile și solirile măritei Născătórei de Dumnezeu și pururea feciórei Maria, și ale tuturor Sfîntilor Tăi.

Acum se deschid ușile sfîntului altariu, și Diaconul — închinându-se odată — ia sfîntul potir de la Preot cu evlavie, vine la sfîntele uși, și înălțându-l îl arétă poporului, zicînd:

Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Chorul:

Bine e cuvîntat cel ce vine întru numele Domnului; Dumnezeu este Domnul și s'a arétat nouă.

Atunci doi preoți, sau doi diaconi, iară nefiind preoți sau diaconi, măcar și doi evlavioși creștini — stînd înaintea ușii împărătești, — țin aerul, cel mare întins, pentru ca nu cumva din vre-o întîmplare să pice ceva jos; iar preotul pontificant ține sfîntul potir cu alt acoperemînt deasupra aerului celui întins. Întru aceea se apropie cei ce vor să împărtășescă. Anume: vine unul după altul și se 'nchină

cu totă umilința și frica, având mâinile strînse la pept. Apoi primesc dumnezeieștile taine așa, ca preotul — luând din sfintul potir cu grija câte o părticică — și cuminecându-i pre toți, zice la fie-carele:

Să cuminecă robul lui Dumnezeu (sau rōba lui Dumnezeu, N.) cu cinstitul și sfintul trup și sînge al Domnului și Dumnezeului și Mîntuitorului nostru Iisus Christos, spre iertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Chorul cântă: Trupul lui Christos primiți; (sau: Al cinei Tale cei de taină etc.); iar cel împărtășit își șterge buzele cu sfintul acoperemînt, cu carele ține preotul sfintul potir; apoi sărutînd sfintul potir și închinându-se se duce, spre ușa dinspre mîeză-nópte, unde un preot anume rînduit îi dă anaforă; apoi merge la locul său rostind sau cîntînd — de va știi — rugăciunile de mulțămîntă. Terminîndu-se cuminecările preotul binecuvînteză pre popor, zicînd cu glas mare:

Mîntuește, Dumnezeule, poporul Tău și binecuvînteză moștenirea Ta.

Iar Chorul cântă:

Vezut-am lumina cea adevărată; primit-am Duhul cel ceresc; aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Treimi închinându-ne, că acesta ne-a mîntuit pre noi.

Să 'ntorc apoi Diaconul și Preotul spre sfînta masă și Preotul tămăduiește de 3 ori, zicînd întru sine:

Inalță-Te preste ceriuri, Dumnezeule, și preste tot pămîntul mărirea Ta.

Apoi dă preotul cădelnița în mîna diaconului și pune și sfintul disc pre capul lui. Astfel privește diaconul cu multă evlavie afară spre uși și — fără a zice ceva, — se duce la proscomie, și așază discul acolo. Iar Preotul — închinându-se și luând sfintul potir — se 'ntorce către uși, și cîntînd spre popor, zice în sir:

Binecuvîntat este Dumnezeul nostru și de vi

Și cu glas:

T otdeauna, acum și pururea și 'n vecii vecilor.

Chorul: Amin.

S ă se umple gurile noastre de lauda Ta, Dómnne, ca să lăudăm mărirea Ta; că ne-ai învrednicit pre noi a ne împărtăși cu sfintele, dumnezeeștile, nemuritoarele, preacuratele și de viață făcătoare Tale taine; întărește-ne pre noi întru sfințenia Ta, totă ziua să ne învățăm dreptatea Ta. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Preotul merge apoi la proscodie, pune sfântul potir acolo, și luând cădelnița dela diacon, cădește sfintele de 3 ori, fără a zice ceva; iar diaconul iese pre ușa dinspre meză-nópte și stând la obicnuitul loc, zice:

D repti — primind dumnezeeștile, sfintele, preacuratele, nemuritoarele, cereștile, și de viață făcătoare, înfricoșatele ale lui Christos taine, — cu vrednicie să mulțămim Domnului.

Chorul: Dómnne miluește.

A pără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul Tău.

Z iua totă desevîrșită, sfintă, cu pace, și fără de păcate cerënd, — pre noi înși-ne, și unul pre altul, și totă viața noastră lui Christos, Dumnezeu să o dăm.

Chorul: Ție Dómnne.

Preotul — re'ntorcându-se la prestol și stringënd antimisul — face preste dînsul cruce cu evanghelia, zicënd Ecfonisul:

C ă Tu ești sfințirea noastră, și Ție mărire înălțăm: Tatălui, și Fiului, și sfîntului Duș, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Preotul: Cu pace să ieșim.

Chorul: Intru numele Domnului.

Diaconul: Domnului să ne răgăm.

Chorul: Dómnne miluește.

Apoi preotul — eșind pe ușa 'mpărătească — cetește cu glas rugăciunea amvonului:

Cela ce binecuvintezi pre cei ce bine Te cuvinteză, Dómnne, și sfințești pre cei ce nădăjduesc întru Tine: mântuește poporul Tău și binecuvinteză moștenirea Ta; plinirea bisericii Tale păzește-o, sfințește pre cei ce iubesc bunăcuviința casei Tale. Tu pre aceștia 'i preamărește cu dumnezească puterea Ta, și nu ne lăsa pre noi cei ce nădăjduim întru Tine. Pace lumii Tale dăruiește, bisericilor Tale, preoților, și preainălțatului împăratului și regelui nostru (**Cutare**), ostașilor lui, și la tot poporul Tău. Că totă darea cea bună și tot darul desăvârșit, de sus este, pogorând dela Tine, părintele luminilor, și Ție mărire și mulțămire, și 'nchinăciune înălțăm: Tatălui, și Fiiului, și sfîntului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Apoi: Fie numele Domnului binecuvîntat de acum și până 'n veac. **De 3 ori. Și psalm 33.** Bine voi cuvința pre Domnul, etc.

Iar până cetește preotul rugăciunea, diaconul stă în partea dréptă, înaintea icónei Mântuitoriului Iisus Christos, ținendu-și capul plecat până la finea rugăciunii. După aceea intră diaconul pe ușa dinspre méză-nópte, iar preotul pe sfintele uși, și mergend cătră proscomedie, zice rugăciunea acésta:

Plinirea legii și a prorocilor însu-Ți fiind, Christóse Dumnezeul nostru, cel ce ai plinit totă rânduéla părintéască. umple de bucurie și de veselie

inimile noastre, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Diaconul rămâne în sfântul altariu și stringe Sfintele cu frică și cu totă grija; iar preotul — eșind afară, — dă poporului *anafora*. După terminarea psalmului, și împărțirea anaforei, binecuvîntă preotul pre popor, zicînd:

Binecuvîntarea Domnului preste voi, cu darul, și cu iubirea lui de ómeni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chorul: Amin.

Preotul: Mărire Ție Christóse Dumnezeule, nădejdea noastră, mărire Ție.

Chorul: Mărire, Și acum; Dómne miluește, **de 3 ori.** Binecuvînteză.

Preotul, de va fi Duminecă, începe cu:

Cela ce a înviat din morți.

Iar de nu, zice numai:

Christos, adevăratul Dumnezeul nostru, pentru rugăciunile preacuratei maicei Sale, (**și celelalte ale zilei**), ale celui dintre sfinți, părintelui nostru Ioan Gură-de-aur, arhiepiscopul Constantinopolului, și cu ale sfîntului (**N.**), a căruia pomenire astăzi o facem, și cu ale tuturor sfinților, se ne miluéscă, și se ne mântuéscă pre noi, ca un bun și iubitoriu de ómeni.

Iar corul cîntă: Mulți ani.

După acestea — întrînd preotul în sfântul altariu — se desbracă de sfintele vestminte, zicînd:

Acum eliberéză pre robul Tău, Stăpâne, după cuvîntul Tău în pace, că vîzură ochii mei mântuirea Ta, carea ai gătit'o înaintea feței

tuturor popórelor, lumină spre descoperirea némurilor și mărire poporului Tău Israil.

Sfinte Dumnezeule, **de 3 ori**. Preasfintă Treime. **Și după** Tatăl nostru, **tropariul sfântului Ioan Gură-de-aur, glas al 8-lea :**

Din gura Ta, ca o lumină de foc, strălucind darul, lumea a luminat; vistieriile neiubirii de argint lumii ai câștigat; înălțimea gândului umilit nouă ne-ai arătat, cu cuvintele Tale învățându-ne; părinte Ioane Gură-de-aur, rógă pre Cuvîntul Christos-Dumnezeu să mântuască sufletele nóstre.

Mărire : **Condac, glas, 8-lea :**

Din ceriu ai luat darul cel dumnezeesc, și prin buzele tale pre toți îi înveți a se 'nchina unui Dumnezeu în Treime, Ioane Gură-de-aur, preafericite cuvióse; după vrednicie te lăudăm pre tine, că ești învățătoriu, ca cel ce arăți cele dumnezești.

Și acum, **a Născătórei :**

Ceea ce ești păzitóre creștinilor, nerușinată, și neîncetat mijlocitóre cătră Făcétoriul, nu trece cu vederea glasurile cele de rugăciune ale păcătoșilor; ci sîrguește ca o bună spre ajutoriul nostru, carii cu credință strigăm cătră Tine: Grăbește spre rugăciune și Te nevoiește spre îmblânzire, apărând pururea, Născătóre de Dumnezeu, pre cei ce Te cinstesc pre Tine.

Dómnne miluește, **de 12 ori.** Ceea ce ești mai cinstită. Mărire,
Și acum. **Și face preotul încheierea (apolisul).**

Iar Diaconul strângând Sfintele cu tótă paza, — ca nu cum-va
vre-o sfărmătură măcar cât de mică să cază, sau să rămăe, — tórnă
în sfântul potir din vin și din apă, și potrivește și șterge cu buretele
tótă umezela; apoi strînge sfintele vase la olaltă și le pune la obici-
nuitul loc, zicînd: **Acum eliberéză, Stăpâne: și celelalte. Asemenea**
face și preotul. Și apoi — spălându-și mânila la locul cel cuviincios și
închinându-se împreună cu preotul — fac încheierea (apolisul), și —
mulțămind lui Dumnezeu pentru tóte — ies afară și se duc la ale lor.

Finea dumnezeeeștei liturgii, a sfîntului Ioan Gură-de-aur.

